Åbo Akademi

OPEN ACCESS

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Följderna av en folkomröstning

Karv, Thomas; Backström, Kim

Published: 04/05/2021

Document Version
Final published version

Document License
Publisher rights policy

Link to publication

Please cite the original version:
Karv, T., & Backström, K. (2021). *Följderna av en folkomröstning: Lärdomar från Korsholm*. Institutet för samhällsforskning vid Åbo Akademi. https://www.abo.fi/wp-content/uploads/2021/05/Foljderna-av-en-folkomrostning_svenska.pdf

General rights
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

This document is downloaded from the Research Information Portal of ÅAU: 16. Apr. 2024

Åbo Akademi

Följderna av en folkomröstning

Lärdomar från Korsholm

Thomas Karv och Kim Backström | 2021

Åbo Akademi

Högskolestiftelsen
I ÖSTERBOTTEN

Rapportens författare: PD **Thomas Karv** är stipendieforskare vid Institutet för Samhällsforskning vid Åbo Akademi (Samforsk). Under 2021 jobbar han med att analysera det politiska förtroendet i Svenskfinland, med hjälp av finansiering från Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS). Hans forskningsområden är medborgaropinion, politiskt beteende, politiska skiljelinjer, europeisk integration och komparativ europeisk politik.

PM **Kim Backström** är doktorand i statskunskap vid Institutet för Samhällsforskning vid Åbo Akademi (Samforsk). Doktorandstudierna behandlar demokratiforskning, med ett speciellt fokus på hotade demokratier och legitimering av auktoritära politiska system. Andra forskningsområden inkluderar opinionsforskning genom medborgarpanelen Medborgaropinion inom den finländska forskningsstrukturen för allmän opinion (FIRIPO).

Utgivare: Utgiven av Institutet för samhällsforskning (Samforsk), Åbo Akademi

Utgivningsår: 2021

Omslagsbild: Jenny Backström

Grafisk design: Kommunikationsenheten vid Åbo Akademi / Peter Siegfrids

ISBN 978-952-12-4047-8

Innehåll

1. Introduktion 6
2. Bakgrund 8
2.1 Folkomröstningsteori 8
2.2 Kommunala folkomröstningar i Finland 8
2.3 Folkomröstningen i Korsholm 2019 10
3. Resultat 12
3.1 Inställning till folkomröstningar 13
3.2 Effekter på kommunspecifika attityder 14
3.3 Effekter på partipreferenser 19
3.4 Effekter på allmän medborgaropinion 20
4. Diskussion 24
5. Sammanfattning 27
Litteraturförteckning
Bilagor 30
Bilaga 1. Kommunala folkomröstningar i Finland gällande kommunsammanslagningar (1991–2020). (1/4) 30
Bilaga 2. Enkäten på svenska 38
Bilaga 3. Enkäten på finska 42
Bilaga 4. Korstabeller med bakgrundsfaktorer 46

Tabellförteckning

Tabell 1. Sammanfattning av teman för kommunala folkomröstningar i Finland, 1991–2020 (Justitieministeriet, 2019). 9
Tabell 2. Samband mellan folkomröstningsresultat och fullmäktigeomröstning. 9
Tabell 3. Samband mellan folkomröstningsresultat och fullmäktigebeslut. 10
Tabell 4. Fullmäktigeledamöters hänvisningar till folkomröstningsresultatet. 11
Tabell 5. Svarsfördelning - Data viktad enligt kön, ålder, modersmål och kommundel. 12
Tabell 6. Samband mellan inställning i kommunsammanslagningsfrågan och åsikt om folkomröstningen. 15
Tabell 7. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? 17
Tabell 8. Valbeteende i följande kommunalval enligt partival i kommunalvalet 2017. 19
Tabell 9. Kommunsammanslagningsfrågans inverkan på röstpreferens i nästa kommunalval enligt röstbeteende i kommunalvalet 2017 – Röstade på SFP i kommunalvalet 2017. 20
Tabell 10. Hur påverkade processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna dina relationer till vänner och bekanta? 23
Tabell 11. Om du svarade ”Negativt” eller ”Både positivt och negativt” på fråga 6a, upplever du att dina relationer till vänner och bekanta påverkas negativt än idag? 23

Figurförteckning

Figur 1. Hur förhåller du dig generellt till folkomröstningar? 13
Figur 2. Hur högt anser du att valdeltagandet minst bör vara i en folkomröstning för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna? 14
Figur 3. Hur stor andel av rösterna i en folkomröstning anser du att minst ska stödja det vinnande förslaget för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna? 14
Figur 4. Anser du att det var rätt beslut av kommunfullmäktige i Korsholm att ordna en folkomröstning om en samgång med Vasa? 15
Figur 5. Nettoförändring. 18
Figur 6. Hur har processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna inverkat på hur du tänker rösta i kommunalvalet 2021 i jämförelse med kommunalvalet 2017? 19
Figur 7. Genom att rösta kan medborgare påverka det politiska beslutsfattandet. 21
Figur 8. Politiker bryr sig inte om vanliga människors åsikter. 21
Figur 9. Jag kan inte påverka vad kommunstyrelsen och kommunfullmäktige besluter om. 21
Figur 10. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer (0–10)? 22

Förord

Denna forskningrapport skulle inte ha sett dagens ljus om det inte vore för Högskolestiftelsen i Österbottens generösa bidrag. Vi vill därmed börja med att uttrycka vår stora tacksamhet för att ni har möjliggjort detta forskningsprojekt. Arbetet med denna forskningsrapport inleddes under sensommaren 2020, när de första utkasten till en medborgarenkät i Korsholm sattes ihop. Från den punkten tog det ända tills början av 2021 innan samtliga enkätsvar hade samlats in och sammanställts i en datafil. Att överföra information från över 2000 pappersenkäter till digitalt format är ingenting som görs i en handvändning. I januari 2021 var vi till sist äntligen redo att börja analysera resultaten från denna medborgarenkät, och i denna forskningsrapport kan ni läsa resultaten.

Vi vill även passa på att uttrycka vår tacksamhet gentemot alla som på något sätt har hjälpt till med olika delar av denna forskningsrapport. Bland dessa kan speciellt *Kim Strandberg*, *Jenny Backström*, *Marina Lindell*, *Janne Berg*, *Aleksi Suuronen*, *Jonas Schauman* och *Rasmus Sirén* nämnas. De tolkningar av resultaten som framkommer i rapporten är däremot helt och hållet våra egna, och ingen skugga för dessa ska falla på tidigare nämnda individer. Vi hoppas och tror att denna forskningsrapport ska läsas och tolkas för vad den är och ingenting annat: en redogörelse för hur samhällsklimatet i en kommun kan påverkas av en folkomröstningsprocess. Denna rapport till trots är detta fortsättningsvis ett forskningsområde där det finns mycket outforskad mark. Vår förhoppning är att denna forskningsrapport ska utgöra ett välkommet bidrag till både den akademiska och politiska debatten kring förtjänster kontra nackdelar med kommunala folkomröstningar. ◆

Pensala och Replot, april 2021

Thomas Karv och Kim Backström

1 Introduktion

Rådgivande kommunala folkomröstningar ger kommuninvånarna en direkt möjlighet att framföra en åsikt i en specifik kommunalpolitisk frågeställning. I och med att kommunens tjänstemän och folkvalda beslutsfattare är tillsatta för att arbeta i enlighet med folkviljan, borde även folkviljan kring specifika frågeställningar följaktligen vara en viktig aspekt att beakta vid stora kommunalpolitiska beslut. Användningen av folkomröstningar leder ändå obönhörligen direkt till större frågeställningar kring vårt representativa politiska system: Vilken typ av frågor ska folket få uttala sig kring? Hur ska politikerna förhålla sig till folkviljan? Hur ska politikerna veta vad deras specifika väljare tycker i en specifik frågeställning? För att undvika dessa problematiska frågor har det ansetts mer praktiskt att folket väljer sina representanter genom politiska val, och därmed samtidigt delegerar beslutanderätten till dessa representanter (Setälä, 2006, s. 699–700). Detta till trots har folkomröstningar kommit att bli en inkorporerad del av de politiska systemen i många liberala demokratier. När en folkomröstning väl arrangeras, oberoende av institutionell nivå, kan det därmed tolkas som ett misstroende gentemot detta representativa system (Bowler, Donovan & Karp, 2007, s. 360) samtidigt som motargumentet är att det beslut som fattas har högre demokratisk legitimitet när folket fått ta direkt ställning i en fråga (Accetti & Oskian, 2020). Om vi låter bli att i detta skede problematisera folkomröstningar desto mer, är det ändå tydligt att ett folkomröstningsresultat kan bidra med nyttig information till både tjänstemän och folkvalda beslutsfattare kring hur befolkningen som helhet förhåller sig till en specifik fråga.

På kommunal nivå har det visat sig att det finns frågor som tenderar att röra upp större känslor än andra, varav frågor kring kommunsammanslagningar är ett klassiskt exempel.[1] Vår utgångshypotes för denna forskningsrapport är att när en sådan känslig frågeställning politiseras ytterligare genom en kommunal folkomröstningsprocess borde det även kunna bidra till större polariserande samhällseffekter. Vår forskningsfråga är därmed att reda ut vilka dessa effekter är. Till vår hjälp kommer vi huvudsakligen att använda oss av opinionsdata från en medborgarenkät som vi skickade ut i Korsholms kommun under hösten 2020, men också en tidigare medborgarenkät som skickades ut i Korsholms kommun 2018 (Strandberg et al., 2018) samt en medborgarenkät som skickades ut i Svenskfinland hösten 2020[2] (Barometern, 2020). För att kunna besvara forskningsfrågan var det nödvändigt att samla in data från en kommun var en folkomröstning nyligen hade arrangerats. Därför valde vi Korsholms kommun i Österbotten, en kommun var en uppmärksammad folkomröstning kring en föreslagen kommunsammanslagning med grannen Vasa hade arrangerats i mars 2019. Genom vår enkät fick kommuninvånarna svara på frågor kring hur de förhöll sig till folkomröstningar på generell nivå och huruvida det var rätt beslut att ordna en folkomröstning i Korsholm, samt även frågor direkt utformade för att kunna mäta effekter av folkomröstningsprocessen på medborgaropinionen, i form av politiska och sociala attityder, i Korsholms kommun. Enkäten skickades ut till samtliga över 16 år fyllda kommuninvånare i Korsholms kommun (totalt 14 568), och den besvarades av totalt 3 133 kommuninvånare (svarsprocent 21,5 %).

Kommunala folkomröstningsprocesser kring en eventuell kommunsammanslagning blir ofta långdragna historier. Därför är det svårt att empiriskt identifiera ett kausalt samband mellan ett X och ett Y när det handlar om att beskriva samhällseffekter i ett sådant här specifikt sammanhang. Till exempel kan kommuninvånarna ha varit väldigt nöjda med den specifika folkomröstningsprocessen och de praktiska arrangemangen kring denna, samtidigt som det funnits ett missnöje med hur den större politiska debatten har förts eller hur frågan har behandlats av politiker och tjänstemän. Därför väljer vi också att genom studien referera till följderna av en folkomröstningsprocess för att indikera att det är en längre tidsperiod med många olika delaspekter som vi är intresserade av. Vi anser att en folkomröstningsprocess är så mycket mer än att bara rösta i en sakfråga. Mer konkret menar vi med en folkomröstningsprocess allt från den allmänna debatten kring en kommunsammanslagning, informationsgången mellan kommun och invånarna, valkampanjande inför folkomröstningen, folkomröstningsresultatet och slutligen kommunfullmäktigebeslutet. Det är hur dessa olika aspekter kollektivt har påverkat det generella samhällsklimatet i kommunen som ligger i fokus för denna forskningsrapport, och utgående från våra enkätdata har vi följaktligen försökt mäta medborgaropinionen för att kunna beskriva dessa effekter.

Vi har valt att dela upp denna forskningsrapport i fyra huvudsakliga delar. Vi inleder med att kortskriva den generella teorin bakom folkomröstningar och hur dessa över tid allt mer har börjat användas som ett demokratiskt verktyg på kommunal nivå i Finland. Därefter kommer vi även kort att beskriva den lokala kontexten i fallet Korsholm och beskriva hur folkomröstningsresultatet inverkat på det slutgiltiga kommunfullmäktigebeslutet. Det är även här på sin plats att tydligt klargöra att vi inte är intresserade av kommunsammanslagningar utan att det är de eventuella samhällseffekterna på medborgaropinionen som kan härledas från en folkomröstning som vi försöker mäta och beskriva. Den politiska debatten i sakfrågan överlämnar vi till andra. I den tredje delen av rapporten börjar vi stegvis att presentera resultaten, och resultaten har sammanställts i ett stort antal tabeller och figurer som vi har försökt att tolka. Avslutningsvis kommer vi även att diskutera kring vilka större slutsatser som det går att dra utgående från våra resultat.

Det övergripande syftet med denna forskningsrapport är att erbjuda en form av vägkost, för både kommunala tjänstemän och beslutsfattare runt om i Finland, att begrunda när de i framtiden överväger att arrangera folkomröstningar i olika lokala frågeställningar. Som det också kommer att framgå av denna rapport kan en kommunal folkomröstning ge ett avgörande bidrag till vilken framtida inriktning en kommun väljer, samtidigt som det finns en hel del negativa bieffekter som vi inte tycker att ska förringas. Vi är ändå medvetna om att den lokala kontexten i Korsholm skiljer sig från de flesta andra kommuner i Finland, men detta till trots anser vi att det finns lärdomar att dra från denna forskningsrapport. Slutligen är vi också, som demokratiforskare, intresserade av hur medborgare förhåller sig till folkomröstningar som demokratiskt verktyg, och vi vill därmed med denna rapport även beskriva hur inställningen till folkomröstningar skiljer sig mellan olika befolkningsgrupper. ◆

[1] Vi väljer att använda oss av begreppet "kommunsammanslagningar" enligt rekommendation från www.sprakbruk.fi/-/kommunsammanslagning. Andra begrepp som kunde ha använts är kommunfusion eller kommunsamgång.

[2] Enkäten finns inkluderad som bilaga på både finska och svenska.

[3] Vårt mål var att skicka ut enkäten till samtliga över 16 år fyllda kommuninvånare i Korsholm, men i och med att vi inte fick adressuppgifter till alla dessa från befolkningsregistret var detta inte helt möjligt.

2 Bakgrund

I detta kapitel kommer vi att redogöra för de huvudsakliga argument som brukar framföras både för och emot användningen av folkomröstningar som ett rådgivande politiskt verktyg. Kapitlet inleds med att teoretiskt placera in folkomröstningar som en del av den större idéfamiljen demokratiska innovationer. Därefter övergår vi till att redogöra för användningen av kommunala folkomröstningar inom Finland under åren 1991–2020. Detta för att kunna placera in det specifika fallet med Korsholms kommun i en större nationell kontext. Avslutningsvis presenterar vi i korthet bakgrunden till den kommunala folkomröstningen i Korsholm våren 2019 samt hur folkomröstningsresultatet användes som ett argument bland de kommunala beslutsfattarna när beslutet i kommunsammanslagningsfrågan skulle fattas.

2.1 Folkomröstningsteori

Folkomröstningar är en form av direkt demokrati som kan användas som ett verktyg för att mäta folkviljan i en specifik frågeställning (Jäske, 2017, s. 50). Ett folkomröstningsresultat upplevs därmed ofta som ett mycket auktoritativt uttryck för folkviljan (Folkestad et al., 2019, s. 2). Ofta tenderar själva resultatet av folkomröstningen i praktiken att endast ha en rådgivande funktion, och själva beslutsfattanderätten i sakfrågan kvarstår därmed allt som oftast hos de politiska institutionerna. Därmed skapar en rådgivande folkomröstning en spänning och konflikt mellan de politiska institutionerna och folket kring den faktiska beslutanderätten (Setälä, 2006). Enligt Jäske (2017, s. 50) utgör rådgivande folkomröstningar därmed en mjuk (eng. soft) form av direkt demokrati. Detta då till skillnad från bindande beslutsfattande folkomröstningar, som är fallet till exempel med vissa nationella folkomröstningar i till exempel Schweiz (Lutz, 2012, s. 20–21) och Litauen (Krupavicius, 2012, s. 136). Inom folkomröstningsteorin skiljer man även mellan folkomröstningar som har initierats av folket, genom så kallade medborgarinitiativ, och institutionellt initierade folkomröstningar, där initiativet har tagits utav en politisk institution (Jäske, 2017, s. 52). Det egentliga politiska syftet med en rådgivande folkomröstning är också aningen oklart. Om syftet vore att samla ihop information om vad medborgarna tycker i en specifik fråga skulle det vara tillräckligt att skicka ut en medborgarenkät och ifall syftet vore att låta medborgarna faktiskt bestämma skulle det genom lagstiftning gå att slopa den rådgivande delen.

Det övergripande normativa syftet med en folkomröstning är att försöka öka på den demokratiska legitimeten för olika typer av politiska beslut genom att begära rådgivning av de som påverkas av beslutet, medborgarna. Genom att medborgarna ges en direkt möjlighet att uttrycka en åsikt i en politisk sakfråga borde därmed den så kallade processlegitimiteten för själva beslutet också öka (Scharpf, 2006). Hypotesen för processlegitimitet i detta sammanhang är att de som är av en annan åsikt i sakfrågan till en större utsträckning borde kunna acceptera ett negativt resultat om de genom en folkomröstning fått möjlighet att påverka. Processlegitimiteten påverkas även av till vilken grad medborgarna anser att beslutfattningsprocessen har gått till på ett rättvist sätt (eng. procedural fairness) (Jäske, 2019).

Den ökade användningen av rådgivande folkomröstningar även på global nivå hänger ihop med en tydlig trend gentemot att skapa större möjligheter till direkt medborgarinflytande även vid sidan av de politiska valen (Setälä, 1999; Bowler et al., 2007). I Finland kan även den allt populärare användningen av medborgarinitiativ på både nationell- och kommunal nivå (Berg, 2017) och medborgarråd på kommunal nivå (Lindell, 2015) speciellt nämnas som nationella uttryck för denna trend. Precis som är fallet med rådgivande folkomröstningar, lyfter Lindell (2015, s. 235) fram att även medborgardiskussioner, genom medborgarråd, kunde institutionaliseras och därmed få en mer direkt roll i de kommunalpolitiska processerna. Kontentan här är att folkomröstningar, medborgarinitiativ och medborgarråd alla utgör olika sätt för att försöka förstärka den demokratiska förankringen i de politiska beslutsfattandeprocesserna.

2.2 Kommunala folkomröstningar i Finland

Bland de nordiska länderna är det endast i Danmark som det inte är möjligt att ordna kommunala folkomröstningar, men till skillnad från övriga nordiska länder är det i Finland inte heller möjligt att arrangera kommunala folkomröstningar i samband med politiska val (Kommunförbundet, 2017). Detta är aningen konstigt, för åtminstone ur ett praktiskt perspektiv vore det, enligt vårt tycke, mer rationellt att ge medborgarna möjligheten att rösta i en sakfråga samtidigt som de väljer vilken person de ska lägga sin röst på i det egentliga valet. I Finland är det ändå förhållandevis enkelt att initiera en kommunal folkomröstningsprocess, men själva folkomröstningen kan endast vara rådgivande (KomL § 24). Det finns därtill även en skild lag (Lag om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar § 1–20) med riktlinjer som kommunerna bör förhålla sig till när folkomröstningen väl ska organiseras. Det slutgiltiga beslutet om att ordna en kommunal folkomröstning måste ändå alltid tas av kommunfullmäktige.

Sedan 1990 har det varit möjligt att arrangera rådgivande folkomröstningar även på kommunal nivå i Finland, i enlighet med § 24 i kommunallagen. Själva initiativet till denna folkomröstning kan komma antingen från en kommunfullmäktigeledamot eller direkt från en kommuninvånare. När en kommuninvånare är initiativtagare till en folkomröstning sker det genom ett så kallat kommuninvånarinitiativ. Ett sådant kommuninvånarinitiativ kan inledas om minst fyra procent av de över 15 år fyllda kommuninvånarna stöder initiativet (KomL § 25)[4]. Enligt en sammanställning av Jäske (2017) för åren 1991–2012 inleddes under den tidsperioden 59 kommuninvånarinitiativ kring kommunala folkomröstningar, av vilka åtta även ledde till en faktisk kommunal folkomröstning. Det kan även nämnas att nästan 40 procent av dessa kommuninvånarinitiativ gällde kommunsammanslagningar (Jäske, 2017, s. 61).

Efter den första kommunala folkomröstningen i Tusby 12.5.1991, har 63 kommunala folkomröstningar arrangerats i Finland. Dessa kommunala folkomröstningar tenderar även ofta, men långt ifrån alltid, att skapa ett stort intresse bland kommuninvånarna för själva sakfrågan. Ser man endast på medeltalet för valdeltagande under folkomröstningarna kring en kommunsammanslagning ligger det på 68,1 % för perioden 1991–2020, vilket kan jämföras med medeltalet för det nationella valdeltagandet i kommunalval under samma period (totalt sju stycken), som ligger på 60,7 % (Statistikcentralen, 2021). Av dessa har totalt 57 stycken (inklusive ett tillfälle med flyttning av kommungränsen i Sibbo 2007) handlat om en föreslagen kommunsammanslagning. Se Tabell 1 nedan för sammanfattning.

Tabell 1. Sammanfattning av teman för kommunala folkomröstningar i Finland, 1991–2020 (Justitieministeriet, 2019).

Tema	N	%
Avfallslösningar	1	1,6
Byte av län, landskap eller namn	3	4,8
Flyttning av kommungränsen	1	1,6
Kommunsammanslagning	56	88,9
Trafiklösningar	2	3,2
Totalt	63	100,0

Om vi ser närmare på utgången av de kommunala folkomröstningar som har handlat om en föreslagen kommunsammanslagning kan vi även konstatera att resultateten har varit förhållandevis jämna. Detta i och med att i medeltal 49,5 % har röstat för medan 46,8 % har röstat emot en kommunsammanslagning (se bilaga 1 för sammanfattning av kommunala folkomröstningar om kommunsammanslagningar i Finland 1991–2020).

[4] 2017 sänktes gränsen från fem till fyra procent.

Enligt Strandberg och Lindell (2020, s. 297) är kommunsammanslagningar såpass komplexa frågor att det kan vara svårt för kommuninvånarna att forma en åsikt kring fördelar kontra nackdelar kring en sådan. Detta är även relaterat till det de två huvudsakliga argumenten som brukar framföras för representativ demokrati, nämligen att medborgare saknar både tid och resurser att sätta sig in i komplexa frågor samtidigt som de folkvalda representanterna borde vara mer kompetenta (se Setälä, 2006, s. 699–700 för sammanfattning av argument). Därtill tenderar kommuntillhörighet att vara starkt kopplat till individuella identiteter (Zimmerbauer & Paasi, 2013), vilket gör att även affektiva element tenderar att blandas ihop med rationella argument när själva sakfrågan ska argumenteras (Setälä et al., 2020, s. 6).

Det är även relevant för vårt forskningssyfte att se närmare på sambandet mellan folkomröstningsresultatet och det slutgiltiga fullmäktigebeslutet. Det vanligaste utfallet här har varit att ett enigt fullmäktige röstar i enlighet med folkomröstningsresultatet, vilket har varit fallet vid 26 tillfällen (45,6 % av totala antalet). Vid 20 tillfällen har kommunfullmäktige varit oenigt, men en majoritet har efter omröstning ändå valt att följa folkomröstningsresultatet (35,1 %). Detta innebär att vid 80,7 % av alla kommunala folkomröstningar om en föreslagen kommunsammanslagning har kommunfullmäktige slutligen röstat i enlighet med resultatet utav folkomröstningen. Se Tabell 2 nedan för sammanfattning.

Tabell 2. Samband mellan folkomröstningsresultat och fullmäktigeomröstning.

Fullmäktigeresultat	N
Enigt fullmäktige följde folkomröstningen	26
Oenigt fullmäktige följde folkomröstningen	20
Oenigt fullmäktige gick emot folkomröstningen	11
Totalt	57

Vi har även valt att se närmare på huruvida resultatet i folkomröstningen om en kommunsammanslagning också resulterat i olika fullmäktigebeslut. Här kan vi konstatera att vid tio av dessa tillfällen har kommuninvånarna röstat emot en kommunsammanslagning varvid fullmäktige, folkviljan till trots, ändå har röstat för en kommunsammanslagning. En studie som fokuserade på folkomröstningar om kommunsammanslagningar i Norge konstaterade också att de politiker som var för en kommunsammanslagning var mindre positivt inställda till folkomröstningar (Folkestad et al., 2019, s. 13), och dessa resultat förklarar också delvis varför det troligtvis kan vara liknande också i en

finsk kontext. Vid endast ett tillfälle har fullmäktige röstat emot en kommunsammanslagning trots att förslaget vunnit i den föregående folkomröstningen. Se Tabell 3 nedan för sammanfattning.

Tabell 3. Samband mellan folkomröstningsresultat och fullmäktigebeslut.[5]

Följde kommunfullmäktige folkomröstningen?	Vinnande förslaget i fullmäktigeomröstningen		Totalt
	För kommunsammanslagning	Mot kommunsammanslagning	
Ja	25	21	46
Nej	10	1	11
Totalt	35	22	57

Som uppföljning har vi även granskat huruvida de kommuner var kommunfullmäktige röstat emot en kommunsammanslagning, vilket har varit utfallet 22 gånger (38,6 %), också har lyckats behålla sin självständighet över tid. Här noterar vi att i åtta av fallen har kommunerna lyckats behålla sin självständighet, men i hela 14 av fallen har kommunerna ändå med tiden fusionerats. I medeltal har dessa kommuner fusionerats elva år efter att folkomröstningen i frågan arrangerades. Till följande övergår vi till att se närmare på fallet Korsholm.

2.3 Folkomröstningen i Korsholm 2019

Vi inleder med att i korthet beskriva bakgrunden till den kommunala folkomröstningen i Korsholm våren 2019 samt att presentera den lokala kontexten i Korsholms kommun. Korsholm är en landsbygdskommun belägen på västkusten i Österbotten. Den kommunala enheten Korsholm grundades genom en kommunsammanslagning av fem närliggande kommuner 1973. Befolkningen uppgår till runt 20 000 invånare, varav vilka cirka 68,5 % har svenska som modersmål medan cirka 28,7 % har finska som modersmål. 2,8 % har andra språk som modersmål (Korsholm, 2021). Kommunen utgör samtidigt en kranskommun runt Vasa stad, som utgör centralort för hela regionen. Vasas befolkning uppgår till cirka 67 000 invånare. Här kan det även vara värt att nämna att språkförhållandet i Vasa stad är i princip det motsatta i jämförelse med Korsholm. Finskspråkiga utgör i Vasa cirka 68,0 % medan svenskspråkiga utgör runt 23,0 % . Cirka 9,0 % har andra språk som sitt modersmål (Vasa, 2021).

På Korsholms kommunfullmäktiges sammanträde 17.11.2016 lämnades en motion in (§ 92) med en begäran om att Korsholm skulle kartlägga och därefter inleda samgångsförhandlingar med Vasa stad. Kommunfullmäktige tog upp ärendet till behandling 21.9.2017 (§ 100) där fullmäktige efter två omröstningar beslöt att inleda kommunsammanslagningsförhandlingar med Vasa stad, med tillägget att ”Innan fullmäktige tar det avgörande beslutet angående fusion eller samgång med Vasa hålls en rådgivande folkomröstning i Korsholm”. I fullmäktigebeslutet lyder därmed texten ”Målet med förhandlingarna för Korsholm är ett samgångsavtal som fullmäktige därefter tar ställning till.” Som svar på inviten från Korsholms kommunfullmäktige beslöt Vasa stadsfullmäktige på fullmäktigemötet 9.10.2017 (§ 111) att inleda förhandlingar med Korsholms kommun om en framtida kommunsammanslagning.

Folkomröstningen arrangerades slutligen söndagen den 17 mars 2019, och alla röstberättigade kommuninvånare i Korsholm fick då ta ställning till frågeställningen: Godkänner du en kommunsammanslagning mellan Korsholms kommun och Vasa stad i enlighet med förslaget till sammanslagningsavtal med bilagor? Totalt 11 329 av de 14 833 röstberättigade deltog i folkomröstningen, vilket betydde att valdeltagandet slutligen landade på 76,4 %. Valdeltagandet överskred därmed även det nationella medeltalet för kommunala folkomröstningar, och för folkomröstningar kring kommunsammanslagningar specifikt. Slutresultatet blev att 61,2 % röstade “NEJ” till en kommunsammanslagning (6 925), 36,8 % röstade “JA” till en kommunsammanslagning (4 165) och 2,0 % valde alternativet “Tar inte ställning” (229).[6] Tilläggas kan även att valdeltagandet verkar ha varierat stort mellan både åldersgrupper och röstningsområden. I åldersgrupperna med födelseår innan 1949, 1950–1959 och 1960–1969 låg valdeltagandet på över 80,0 %, medan det både inom åldersgrupperna 1980–1989 och inom 1990–2001 landade på under 70,0 %.[7] Ser man närmare på röstningsaktiviteten inom olika röstningsområden ser man också här stora variationer, från 39,3 % i Smedsby norra och 43,6 % i Smedsby södra till 84,3 % i Björköby och 81,6 % i Norra Vallgrund.[8]

[5] Kommentar: Nurmo anordnade folkomröstning vid två tillfällen och Pernå hade inget svarsalternativ i folkomröstningen om att förbli självständigt.

[6] Totalt 10 röstsedlar förkastades.

[7] Protokollsutdrag från Korsholm kommunfullmäktigemöte 2.4.2019 § 30 och bilagan “Statistik över åldersfördelningen i folkomröstningen”.

[8] Protokollsutdrag från Korsholms kommunfullmäktigemöte 2.4.2019 § 30, bilaga “Folkomröstningens resultat per röstningsområde”.

Under kommunfullmäktigemötet i Korsholm 2.4.2019 beslöt fullmäktige slutligen att förkasta samgångsavtalet med Vasa stad, och därmed blev det ingen kommunsammanslagning. Beslutet föranleddes ändå av en omröstning i fullmäktigesalen, där 23 ledamöter röstade för att förkasta avtalet, 19 ledamöter röstade för att godkänna avtalet och en ledamot röstade blankt (§ 31). Här är det även värt att notera att utgången av folkomröstningen verkligen verkar ha varit en faktor som påverkade beslutet hos många enskilda fullmäktigeledamöter. Detta baserat på en genomgång av samtliga 58 talturer i mötesparagraf 31 (Utredning om samgång med Vasa stad), den paragraf under vilket det slutgiltiga beslutet togs, som visar att drygt hälften av de fullmäktigeledamöter som höll ett anförande relaterade till resultaten utav folkomröstningen i sitt framträdande.[9] En genomgång av röstningsbeteendet hos kommunalpolitikerna visar även att det fanns skillnader också inom två av partierna kring hur ledamöterna röstade i frågan. Detta illustrerar väl hur pass komplicerad frågeställning detta faktiskt var. Se Tabell 4 nedan för sammanfattning.

Tabell 4. Fullmäktigeledamöters hänvisningar till folkomröstningsresultatet

Röstade för kommunsammanslagning	Hänvisade	Hänvisade inte	Totalt
Svenska folkpartiet (SFP)	6	7	13
Mustasaaren suomenkielisten kunnallisjärjestö ry (MSK)	1	3	4
Finlands socialdemokratiska parti (SDP)	0	1	1
Sannfinländarna (Sannf)	0	1	1
Totalt	7	12	19
Röstade mot kommunsammanslagning			
Svenska folkpartiet (SFP)	10	11	21
Finlands socialdemokratiska parti (SDP)	1	0	1
Kristdemokraterna i Finland (KD)	1	0	1
Totalt	12	11	23
Röstade blankt			
Svenska folkpartiet (SFP)	1	0	1
Totalt	1	0	1
Totalt	20	23	43

Enligt Strandberg och Lindell (2020) var språkgruppstillhörighet den viktigaste individuella faktorn för att förklara inställning till kommunsammanslagningsfrågan i Korsholm. En klar majoritet av de svenskspråkiga korsholmarna var negativa till en kommunsammanslagning medan en klar majoritet av de finskspråkiga korsholmarna var positiva till en kommunsammanslagning. Enligt Strandberg och Lindell (2020, s. 308) kan betydelsen av språkgruppstillhörighet för inställning i denna specifika frågeställning till stor utsträckning förklaras genom att finskspråkiga ansåg att en kommunsammanslagning skulle bidra till förbättrad offentlig service på deras modersmål. Detta i och med att de i och med en kommunsammanslagning med Vasa skulle bli en del av den språkliga majoriteten. Samtidigt fanns det en stor oro bland svenskspråkiga att en kommunsammanslagning med Vasa skulle leda till sämre offentlig service på svenska, i och med att svenskspråkiga följaktligen då skulle utgöra en minoritet i den nybildade kommunen. Därtill visar Strandberg och Lindells studie att de yngsta och äldsta åldersgrupperna var de mest negativt inställda till en kommunsammanslagning samt att det existerar ett statistiskt signifikant samband mellan en högre utbildningsnivå samt att bo i kommuncentrum och en mer positiv inställning till en kommunsammanslagning (se också Setälä et al., 2020). Vi vill här ännu en gång påminna om att fokus för denna studie inte handlar om själva sakfrågan eller om åsikter kopplade till den. Men för att bättre kunna förstå och tolka resultaten anser vi det ändå vara nödvändigt att placera in resultaten från medborgarenkäten till den specifika lokala kontexten och folkomröstningsfrågeställningen. Därtill anser vi även att det ger ett mervärde att kunna placera in fallet Korsholm i en större nationell kontext kring kommunala folkomröstningar om kommunsammanslagningar.

Till följande övergår vi till att fokusera på hur folkomröstningsprocessen har påverkat olika former av politiska och sociala attityder. I och med att folkomröstningsprocessen engagerat kommuninvånarna, politiska partier och lokala medier bidrog den till att skapa hätska debatter i både traditionella och sociala medier. Kommunsammanslagningsfrågan avgjordes till slut, men detta betyder inte att det kommunala samhällstillståndet direkt övergår till någon form av normaltillstånd. Med detta som bakgrund går vi nu över till att analysera resultaten från vår medborgarenkät i Korsholm, där det är just dessa effekter som vi tänker se närmare på. ◆

[9] Detta inklusive gruppanföranden och repliker.

3 Resultat

I detta kapitel kommer resultaten från medborgarenkäten att presenteras stegvis. Vi har därför valt att dela upp presentationen i fyra stycken underkapitel enligt fokusområde. Vi inleder med att beskriva hur korsholmarna förhåller sig till folkomröstningar på en generell nivå. I och med att vi även har tillgång till medborgaropinionsdata angående inställning gentemot folkomröstningar i resten av Svenskfinland (Barometern, 2020) kommer också resultaten från Korsholm här att kunna jämföras med övriga Svenskfinland. Detta tack vare att exakt samma frågeformulering även ingick i den medborgarenkäten. Därefter övergår vi till att beskriva hur korsholmarna förhåller sig till beslutet att arrangera en rådgivande folkomröstning kring en kommunsammanslagning med Vasa. I den tredje delen beskriver vi de mer kommunspecifika effekter som kan utläsas ur vårt datamaterial. Avslutningsvis kommer vi även att beskriva vilka effekter på mer generella politiska och sociala attityder som har kunnat identifieras i våra enkätdata. Här kommer vi även att ta hjälp av det datamaterial som samlades in av Strandberg et al. (2018), på uppdrag av Korsholms kommun, under våren 2018. Genom att vi i vår enkät avsiktligt upprepat en del frågor från den enkäten är det också möjligt att göra en direkt jämförelse av situationen före folkomröstningen med situationen efter folkomröstningen.

Vi inleder här med att beskriva vårt datamaterial. Svarsprocenten för vår enkät blev till sist 21,5 % (N=3133). Av dessa svarade totalt 17,2 % online (N=540) och 82,8 % genom pappersenkäten (N=2593). I och med att vi inte uppnådde en högre svarsprocent fanns det risker för eventuell skevhet i vårt datamaterial, i och med att vissa befolkningsgrupper var klart underrepresenterade bland de svarande i relation till deras faktiska andel av kommuninvånarna. Detta bortfall kan vi trots allt beakta genom att använda oss av en statistisk vikt, vilket är vedertagen praxis för statistiska analyser av enkätdata. Detta gör det möjligt att göra en statistisk prognos kring hur resultatet möjligtvis kunnat se ut ifall alla över 16 år fyllda kommuninvånare skulle ha besvarat enkäten, utgående från den information vi har om de som faktiskt har svarat. Det är ändå viktigt att poängtera att viktad data endast utgör hypotetiska uppskattningar utgående från befolkningsstrukturen i Korsholm 2016. I Tabell 5 nedan redovisas svarsprocenten enligt kön, ålder, modersmål och kommundel i kolumnen "Ej viktad data". I kolumnen med "Viktad data" är resultatet viktat enligt kön, ålder, modersmål och kommundel för att illustrera den faktiska fördelningen i kommunen som vår vikt är baserad på. Detta för att visa på skillnaden mellan att använda viktade och oviktade data.

Tabell 5. Svarsfördelning – Data viktad enligt kön, ålder, modersmål och kommundel.

Kategorier	Ej viktad data		Viktad data	
	N	%	N	%
Kön				
Kvinnor	1578	51,1	1535	50,7
Män	1513	48,9	1493	49,3
Totalt	3091	100,0	3028	100,0
Ålderskategorier				
16-24	108	3,5	321	10,6
25-34	195	6,4	351	11,6
35-49	461	15,0	799	26,4
50-64	843	27,5	736	24,3
65-	1457	47,6	821	27,1
Totalt	3064	100,0	3028	100,0
Modersmål				
Svenska	2434	78,6	2147	70,9
Finska	662	21,4	881	29,1
Totalt	3096	100,0	3028	100,0
Kommundel				
Kvevlax med omnejd	569	18,3	543	17,9
Norra Korsholm	471	15,2	479	15,8
Solf med omnejd	458	14,8	400	13,2
Skärgården	399	12,9	391	12,9
Smedsby-Böle	866	27,9	897	29,6
Södra och östra Korsholm	338	10,9	318	10,5
Totalt	3101	100,0	3028	100,0

Som framgår av Tabell 5 var vårt datamaterial inte helt representativt. Detta framgår tydligast genom att se hur proportionerna förändras vid en jämförelse av våra svarande och Korsholms kommuns totala befolkning. Bland de svarande var speciellt andelen äldre, svenskspråkiga och högutbildade överrepresenterade. Därmed är det berättigat att använda en statistisk vikt för att få en bättre uppskattning av hur bilden skulle ha sett ut ifall samtliga kommuninvånare skulle ha besvarat enkäten. Efter denna inledande tabell är därmed alla värden i tabellerna baserade på viktade data.

Till följande går vi över till att se närmare på diverse åsikter. De figurer och tabeller som presenteras till följande beskriver i största grad de övergripande resultaten, men texten igenom kommer vi även att lyfta upp intressanta resultat utgående från de bakgrundsfaktorer som inkluderades i enkäten (kön, ålderskategori, modersmål, kommundel och utbildningsgrad). Dessa resultat finns även sammanställda i bilagor för den som vill granska. För denna rapport nöjer vi oss även i stort med mer deskriptiva sammanställningar, och sparar de mer statistiska analyser till andra publikationer.

3.1 Inställning till folkomröstningar

I detta underkapitel kommer vi att redogöra för inställning till folkomröstningar på generell nivå i Korsholm och Svenskfinland. Tack vare att de tre frågor som presenteras nedan även alla har inkluderats i en nationell enkät bland svenskspråkiga (Barometern, insamlat i november 2020) genomförd av Marina Lindell vid Institutet för samhällsforskning vid Åbo Akademi (Samforsk), kan vi också placera in Korsholm i en större finlandssvensk kontext. Data från Barometern är även det viktat enligt samma premisser som våra data. Tyvärr har vi inte tillgång till samma data på nationell nivå, vilket verkligen skulle ha varit önskvärt.

Vi inleder här med att se på hur respondenterna förhåller sig till folkomröstningar på en generell nivå. Här framkommer det väldigt tydligt att både i Korsholm, samt i Svenskfinland överlag, råder en övergripande positiv inställning gentemot folkomröstningar. Det är ändå värt att notera att andelen positivt inställda är märkbart högre i Korsholm, där en folkomröstning nyligen har genomförts. En förklaring till detta kan vara att folkomröstningsresultatet i Korsholm även utmynnade i ett likadant fullmäktigebeslut, vilket kan ha bidragit till en mer positiv bild av folkomröstningar på generell nivå. Utgående från respondenternas bakgrundsfaktorer noterar vi därtill att det finns en märkbar skillnad bland låg- och högutbildade när det kommer till inställning till folkomröstningar. Som exempel kan nämnas att bland lågutbildade var den totala andelen negativa till folkomröstningar 5,4 % medan motsvarande för högutbildade var 13,1 % (se bilaga 4, Tabell 1). Ett liknande mönster noterar vi också i övriga Svenskfinland (se bilaga 4, Tabell 2). De övergripande resultaten sammanfattas nedan i Figur 1.

Till näst går vi vidare till att se på hur respondenterna förhåller sig till frågeställningen hur högt valdeltagandet minst bör vara för att valresultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna. Här framgår det tydligt att en klar majoritet anser att så länge valdeltagandet är över 50,0 % är det tillräckligt för att valdeltagandet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda. Även här noterar vi en viss variation i inställning utgående från utbildningsnivå. Bland de med låg- och medelutbildningsnivå ansåg 4,6 % och 4,3 % respektive att resultaten aldrig är moraliskt bindande. Motsvarande värde för högutbildade var 9,5 % . Vi noterar även här att åldern verkar vara en starkt bidragande faktor för inställning i denna frågeställning, i och med att andelen som anser att resultatet alltid är moraliskt bindande stiger för varje ålderskategori, från 10,6 % i ålderskategorin 16–24 till 24,8 % i ålderskategorin 65+ (se bilaga 4, Tabell 3). Ett liknande mönster ser vi även i övriga Svenskfinland (se bilaga 4, Tabell 4). Se Figur 2 på följande sida för sammanfattning av resultaten.

Figur 1. Hur förhåller du dig generellt till folkomröstningar?

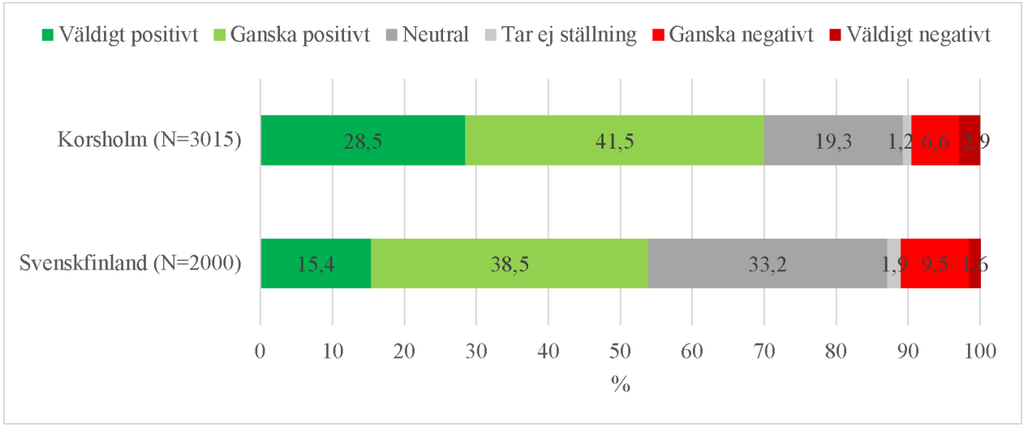

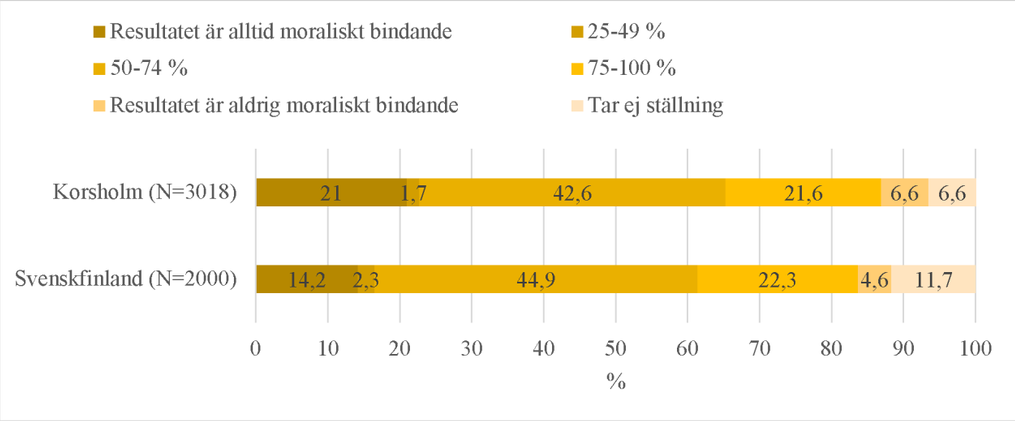

Figur 2. Hur högt anser du att valdeltagandet minst bör vara i en folkomröstning för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna?

Till följande övergår vi att se på hur stor andel av rösterna i folkomröstningen som respondenterna tycker att minst bör stödja det vinnande alternativet för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda. Resultaten här indikerar att en majoritet anser att det räcker med över 50 % stöd för att förslaget ska anses moraliskt bindande, precis som med föregående frågeställning. Vi ser även här liknande variationer i inställning i Korsholm utgående från utbildningsnivå och ålder (se bilaga 4, Tabell 5). Även i övriga Svenskfinland noterar vi liknande mönster (se bilaga 4, Tabell 6). Resultaten finns sammanfattade i Figur 3 nedan.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att både i Korsholm och i övriga Svenskfinland verkar medborgarna vara väldigt positivt inställda till folkomröstningar. Det framgår även tydligt att så länge både valdeltagandet är över 50 % och det vinnande förslaget stödjs av över 50 % anser en klar majoritet att resultatet är moraliskt bindande för de folkvalda. Till följande övergår vi till att se närmare på de mer Korsholmsspecifika attityderna till den rådgivande kommunala folkomröstningen om en kommunsammanslagning 2019.

3.2 Effekter på kommunspecifika attityder

Vi inleder här med att presentera hur korsholmarna förhåller sig till arrangerandet av den kommunala folkomröstningen 2019. Här se vi tydligt att en övergripande majoritet tycker att det var rätt beslut att folkomröstningen arrangerades. Baserat på bakgrundsfaktorerna noterar vi också att stödet för folkomröstningen var högre bland svensk- än finskspråkiga och även att den yngsta ålderskategorin var den mest positiva till folkomröstningen. Noteras kan också att stödet för folkomröstningen var lägst i kommuncentrum, Smedsby-Böle (se bilaga 4, Tabell 7). Svarsfördelningen finns sammanfattad i Figur 4, nästa sida.

Figur 3. Hur stor andel av rösterna i en folkomröstning anser du att minst ska stödja det vinnande förslaget för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna?

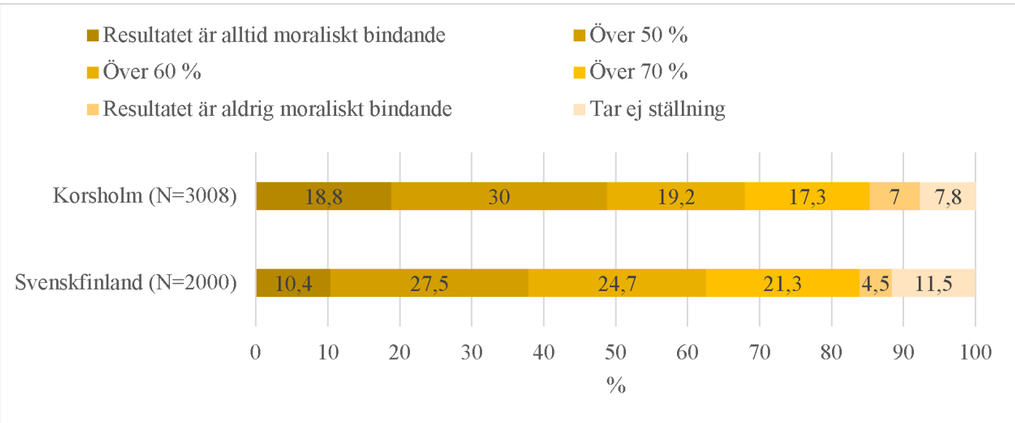

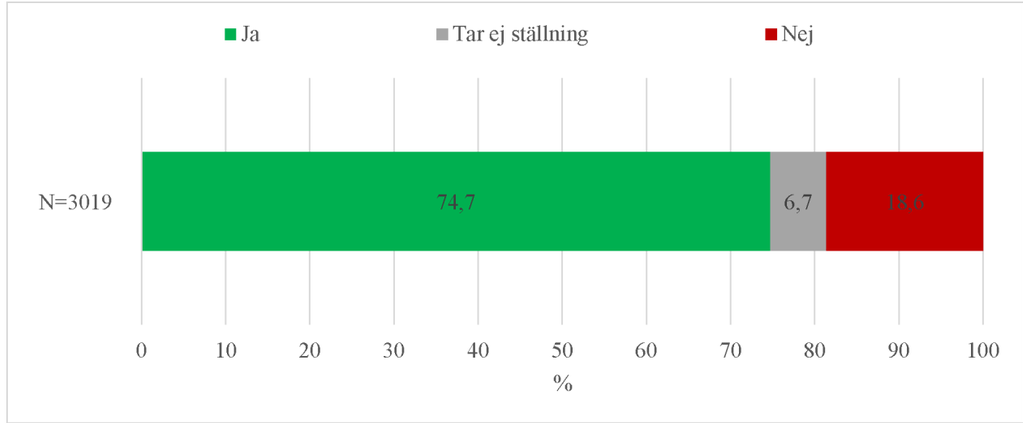

Figur 4. Anser du att det var rätt beslut av kommunfullmäktige i Korsholm att ordna en folkomröstning om en samgång med Vasa?

Vi kontrollerade även för huruvida inställningen till arrangerandet av folkomröstningen hänger ihop med inställning i själva sakfrågan kring en kommunsammanslagning. Detta för att se på hur beslutet att ordna en folkomröstning varierar utgående från inställning i sakfrågan. Tidigare studier har även visat att inställningen till att använda en rådgivande folkomröstning varierar beroende på individens förväntningar på resultatet, och de som förväntar sig att folkomröstningen ger ett positivt resultat tenderar följaktligen även att stödja den till en större utsträckning (Werner, 2020, s. 324–325). Detta är också ett konkret sätt att kunna mäta processlegitimiteten, i detta fall huruvida inställningen till processen är beroende av om man vann eller inte. Här ser vi också tydligt att inställning till kommunsammanslagningen också hade konkret betydelse för inställning till folkomröstningen. Bland de som röstade mot en kommunsammanslagning ansåg 94,4 % att det var rätt beslut att ordna folkomröstningen medan motsvarande värde hos dem som röstade för en kommunsammanslagning var 51,7 %. Utgående från bakgrundsfaktorerna noterade vi också här att det finns en tydlig variation beroende på språkgruppstillhörighet. Bland de svenskspråkiga som tyckte att det var rätt beslut att ordna en folkomröstning röstade endast 13,6 % för en kommunsammanslagning medan motsvarande bland finskspråkiga var 55,8 % (se bilaga 4, Tabell 8). Se Tabell 6 nedan för en sammanfattning.

Till följande övergår vi till att presentera resultaten för hur korsholmarnas bild av ett antal objekt har påverkats av folkomröstningsprocessen. Vi inleder med att se på hur bilden av fyra objekt direkt inblandade i kommunsammanslagningsdiskussionerna har förändrats: Korsholms ledande offentliga tjänsteinnehavare, Korsholms kommuns förtroendevalda, Korsholms kommun och Vasa stad. Först ut är bilden av Korsholm kommuns ledande offentliga tjänsteinnehavare. Här noterar vi att hos cirka hälften av de svarande har det inte alls påverkat, men noterar också att totalt 33,6 % har fått en försämrad bild och att 10,1 % har fått en förbättrad bild. Ser man närmare på nettoeffekterna utgående från bakgrundsfaktorerna noterar vi att effekten är negativ inom alla bakgrundskategorier.[10] Den tydligaste negativa effekten finns hos finskspråkiga och de med hög utbildningsnivå medan minst negativ effekt är bland unga och lågutbildade (se bilaga 4, Tabell 9).[11] Vi fortsätter med att se närmare på hur bilden av kommunens förtroendevalda har påverkats.

Tabell 6. Samband mellan inställning i kommunsammanslagningsfrågan och åsikt om folkomröstningen.

	Rätt beslut att ordna folkomröstning?			
Hur röstade du i folkomröstningen?	Ja	Nej	Tar ej ställning	Totalt
För en kommunsammanslagning (N=1089)	51,7	41,7	6,6	100,0
Mot en kommunsammanslagning (N=1396)	94,4	3,2	2,4	100,0
Totalt (N=2485)	75,7	20,1	4,2	100,0

[10] När vi ser närmare på bakgrundsfaktorer har vi valt att inte lyfta upp effekter inom enskilda röstningsområden.

[11] För att förenkla tolkningen har vi skapat en kategori i bilagorna med benämningen ”Nettoskillnad”. Värdet i den kolumnen är kalkylerat genom att subtrahera totalt sämre (mycket sämre + lite sämre) från totalt bättre (mycket bättre + lite bättre).

Här noterar vi att bilden är oförändrad hos 36,0 %, men att hela 45,9 % har fått en försämrad bild av kommunens förtroendevalda. Noteras kan även att 8,2 % har fått en förbättrad bild. Baserat på bakgrundsfaktorerna noterar vi liknande nettoeffekter som för föregående objekt. De mest negativa effekterna noterar vi bland högutbildade och inom ålderskategorin 35–49 medan minst negativa effekter noteras bland unga och lågutbildade (se bilaga 4, Tabell 10).

Till näst övergår vi till att se närmare på hur bilden av Korsholms kommun har påverkats. Här noterar vi först att hos cirka hälften av korsholmarna har bilden inte alls förändrats. Därtill visar resultaten också att 26,5 % har fått en försämrad bild av Korsholms kommun medan 18,6 % uppger att de har fått en förbättrad bild. Här ser vi också tydliga variationer utgående från bakgrundsfaktorerna. Vi noterar speciellt en positiv nettoeffekt inom ålderskategorin 16–24 och bland de som inte har en hög utbildningsgrad. Även här ser vi negativa nettoeffekter speciellt bland finskspråkiga och högutbildade (se bilaga 4, Tabell 11). Vi frågade även hur bilden av grannkommunen Vasa stad har påverkats. Här uppger också ungefär hälften att bilden är oförändrad, medan 29,4 % uppger att de har fått en försämrad bild och 11,6 % uppger att de har fått en förbättrad bild. Utgående från bakgrundsfaktorerna noterar vi här bilden av Vasa har förbättrats bland finskspråkiga, men försämrats inom alla andra bakgrundskategorier (se bilaga 4, Tabell 12).

Till följande ser vi närmare på hur bilden av tre mer generella objekt har påverkats: den representativa demokratin, rådgivande folkomröstningar och de lokala nyhetsmedierna. Vi inleder med att notera att för 42,7 % har bilden av den representativa demokratin inte förändrats. Därtill noterar vi också att 25,6 % har fått en försämrad bild och att 16,6 % har fått en förbättrad bild. Ser vi närmare på bakgrundsfaktorerna ser vi negativa nettoeffekter inom alla kategorier förutom inom åldersgruppen 16–24. Mest negativa effekter finns inom kategorierna finskspråkiga och inom åldersgruppen 65+ (se bilaga 4, Tabell 13).

När vi ser närmare på hur bilden av rådgivande folkomröstningar har påverkats noterar vi att den förblivit oförändrad hos 35,9 % medan 29,9 % uppger att de har fått en förbättrad bild. Samtidigt har bilden försämrats hos 23,0 %. Baserat på bakgrundsfaktorerna noterar vi också positiva nettoeffekter inom många kategorier, och speciellt inom åldersgruppen 16–24 och låg- eller medelutbildade. Tydliga negativa effekter noterar vi speciellt bland finskspråkiga (se bilaga 4, Tabell 14). I relation till bilden av de lokala nyhetsmedierna uppger 55,1 % att bilden har förblivit oförändrad medan 22,9 % har svarat att de har fått en försämrad bild. 11,0 % har uppgett att de har fått en förbättrad bild. Baserat på bakgrundsfaktorerna finns det en tydlig negativ nettoeffekt inom alla bakgrundskategorier förutom bland lågutbildade. Tydligast är den negativa effekten inom ålderskategorierna 25–34, 35–49, 50–64 samt bland högutbildade (se bilaga 4, Tabell 15).

Avslutningsvis går vi över till att se närmare på hur fyra mer kontextspecifika objekt har påverkats: det generella samhällsklimatet i kommunen, relationen mellan politiker och kommuninvånarna, relationen mellan byarna och relationen mellan språkgrupperna i Korsholm. Vi inleder med att konstatera att 44,9 % svarat att de inte noterat någon skillnad i det generella samhällsklimatet i Korsholm. Det bör ändå påpekas att 31,8 % anser att det har försämrats medan 13,0 % anser att det har förbättrats. Utgående från bakgrundsfaktorerna konstaterar vi även att det inom samtliga bakgrundskategorier finns en negativ nettoeffekt, mest tydligt bland högutbildade, finskspråkiga och ålderskategorierna 35–49 och 50–64 (se bilaga 4, Tabell 16). Härnäst övergår vi till att se på hur relationen mellan politiker och kommuninvånare i Korsholm har påverkats. Här konstaterar vi att 39,2 % inte upplever någon skillnad men att hela 39,1 % anser att den relationen har försämrats. Noteras kan även att 7,2 % anser att den relationen har förbättrats. Utgående från bakgrundsfaktorerna kan det även här konstateras att det inom samtliga bakgrundskategorier finns en negativ nettoeffekt, mest tydligt bland högutbildade och inom åldersgruppen 50–64 (se bilaga 4, Tabell 17).

Till följande ser vi närmare på hur relationen mellan byarna i Korsholm har påverkats. Här anser 57,2 % att läget är oförändrat medan 18,9 % anser att läget har försämrats. 9,7 % anser att läget har förbättrats. Utgående från bakgrundskategorierna noterar vi en positiv nettoeffekt inom åldersgruppen 16–24 och bland lågutbildade medan det inom samtliga av de övriga bakgrundskategorierna finns en negativ nettoeffekt. Den negativa nettoeffekten är mest tydlig bland finskspråkiga och högutbildade (se bilaga 4, Tabell 18). Avslutningsvis har vi även frågat hur man upplever att relationen mellan språkgrupperna i Korsholm har påverkats. Här anser 51,5 % att läget inte har förändrats medan 30,1 % anser att relationen har försämrats. Endast 5,2 % anser att relationen har förbättrats. Utgående från bakgrundsfaktorerna noterar vi även att det finns negativa nettoeffekter inom samtliga bakgrundskategorier. Mest tydligt är detta bland finskspråkiga, högutbildade och inom åldersgrupperna 35–49 och 50–64 (se bilaga 4, Tabell 19). Resultaten finns sammanfattade i tabell 7 på nästa sida.

Tabell 7. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess?

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Korsholms ledande offentliga tjänsteinnehavare (N=2962)	11,3	22,3	46,2	7,6	2,5	10,1	100,0	-23,5
Korsholms kommuns förtroendevalda (N=2948)	15,0	30,9	36,0	7,1	1,1	9,9	100,0	-37,7
Korsholms kommun (N=2953)	7,6	18,9	47,8	14,6	4,0	7,2	100,0	-7,9
Vasa stad (N=2953)	9,4	20,0	47,9	8,3	3,6	10,8	100,0	-17,5
Den representativa demokratin (N=2939)	6,5	19,1	42,7	13,6	3,0	15,1	100,0	-9,0
Rådgivande folkomröstningar (N=2944)	8,4	13,6	35,9	20,2	9,7	12,3	100,0	7,9
Lokala nyhetsmedier (N=2948)	6,7	16,2	55,1	9,4	1,6	11,0	100,0	-11,9
Det generella samhällsklimatet i Korsholm (N=2945)	6,3	25,5	44,9	10,8	2,2	10,3	100,0	-18,8
Relationen mellan politiker och kommuninvånare i Korsholm (N=2948)	9,1	30,0	39,2	6,2	1,0	14,5	100,0	-31,9
Relationen mellan byarna i Korsholm (N=2958)	4,8	14,1	57,2	7,1	2,6	14,2	100,0	-9,2
Relationen mellan språkgrupperna i Korsholm (N=2954)	9,1	21	51,5	4,4	0,8	13,3	100,0	-24,9

För att tydliggöra hur bilden av de olika objekten har påverkats har vi även valt att sammanfatta resultaten utgående från nettoeffekter. Detta har vi gjort genom att slå ihop svarskategorierna *Mycket sämre* och *Lite sämre* (ny kategori: *Sämre*) samt svarskategorierna *Lite bättre* och *Mycket bättre* (ny kategori: *Bättre*). Genom att subtrahera andelen som svarat *Sämre* från andelen som svarat *Bättre* får vi därmed fram en grov uppskattning kring effekter. Detta betyder även att vi här ignorerat de som svarat *Ingen skillnad* eller *Tar ej ställning*, och vi påminner om att *Ingen skillnad* var det vanligaste svarsalternativet för de flesta av dessa objekt. Därmed kan en förhållandevis stor nettoeffekt bli aningen missvisande för kommunen som helhet men baserat på detta tillvägagångssätt får vi åtminstone fram riktgivande information kring effekter. Vi har därtill även valt att framställa resultaten utgående från åsikt i kommunsammanslagningsfrågan, i och med att vi förväntat oss att åsikter varierar beroende på om man vann eller förlorade i folkomröstningsfrågan. Därmed finns det tre staplar per objekt att beakta i Figur 5 (se nedan): en för samtliga svarande (*Totalt*), en för de som svarat att de är mot en kommunsammanslagning (*Mot sammanslagning*) och en för de som svarat att de är för en kommunsammanslagning (*För sammanslagning*).

Figur 5. Nettoförändring.

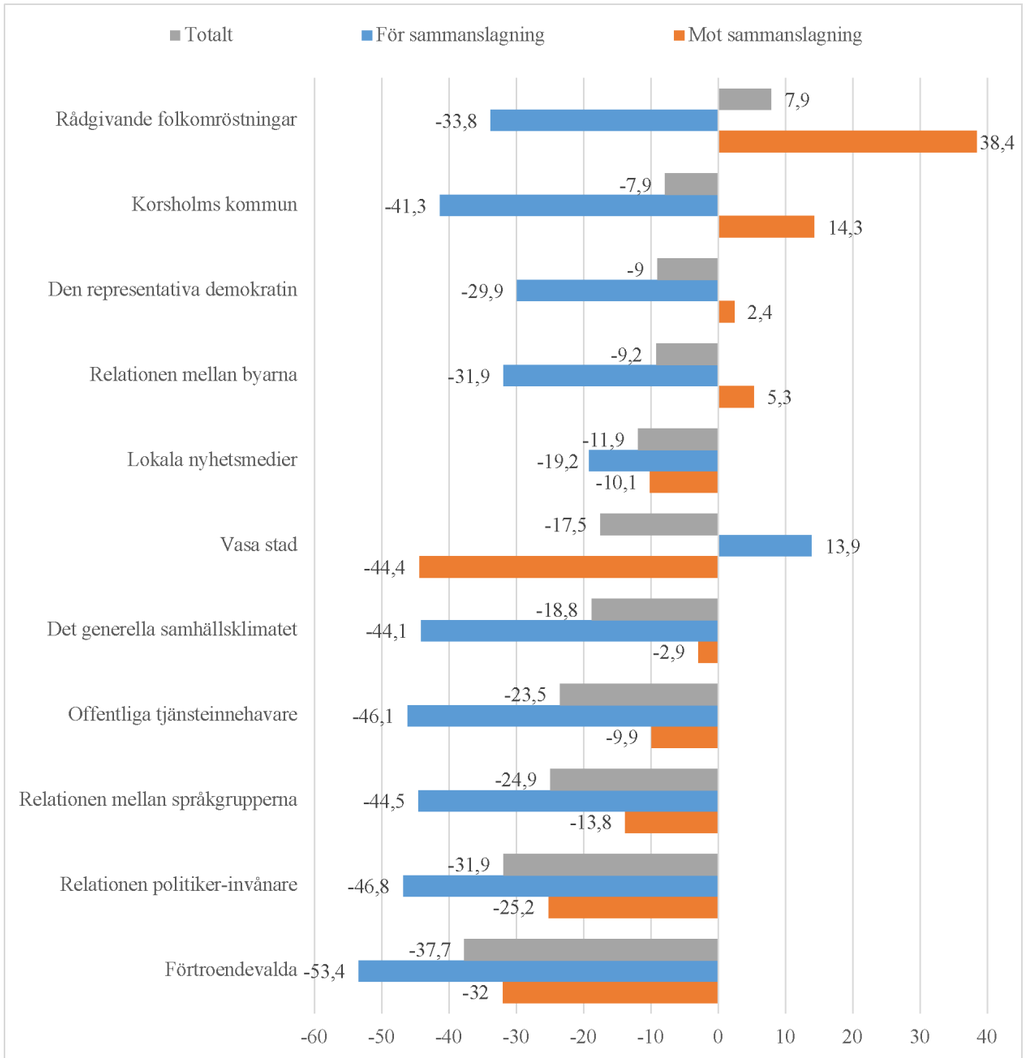

3.3 Effekter på partipreferenser

Här övergår vi till att se närmare på om folkomröstningsprocessen har påverkat valbeteendet inför kommande kommunalval i form av parti- och kandidatval. Inledningsvis kan vi här konstatera att folkomröstningsprocessen för en majoritet inte alls verkar ha inverkat på hur de tänker rösta. Noteras kan ändå att 14,4 % överväger att byta kandidat inom samma parti och att 6,7 % överväger att helt byta parti. Utgående från bakgrundsfaktorerna noterar vi även att det finns en tydlig skillnad mellan åldersgrupperna när det kommer till att byta kandidat inom samma parti, där speciellt de äldre åldersgrupperna mer verkar överväga att byta kandidat inom samma parti (se bilaga 4 Tabell 20). Se Figur 6 nedan för en sammanfattning.

Här är det även möjligt att se närmare på hur de politiska partiernas agerande har inverkat på väljarbeteendet. Detta har möjliggjorts genom att vi även inkluderat en fråga kring vilket parti den svarande röstade på i det senaste kommunalvalet 2017.[12] Genom att jämföra partival i kommunalvalet 2017 med eventuella effekter på valbeteendet 2021 noterar vi speciellt Svenska folkpartiets (SFP) väljare, där 19,6 % nu överväger att byta kandidat inom samma parti. Likväl är det endast 7,4 % som överväger att helt byta parti. Resultaten sammanfattas i Tabell 8 nedan.

Figur 6. Hur har processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna inverkat på hur du tänker rösta i kommunalvalet 2021 i jämförelse med kommunalvalet 2017?

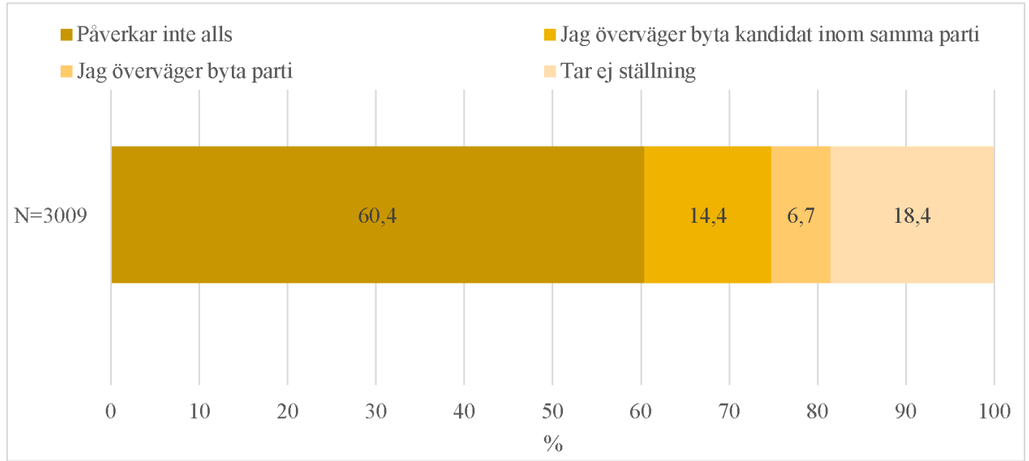

Tabell 8. Valbeteende i följande kommunalval enligt partival i kommunalvalet 2017.[13]

	Påverkar inte alls	Överväger byta kandidat inom samma parti	Överväger byta parti	Tar ej ställning	Totalt
SFP (N=1743)	59,3	19,6	7,4	13,7	100,0
MSK (N=200)	80,0	9,5	4,0	6,5	100,0
SDP (N=163)	65,6	13,5	9,2	11,7	100,0
Sannf (N=115)	74,8	12,2	6,1	7,0	100,0
KD (N=72)	83,3	5,6	1,4	9,7	100,0
Saml (N=67)	61,2	4,5	14,9	19,4	100,0
Gröna (N=55)	65,5	3,6	1,8	29,1	100,0
VF (N=31)	83,9	0,0	12,9	3,2	100,0
Totalt (N=2951)[14]	60,3	14,4	6,8	18,4	100,0

[12] Observera att Centern inte ställt upp kandidater i Korsholm i kommunalvalet 2017.

[13] Partiförkortningarna: Svenska folkpartiet (SFP), Mustasaaren suomenkielisten kunnallisjärjestö ry (MSK), Finlands socialdemokratiska parti (SDP), Kristdemokraterna i Finland (KD), Sannfinländarna (Sannf), Vänsterförbundet (VF), Samlingspartiet (Saml), Gröna förbundet (Gröna), Centern i Finland (C)

[14] Inklusive respondenter som svarat *Annat partis kandidat*, *Röstade ej*, *Vill inte säga* eller *Centern* (ställde inte upp kandidater i kommunalvalet 2017 i Korsholm).

I och med att en majoritet av de svarande har uppgett att de röstade på SFP i kommunalvalet 2017, samt att partiets representanter i kommunfullmäktige i Korsholm var delade i kommunsammanslagningsfrågan, är det även berättigat att se lite närmare på hur det har inverkat på väljarbeteendet inom det specifika partiet. Bland SFP-väljare noterar vi två intressanta aspekter. Först och främst noterar vi att 23,6 % av dem som röstade mot en kommunsammanslagning överväger att byta kandidat inom samma parti medan 5,4 % av dessa även överväger att byta parti. Bland dem som röstade för en kommunsammanslagning noterar vi däremot att endast 13,7 % överväger att byta kandidat inom samma parti men att hela 11,7 % överväger att helt byta parti. Se Tabell 9 nedan för en sammanfattning.

3.4 Effekter på allmän medborgaropinion

I detta underkapitel kommer vi att fokusera på de mer övergripande effekterna av folkomröstningsprocessen. Detta genom att mäta hur olika politiska och sociala attityder har förändrats i Korsholm. Här kommer vi även att använda oss av enkätdata från kommuninvånarenkäten som skickades ut i Korsholm i januari 2018 (Strandberg et al., 2018).[16] Detta alltså 14 månader innan själva folkomröstningen ägde rum. Vår enkät skickades ut i oktober 2020, 19 månader efter att folkomröstningen ägde rum. Därmed skiljer det 33 månader mellan dessa två enkäter. Genom att vi återanvände ett stort antal av de frågor som ingick i den tidigare enkäten kan vi också för många av frågorna se närmare på huruvida det finns en effekt av folkomröstningsprocessen på politiska och sociala attityder.

Vi inleder med att se närmare på tre frågor som har använts inom litteraturen för att mäta graden av politisk inkludering (eng. *political efficacy*) inom ett politiskt samhälle (Karv, Lindell & Rapeli, 2020, s. 71). En hög grad av politisk inkludering anses vara ytterst nödvändigt för en välfungerande lokal demokrati (McDonnell, 2020, s. 345). Här utgör därmed Korsholms kommun ett exempel på ett politiskt samhälle. På en mer konkret nivå delas begreppet politiskt inkludering oftast in i subjektiv medborgarkompetens (eng. *internal efficacy*) och systemresponsivitet (eng. *external efficacy*). Subjektiv medborgarkompetens kan mätas genom grader av politisk förståelse och politiskt självförtroende medan systemresponsivitet kan mätas genom grader av generell tilltro till det politiska systemet och uppfattning kring reella möjligheter till politiskt inflytande. Vi anser även att det är viktigt ur ett lokaldemokratiskt perspektiv att kommuninvånarna både känner tilltro till de politiska processerna samt de förtroendevalda och att de känner att de faktiskt kan påverka.

Vi börjar här med att konstatera att en övergripande majoritet i Korsholm fortfarande anser att de kan påverka det politiska beslutsfattandet genom att rösta. I jämförelse med resultaten från 2018 noterar vi även att andelen verkar ha ökat en aning, om än väldigt lite. Baserat på bakgrundsfaktorerna noterar vi heller inga nämnvärda effekter (se bilaga 4, Tabell 21). Se Figur 7 till höger för en jämförelse.

Till följande går vi över till att se på vad korsholmarna tycker om påståendet att politikerna inte bryr sig om vanliga människors åsikter. Här ser vi även en tydlig positiv förändring i jämförelse med 2018 och resultaten visar tydligt att andelen som håller med om detta påstående har minskat. Detta speciellt inom svarskategorin *Helt av samma åsikt*. Här noterar vi också utgående från bakgrundsfaktorerna en hel del intressanta variationer även om trenden är positiv utgående från samtliga bakgrundskategorier (se bilaga 4, Tabell 22). Se Figur 8 till höger för en jämförelse.

Avslutningsvis frågade vi även vad korsholmarna ansåg om påståendet att de inte kan påverka vad kommunstyrelsen och kommunfullmäktige besluter om. Här noterar vi i jämförelse med 2018 att andelen som inte anser att de kan påverka vad dessa två institutioner besluter om har minskat. Detta tolkar vi som en positiv förändring. Utgående från bakgrundsfaktorerna konstaterar vi även att den positiva trenden gäller för samtliga bakgrundskategorier förutom finskspråkiga, där vi istället ser en ökning av andelen som instämmer i påståendet (se bilaga 4, Tabell 23). Se Figur 9 till höger för en jämförelse.

Tabell 9. Kommunsammanslagningsfrågans inverkan på röstpreferens i nästa kommunalval enligt röstbeteende i kommunalvalet 2017 – Röstade på SFP i kommunalvalet 2017.

	Påverkar inte alls	Överväger byta kandidat inom samma parti	Överväger byta parti	Tar ej ställning	Totalt
Röstade för en kommunsammanslagning (N=532)	63,7	13,7	11,7	10,9	100,0
Röstade mot en kommunsammanslagning (N=1047)	57,4	23,6	5,4	13,6	100,0
Totalt (N=1737) [15]	59,2	19,7	7,4	13,7	100,0

[15] Inklusive respondenter som svarade *Röstade ej*, *Vill inte säga* eller *Hade inte rösträtt*.

[16] Data från medborgarenkäten 2018 är viktad enligt samma riktlinjer som den vikt som vi använt för medborgarenkäten 2020.

Figur 7. Genom att rösta **kan** medborgare påverka det politiska beslutsfattandet.[17]

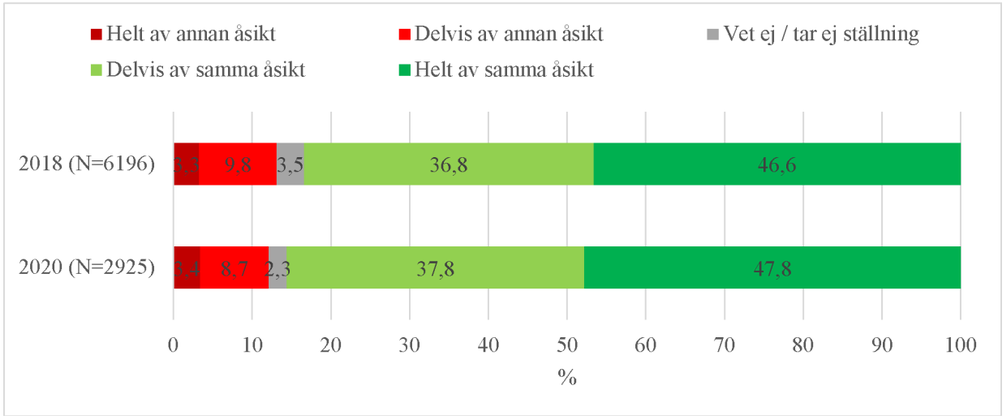

Figur 8. Politiker bryr sig **inte** om vanliga människors åsikter.[18]

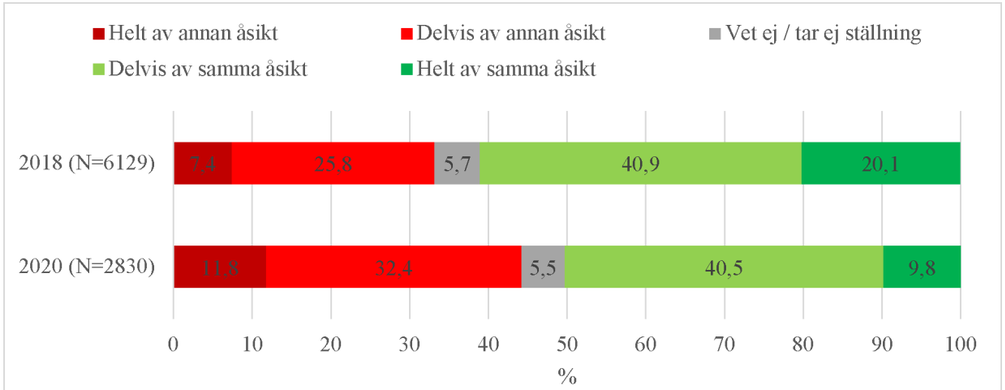

Figur 9. Jag kan **inte** påverka vad kommunstyrelsen och kommunfullmäktige besluter om.[19]

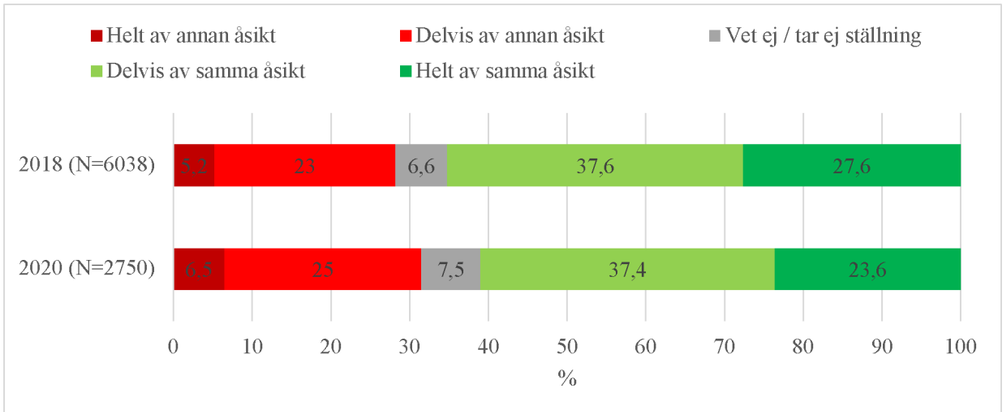

[17] Förändringen var här inte statistiskt signifikant, oberoende t-test (eng. independent sample t-test).

[18] Förändringen även statistiskt signifikant ($p < .001$), oberoende t-test (eng. *independent sample t-test*).

[19] Förändringen även statistiskt signifikant ($p < .001$), oberoende t-test (eng. *independent sample t-test*).

Till följande går vi över till att jämföra hur förtroendet för ett antal aktörer har förändrats från 2018 till 2020. Ett politiskt förtroende utgör, precis som politisk inkludering, en viktig beståndsdel för en välfungerande lokaldemokrati (McDonnell, 2020). Resultaten från en studie av Strandberg och Lindell (2020, s. 311) visar också att ett högre politiskt förtroende hänger ihop med en mer positiv inställning till en kommunsammanslagning i Korsholm. Om man litar på sina förtroendevalda har man även ett större förtroende för deras kapacitet att ta svåra beslut. Mer konkret har korsholmarna i vår enkät fått ta ställning på en skala från 0 till 10 huruvida de har förtroende för politiska partier, politiker i allmänhet, kommunalpolitiker, kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och offentliga tjänsteinnehavare. 0 på skalan innebär att man helt saknar förtroende och 10 på skalan innebär att man har fullt förtroende.[20]

Vi börjar med att konstatera att förtroendet för politiska partier har stigit med nästan en enhet, från ett medelvärde på 4,35 till 5,27. Utgående från bakgrundsfaktorerna noterar vi även att förtroendet har ökat inom samtliga kategorier, men mest tydlig är ökningen inom åldersgruppen 25–34, bland svenskspråkiga och bland lågutbildade (se bilaga 4, Tabell 24). Även angående förtroendet för politiker i allmänhet har det skett en tydlig ökning från 4,22 till 4,97. Det finns också intressanta variationer utgående från bakgrundsfaktorerna med i stort sett ett liknande mönster som för föregående objekt (se bilaga 4, Tabell 25).

Förtroendet för kommunalpolitiker har även det stigit men aningen mindre än för de två tidigare nämnda objekten, från 4,76 till 5,18. Baserat på bakgrundsfaktorerna är effekten positiv inom samtliga bakgrundskategorier (se bilaga 4, Tabell 26). Samma gäller även förtroende för kommunfullmäktige, som har stigit från 4,93 till 5,32. Baserat på bakgrundsfaktorerna är också effekten positiv inom samtliga bakgrundskategorier, förutom bland finskspråkiga, där förtroendet har minskat en aning (se bilaga 4, Tabell 27). Det samma gäller även för kommunstyrelsen, där förtroendet har stigit från 4,86 till 5,15. Baserat på bakgrundsfaktorerna är också effekten här positiv inom samtliga bakgrundskategorier, förutom bland finskspråkiga, där förtroendet också här har minskat en aning (se bilaga 4, Tabell 28).

Högst förtroende har korsholmarna fortsättningsvis för de offentliga tjänsteinnehavarna, och även här har förtroendet stigit, från 5,57 till 5,81. Utgående från bakgrundsvariablerna ser vi en positiv utveckling inom samtliga bakgrundskategorier, förutom bland högutbildade (ingen effekt) och bland finskspråkiga (se bilaga 4, Tabell 29). Se Figur 10 nedan för en sammanfattning.

Figur 10. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer (0–10)?[21]

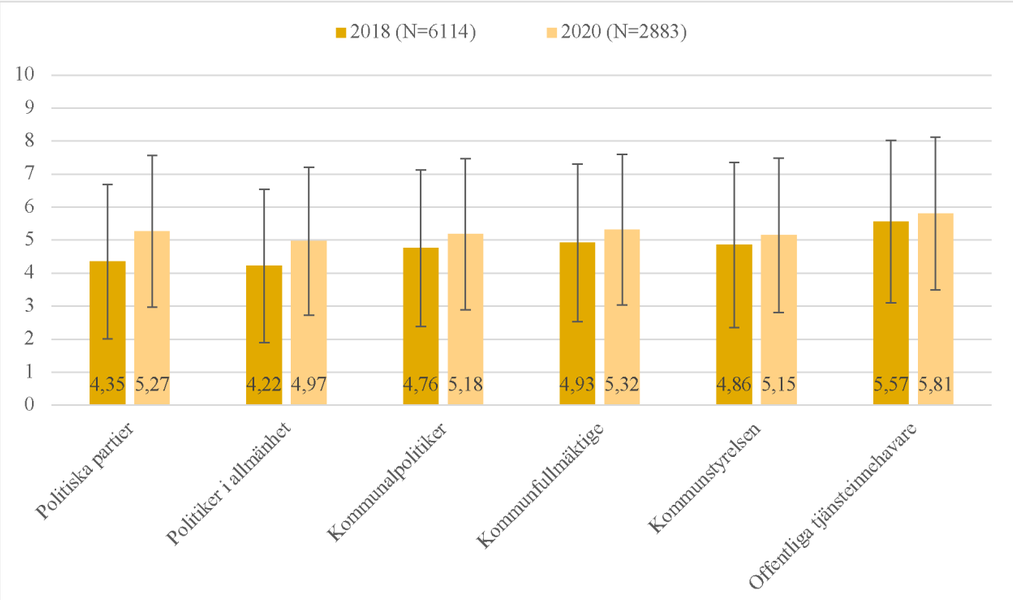

[20] För bakgrundsfaktorerna har vi även skapat en kolumn för ”Nettoskillnad”, som är kalkylerad genom att subtrahera värdet för 2018 från värdet för 2020.

[21] Sträcken i staplarna anger standardavvikelserna per kategori. Talet i staplarna står för medeltalet för respektive kategori. Medelvärdesförändringarna mellan 2018 och 2020 är statistiskt signifikanta för alla kategorier ($p < .001$), oberoende t-test (eng. *independent sample t-test*).

Vi har även försökt mäta hur de sociala relationerna i Korsholm påverkades av folkomröstningsprocessen. Detta har vi gjort genom att inkludera en fråga där korsholmarna fått ta ställning till hur de upplever att relationen till vänner och bekanta påverkats av folkomröstningsprocessen. Resultaten visar att för en stor majoritet hade det ingen effekt alls, baserat på att 65,3 % svarat *Varken positivt eller negativt*. Det är ändå värt att notera att 20,1 % svarade att relationerna påverkats både positivt och negativt, 3,9 % att relationerna påverkats negativt och 6,6 % att relationerna påverkats positivt. Det finns också här mindre variationer utgående från bakgrundsfaktorerna (se bilaga 4, Tabell 30). Se Tabell 10 nedan för en sammanfattning.

Tabell 10. Hur påverkade processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna dina relationer till vänner och bekanta?

	N	%
Positivt	200	6,6
Negativt	117	3,9
Både positivt och negativt	607	20,1
Varken positivt eller negativt	1970	65,3
Tar ej ställning	123	4,1
Totalt	3018	100,0

För att ytterligare klargöra hur de sociala relationerna har påverkats, valde vi att inkludera en uppföljningsfråga för de som svarade *Negativt* eller *Både positivt och negativt*. Detta för att analysera huruvida det har haft några mer bestående negativa effekter. För en klar majoritet av dessa, 72,4 % , bidrog inte processen till några försämrade sociala relationer över tid. Det behöver ändå nämnas att 20,6 % av dessa svarade att deras relationer till vänner och bekanta påverkas negativt än idag. Det finns också en hel del intressanta variationer utgående från bakgrundsfaktorerna, och detta speciellt bland finskspråkiga, bland högutbildade och inom åldersgruppen 50–64 (se bilaga 4, Tabell 31). Se Tabell 11 nedan för en sammanfattning.

Tabell 11. Om du svarade ”Negativt” eller ”Både positivt och negativt” på fråga 6a, upplever du att dina relationer till vänner och bekanta påverkas negativt än idag?

	N	%
Ja	148	20,6
Nej	521	72,4
Tar ej ställning	51	7,1
Totalt	720	100,0

Med detta avslutar vi vår stegvisa genomgång av resultaten från medborgarenkäten i Korsholm 2020, och övergår i följande kapitel till att diskutera resultaten i ljuset av både folkomröstningsteori och den lokalpolitiska kontexten. ◆

4 Diskussion

I detta kapitel kommer vi att tolka resultaten och samtidigt placera in dem i en större kontext. Vår utgångspunkt för denna studie var att en kommunal folkomröstningsprocess kring en känslig fråga kan ha bidragit till större samhällseffekter, och den forskningsfråga som vi försökt besvara med denna forskningsrapport är följaktligen vilka dessa effekter är. Kapitlet är disponerat som en stegvis diskussion kring innebörden av resultaten för att avslutningsvis kunna spekulera i vilka större samhällseffekter en folkomröstning bidrar till. Vi inleder med att diskutera kring den mer generella inställningen till folkomröstningar. Därefter övergår vi till att diskutera effekterna på de mer kommunspecifika attityderna och väljarbeteendet. Slutligen för vi även en diskussion kring hur de mer allmänna politiska- och sociala attityderna har påverkats av folkomröstningsprocessen samt en mer övergripande diskussion kring resultaten.

Vi inleder med att konstatera att i en finlandssvensk jämförelse verkar korsholmarna vara mer positivt inställda gentemot folkomröstningar än medeltalet i Svenskfinland. Vi vill än en gång också påpeka att vi valde att inte jämföra våra resultat med landet som helhet i och med att denna *specifika* frågeställning inte har inkluderats i nationella opinionsundersökningar.[22] Därtill noterade vi även att bilden av folkomröstningar tydligt hade *förbättrats* i Korsholm. Detta tolkar vi som ett tecken på att erfarenheter av en folkomröstning verkar kunna bidra till en mer positiv inställning gentemot detta demokratiska hjälpmedel. Det bör även tilläggas att inställning i själva sakfrågan kring en kommunsammanslagning verkade ha en klar koppling till inställningen gentemot den specifika folkomröstningen i Korsholm, där det var tydligt att de som var för en kommunsammanslagning var mer negativt inställda gentemot folkomröstningen. Precis som Jäske (2019) konstaterat utgör uppfattningen kring huruvida processen varit rättvis (eng. *procedural fairness*) och huruvida resultatet varit det rätta (eng. *outcome satisfaction*) nyckelaspekter för om ett politiskt beslut uppfattas som legitimt eller inte.

Vi frågade även kring hur stort valdeltagandet och segermarginalen för det vinnande förslaget i folkomröstningen bör vara för att valresultatet ska vara moraliskt bindande för de folkvalda. Dessa frågor inkluderades för att mer konkret försöka mäta både process- och resultatlegitimitet, det vill säga vad krävs för att resultatet ska anses demokratiskt legitimt. Ett lågt valdeltagande innebär också att valresultatet inte nödvändigtvis anses representativt för befolkningen och därmed inte heller upplevs som ett legitimt uttryck för folkviljan (Folkestad et al., 2019, s. 12). Här hade vi emellertid vissa svårigheter att formulera ändamålsenliga frågor, och vi vill vara tydliga med att dessa resultat är aningen svårtolkade. Det är därmed svårt att dra större slutsatser utgående från dessa. Angående valdeltagande var det vanligaste svarsalternativet mellan 50–75 % , både i Svenskfinland generellt och i Korsholm specifikt. Därtill ansåg också 14,2 % i Svenskfinland och 21,0 % i Korsholm att resultatet alltid är moraliskt bindande oberoende av valdeltagande. Vår generella tolkning här är ändå att medborgarna anser ett tillräckligt högt valdeltagande utgör en förutsättning för att de folkvalda ska behöva uppfatta folkomröstningsresultatet som moraliskt bindande.

I kommunala folkomröstningar i Finland är det ett krav att även inkludera svarsalternativet *Tar ej ställning*, vilket betyder att det segrande alternativet inte alltid nödvändigtvis behöver ha över 50,0 % av de totala rösterna. ”Flest röster vinner” är ändå vanligtvis hur resultatet från en folkomröstning tolkas. När det kommer till hur politikerna ska förhålla sig till resultatet av folkomröstningen är det ändå tydligt att verkligheten är mer komplex. Våra resultat visar också att endast 18,8 % i Korsholm och 10,4 % i Svenskfinland anser att valresultatet alltid är moraliskt bindande för de folkvalda, oberoende av hur stor andel som stödjer det vinnande förslaget. Ett annat sätt att tolka resultaten är genom att slå ihop de som svarat *Alltid moraliskt bindande* med de som svarat *över 50 %* och då blir motsvarande andel för Korsholm 48,8 % och för Svenskfinland 37,8 % .[23] Detta tolkar vi som att i Korsholm anser runt hälften att så länge över hälften har röstat för ett förslag ska de folkvalda därefter även uppfatta folkomröstningsresultatet som moraliskt bindande. Enligt vår tolkning indikerar detta tydligt att även den så kallade segermarginalen har betydelse för hur politikerna förväntas förhålla sig till ett folkomröstningsresultat. Vi kan därmed konstatera att både i Korsholm och i Svenskfinland är man väldigt positivt inställda gentemot folkomröstningar, men att både valdeltagandet och segermarginalen har betydelse för huruvida resultatet därefter också ska uppfattas som moraliskt bindande för de folkvalda.

Härnäst går vi över till att diskutera de mer kommunspecifika resultaten från Korsholm och hur bilden av olika objekt har påverkats av folkomröstningsprocessen. Vi börjar med att konstatera att det inte råder någon tvekan kring att en överväldigande majoritet av korsholmarna uppskattade att de fick möjlighet att delge sin åsikt i en folkomröstning. Dessvärre är det också tydligt att bilden av ett stort antal objekt har försämrats efter folkomröstningsprocessen, oberoende av åsikt i folkomröstningsfrågan. Dessa effekter är ändå mer tydliga bland de som var för en kommunsammanslagning. Detta gäller i synnerhet bilden av kommunens förtroendevalda och relationen mellan kommuninvånarna och de förtroendevalda. En möjlig förklaring till detta kan vara att kommunikationen mellan kommuninvånarna och kommunens representanter helt enkelt inte har fungerat i denna fråga. Troligtvis har även den offentliga debatt som förts mellan politikerna i olika offentliga forum även bidragit till denna negativa effekt. Detta var också något som återkommande lyftes upp av respondenterna i vår enkäts *Öppna kommentarer*.[24] Det bör även påpekas att vi inte vet hur dessa resultat skulle sett ut utan en folkomröstning om kommunsammanslagningen, men i och med att en övergripande majoritet av respondenterna var positivt inställda till folkomröstningen är det möjligt att dessa effekter kunde ha varit ännu mer negativa vid ett sådant scenario. Detta är ändå högst spekulativt.

När vi ser på effekter på väljarbeteendet verkar även folkomröstningsprocessen här ha bidragit till några mindre effekter, men det är ändå tydligt att den inte har haft någon större inverkan. Ser man ändå närmare på partinivå är det bland SFP-väljare som folkomröstningsprocessen har haft de största effekterna, och nästan var femte SFP-väljare i Korsholm i kommunalvalet 2017 överväger nu att byta kandidat inom partiet som ett resultat av folkomröstningsprocessen. Här är det också uppseendeväckande att nästan en fjärdedel av de som röstade på SFP i kommunalvalet 2017 och som även röstade emot en kommunsammanslagning i folkomröstningen överväger att byta kandidat inom SFP inför kommunalvalet 2021. Detta tolkar vi som att det bland SFP-väljare finns ett större missnöje med kandidatvalet 2017 bland de som röstade mot en kommunsammanslagning medan det finns ett större missnöje med partivalet 2017 hos dem som röstade för en kommunsammanslagning.

När det kommer till effekter på den allmänna medborgaropinionen i form av diverse politiska attityder i Korsholm verkar folkomröstningsprocessen ha haft en generell positiv inverkan. Både gällande åsikter kring subjektiv medborgarkompetens och gällande systemets responsivitet har nivån stigit i jämförelse med enkätundersökningen från 2018. Det samma gäller även för det politiska förtroendet. Det är ändå aningen motsägelsefullt att *förtroendet* för till exempel kommunalpolitiker i allmänhet har stigit sedan 2018 samtidigt som *bilden* av kommunens förtroendevalda försämrats avsevärt. Ett sätt att tolka detta är att korsholmarna nu litar mer på sina förtroendevalda, men att de tycker om dem mindre. Det är ändå svårt att fastslå detta i och med frågornas formulering, eftersom en av dessa utgör en direkt jämförelse med 2018 och den andra frågade efter hur bilden har påverkats av folkomröstningsprocessen. Här misstänker vi också att pandemiläget under hösten kan ha påverkat när det kommer till förtroendeutvecklingen, eftersom medborgarnas förtroende för offentliga institutioner och beslutsfattare tenderar att stiga under kriser, vilket studier även visat har varit fallet under Covid-19 pandemin (Reeskens et al., 2021; Schraff, 2020).

Avslutningsvis hade vi också förväntat oss att folkomröstningsprocessen inte skulle ha någon stor inverkan på de sociala relationerna hos en majoritet av korsholmarna. De flesta förmår helt klart att skilja mellan åsikt och person även i en så pass emotionellt laddad frågeställning som kring en kommunsammanslagning. Vår övergripande tolkning av resultaten är att folkomröstningsprocessen har bidragit med tydliga negativa effekter på bilden av ett antal objekt på lokal nivå, men att den även tycks ha bidragit med en del positiva effekter på en mer allmän nivå. Det är tydligt att kommuninvånarna vill bli tillfrågade om sin åsikt i viktiga frågor, men samtidigt bidrar den efterföljande debatten till ett försämrat politiskt klimat på lokal nivå. Detta är inte nödvändigtvis en självklarhet i folkomröstningssammanhang, men åtminstone i fallet Korsholm är det tydligt att det finns ett ökat missnöje som kan kopplas till hur den specifika folkomröstningsfrågan har hanterats. Förklaringen till detta kan till exempel vara på grund av bristande information kring de olika alternativen i folkomröstningsfrågan, alternativt osäkerhet kring hur folkomröstningsresultatet skulle mottas politiskt. Precis som Strandberg och Lindell (2020, s. 313) poängterat är en konstruktiv dialog mellan kommunens representanter (tjänsteinnehavare, politiker) och kommuninvånarna en viktig aspekt när kommuninvånarna formar sina åsikter i

[22] Finska valforskningskonsortiet (FNES) har vid nationella enkäter använt frågeformuleringen: Viktiga samhälleliga frågor borde oftare än tidigare avgöras i folkomröstningar (svarsalternativ: Helt av samma åsikt, Delvis av samma åsikt, Delvis av annan åsikt, Helt av annan åsikt, Tar ej ställning).

[23] Korsholm: svarsalternativ *Över 50 %*: 30,0 %; svarsalternativ *Alltid moraliskt bindande*: 18,8 %. Svenskfinland: svarsalternativ *Över 50 %*: 27,5 %; svarsalternativ *Alltid moraliskt bindande:* 10,4 %.

[24] För att illustrera detta bifogar vi här ett par citat från enkätens *Öppna kommentarer:* ”Det som störde mej mest inför folkomröstningen var hatpropagandan i både sociala och andra medier [...].”, ”[...] Under samgångsdiskussionerna skämde nästan alla ut sig, särskilt på sociala medier. Man hade förväntat sig en värdigare diskussion.”.

en specifik fråga. Vi tolkar därmed resultaten som ett tecken på att en sådan konstruktiv dialog inte verkar ha uppstått i detta fall, och därmed har frågan blivit ännu mer polariserande än den nödvändigtvis skulle ha behövt bli. Det är åtminstone den övergripande tolkningen av resultaten från vår medborgarenkät i Korsholm 2020.

Om vi ännu här avslutningsvis ser närmare på bakgrundsfaktorerna kan vi också konstatera att det i synnerhet är två grupper som verkar ha blivit speciellt missnöjda som ett resultat av folkomröstningsprocessen: finskspråkiga och högutbildade. Detta kan också förklaras genom att stödet för en kommunsammanslagning var stort inom dessa grupper. Vi noterar därför även att det bland svenskspråkiga och lågutbildade inte fanns lika starka negativa effekter. Slutligen är det också viktigt att komma ihåg att våra enkätdata har insamlats mitt under en rådande Covid-19-pandemi, och det är inte särskilt långsökt att tro att även följderna från den kan ha inverkat på svaren. För den som är mer intresserad av åsikter utgående från bakgrundsfaktorer har vi som tidigare nämnts även bifogat ett stort antal tabeller med just den typen av information i bilaga 4. ◆

5 Sammanfattning

Kommunala folkomröstningar ger kommuninvånarna en möjlighet till att direkt uttrycka en kollektiv åsikt kring en specifik frågeställning. Denna åsikt behöver inte respekteras av de folkvalda, utan beslutsmakten kvarstår, folkomröstningar till trots, hos de politiska organen. Ville man verkligen delegera makten direkt till medborgarna vore det ändå möjligt att genom en lagändring ta bort den rådgivande aspekten i lagparagrafen kring kommunala folkomröstningar som stipulerar: Folkomröstningar är rådgivande (KomL § 24). Även om rådgivande folkomröstningar har blivit allt vanligare på kommunal nivå är det viktigt att komma ihåg att det också fortsättningsvis är upp till kommunfullmäktige att besluta om arrangerandet av en folkomröstning. Detta innebär därmed att ifall lagstiftningen kring folkomröstningar skulle ändras från att vara rådgivande till att bli direkt beslutsfattande skulle troligtvis även den mentala tröskeln höjas bland kommunfullmäktigen i Finland för att ordna folkomröstningar. Detta kan säkert delvis också förklara varför det i skrivande stund inte förs någon större politisk debatt kring att ta bort det rådgivande elementet från kommunala folkomröstningar.

Det som den kommunala folkomröstningen i Korsholm också har lärt oss, eller kanske mest ytterligare bekräftat, är att kommungränser tenderar att röra upp känslor. Detta kunde också förväntas i och med att kommuntillhörighet är en del av mångas identiteter, och därmed något som värdesätts på emotionella grunder. Det var också högst tydligt i fallet Korsholm (Setälä et al., 2020, s. 6). Därmed blir denna typ av frågeställningar lätt polariserande i och med att emotioner och rationella argument blandas om vart annat. Detta gäller ändå för all form av politik. Emotioner är och förblir en del av det politiska beslutsfattandet eftersom individer har känslor, vilket följaktligen också gäller för politiker. Det är dessa känslor som sedan svallar över hos en del när olika sakfrågor ska diskuteras. I fallet Korsholm resulterade detta i att det uppstod ett tydligt misstroende mellan de båda sidorna i kommunsammanslagningsfrågan (Setälä et al., 2020, s. 15).

När en kommunal folkomröstningsprocess inleds bör ändå alla inblandade parter vara medvetna om vilken polariseringsprocess som kan sättas i rullning. Kombinationen av en polariserande process (folkomröstning) och en polariserande fråga (kommunsammanslagning) kan, utgående från våra resultat, helt klart leda till en del negativa samhällseffekter, åtminstone på kort sikt. En kommunalpolitiker i ett representativt politiskt system är invald för att jobba för kommuninvånarnas bästa och att utgående från tillgängliga fakta fatta beslut med det målet i ständig åtanke. När nya fakta tillkommer i ett ärende bör ändå politiker kunna vara beredda att omvärdera en tidigare åsikt, och även ändra åsikt i en fråga. Detta borde inte vara kontroversiellt på något sätt utan är i allra högsta grad något som man borde kunna förvänta sig av folkvalda representanter.

När en kommun väljer att arrangera en folkomröstning bör man förstå vilka krafter som kan släppas lös och vilka effekter en sådan kan bidra till, både på kort och på lång sikt. Som vår studie visar består dessa effekter trots att själva sakfrågan är slutdiskuterad, och kan möjligtvis på sikt även bli bestående. Vi anser ändå att det i skrivande stund, och utgående från dessa resultat, är alldeles för tidigt att prata om mer bestående effekter. Vi hoppas ändå att framtida studier kommer att följa upp våra resultat för att undersöka ifall effekterna faktiskt har blivit av mer bestående karaktär. Avslutningsvis vill vi uppmana kommunala beslutsfattare att noga tänka efter ifall en kommunal folkomröstning är rätt väg att gå ifall det enda syftet är att få en uppfattning kring medborgaropinionen i en specifik fråga. Ifall det är syftet räcker det, enligt vårt tycke, med en professionellt genomförd opinionsundersökning i kommunen. Att ett uttryck för folkviljan upplevs som mer ”officiell” genom en folkomröstning har ingen betydelse om syftet bara är att kolla medborgaropinionen. Om syftet däremot är att ge kommuninvånarna makten att besluta utgången i en fråga är en folkomröstning att föredra. Oberoende av tillvägagångssätt är det viktigt att vara tydlig med vad det egentliga syftet är med att höra folkviljan. ◆

Litteraturförteckning

Accetti, C. & Oskian, G. (2020). What is a consultative referendum? The democratic legitimacy of popular consultations. *Perspectives on Politics*, 1–16. DOI: https://doi.org/10.1017/S1537592720002340

Barometern. (2020). Datamaterial. Vasa: Åbo Akademi.

Berg, J. (2017). *Digital democracy – Studies of online political participation.* Åbo: Åbo Akademi University Press.

Bowler, S., Donovan, T. & Karp, J. (2007). Enraged or engaged? Preferences for direct citizen participation in affluent democracies. *Political Research Quarterly*, 60(3), 351–362.

Folkestad, B., Klausen, J.E., Saglie, J. & Segaard S.B. (2019). When do consultative referendums improve democracy? Evidence from local referendums in Norway. *International Political Science Review*, 1–16. doi:10.1177/0192512119881810

Jäske, M. (2017). "Soft" forms of direct democracy: Explaining the occurrence of referendum motions and advisory referendums in Finnish local government. *Swiss Political Science Review*, 23(1), 50–76.

Jäske, M. (2019). Participatory innovations and maxi-publics: The influence of participation possibilities on perceived legitimacy at the local level in Finland. *European Journal of Political Research*, 58(2), 603–630.

Karv, T., Lindell, M. & Rapeli, L. (2020). Politisk inkludering bland finlandssvenskar. I *Vad tycker Svenskfinland? Resultat från den finlandssvenska medborgarpanelen Barometern 2019–2020.* Red. M. Lindell, Institutet för samhällsforskning vid Åbo Akademi: Åbo, 71–78.

Krupavicius, A. (2012). Citizens' Initiatives in Lithuania: Initiative Institutions and Their Political Impact in a New Democracy. I *Citizens' Initiatives in Europe: Procedures and Consequences of Agenda-Setting by Citizens*. Red. T. Schilller och M. Setälä, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 1–14.

Lindell, M. (2015). *Deliberation och åsiktsförändring – En studie av individegenskaper och gruppkontext*. Åbo: Åbo Akademi University Press.

Lutz, G. (2012). Switzerland: Citizens' initiatives as a measure to control the political agenda. I *Citizens' initiatives in Europe: Procedures and consequences of agenda-setting by citizens.* Red. T. Schilller och M. Setälä, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 1–14.

McDonnell, J. (2020). Municipality size, political efficacy and political participation: a systemic review. *Local Government Studies*, 46(3), 331–350.

Reeskens, T., Muis, Q., Sieben, I., Vandecasteele, L., Luijkx, R. & Halman, L. (2021). Stability or change of public opinion and values during the coronavirus crisis? Exploring Dutch longitudinal panel data. *European Societies*, 23, 153–171.

Scharpf, F. W. (2006). Problem solving effectiveness and democratic accountability in the EU. I *Reihe Politikwissenschaft / Political Science Series*, 107, 1–43.

Schraff, D. (2020). Political trust during the Covid-19 pandemic: Rally around the flag or lockdown effects? *European Journal of Political Research*, https://doi.org/10.1111/1475-6765.12425.

Setälä, M. (1999). Referendums in Western Europe – A wave of direct democracy? *Scandinavian Political Studies*, 22(4), 327–340.

Setälä, M. (2006). On the problems of responsibility and accountability in referendums. *European Journal of Political Research*, 45(4), 699–721.

Setälä, M., Christensen, H. R., Leino, M., Strandberg, K., Bäck, M. & Jäske, M. (2020). Deliberative mini-publics facilitating voter knowledge and judgement: Experience from a Finnish Local Referendum. *Representation: Journal of Representative Democracy*, DOI: 10.1080/00344893.2020.1826565

Strandberg, K., Berg, J., & Karv, T. (2018). Slutrapport: invånarenkäten i Korsholm 2018. Åbo Akademi. [https://research.abo.fi/ws/portalfiles/portal/25079122/Kommuninv%C3%A5narenk%C3%A4ten+2018_rapport.pdf].

Strandberg, K. & Lindell, M. (2020). Citizen's attitudes towarards municipal mergers – Individual-level explanations. *Scandinavian Political Studies*, 43(4), 296–316.

Zimmerbauer, K., & Paasi, A. (2013). When old and new regionalism collide: Deinstitutionalization of regions and resistance identity in municipality amalgamations. *Journal of Rural Studies*, 30, 31–40.

Werner, H. (2020). If I'll win it, I want it: The role of instrumental considerations in explaining public support for referendums. *European Journal of Political Research*, 59, 312–330.

Internetkällor:

Justitieministeriet. (2019). Kunnalliset kansanäänestykset. Åtkomstsätt: https://vaalit.fi/documents/5430845/6499185/Luettelo+kunnallisista+kansan%C3%A4%C3%A4nestyksist%C3%A4+14.10.2019/f306d493-3221-aace-3d5b-a800594772f8/Luettelo+kunnallisista+kansan%C3%A4%C3%A4nestyksist%C3%A4+14.10.2019.pdf

Kommunförbundet (2017). Kommunala folkomröstningar. Åtkomstsätt: https://www.kommunforbundet.fi/delaktighet-och-vaxelverkan/demokrati-och-delaktighet/kommuninvanarnas-delaktighet/kommunala-folkomrostningar

Korsholms kommun (2021). Befolkningsstatistik. Åtkomstsätt: https://www.korsholm.fi/politik-och-styrning/kommunfakta/statistik/

Statistikcentralen (2021). Valdeltagande i kommunalval 1992–2017. Hämtat från Statistikcentralen. Åtkomstsätt: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/StatFin/StatFin__vaa__kvaa__kvaa_as/010_kvaa_2017_tau_101.px/table/tableViewLayout1/

Vasa stad (2021). Vasa i siffror. Åtkomstsätt: https://www.vaasa.fi/sv/info-om-vasa-och-regionen/vasa-i-siffror/

Övriga källor:

Mötesprotokoll från Korsholms kommunfullmäktigemöte 17.11.2016.

Mötesprotokoll från Korsholms kommunfullmäktigemöte 21.9.2017.

Mötesprotokoll från Korsholms kommunfullmäktigemöte 2.4.2019.

Mötesprotokoll från Vasa Stads stadsfullmäktigemöte 9.10.2017.

Följderna av en folkomröstning

Följderna av en folkomröstning

Bilagor

Bilaga 1. Kommunala folkomröstningar i Finland gällande kommunsammanslagningar (1991–2020).[25] (1/4)

År	Kommun	Landskap	Storlek	Fusion med vilka kommun(er)	Valresultat/valalternativ					Fullmäktigeomröstning			
					Val-deltagande	För fusion	Mot fusion	Tar ej ställning	Blanka/ Förkastade	För fusion	Mot fusion	Blanka	Från-varande
1991	Konginkangas	Mellersta Finland	1 636	Äänekoski	74,4	44,3	53,1	2,6	0,0	8	8	0	0
1991	Viiala	Birkaland	5 300	Toijala	71,5	34,3	63,0	2,6	0,1	13	14	0	0
1991	Toijala	Birkaland	8 167	Viiala	57,7	37,6	56,7	5,6	0,2	11	24	0	0
1992	Pulkkila	Norra Österbotten	2 012	Piippola	66,6	79,9	15,7	4,3	0,0	21	0	0	0
1992	Piippola[26]	Norra Österbotten	1 477	Pulkkila	79,7	25,2	56,8	2,4	0,4	7	10	0	0
				Pyhäntä		15,2				-	-	-	-
1992	Pyhäntä	Norra Österbotten	2 107	Piippola	72,1	24,8	72,8	2,2	0,1	0	21	0	0
1992	Säynätsalo	Mellersta Finland	3 600	Jyväskylä	79,0	72,7	22,7	3,6	1,0	13	8	0	0
1992	Nurmo	Södra Österbotten	9 608	Seinäjoki	72,5	25,5	71,6	2,8	0,1	0	35	0	0
1992	Viljakkala	Birkaland	1 981	Öppen fråga	83,8	35,5	60,5	3,6	0,3	0	17	0	0
1993	Vuolijoki	Kajanaland	3 051	Kajana	76,6	39,1	56,3	4,3	0,3	0	21	0	0
1995	Lojo kommun	Nyland	18 793	Lojo stad	61,0	54,6	43,1	2,1	0,1	43	0	0	0
1995	Lojo stad	Nyland	15 265	Lojo kommun	60,0	90,9	7,1	2,0	0,1	43	0	0	0
1995	Jämsänkoski	Mellersta Finland	7 951	Jämsä	75,6	37,1	58,7	3,4	0,8	0	35	0	0

[25] Baserat på Justitieministeriet (2019) och egen insamlad data.
[26] Folkomröstningen i Piippola hade två alternativ för kommunsammanslagningar: Pulkkila och Pyhäntä. Fullmäktigeomröstningen hölls gällande kommunsammanslagning med Pulkkila.

Följderna av en folkomröstning

Bilaga 1. Kommunala folkomröstningar i Finland gällande kommunsammanslagningar (1991–2020) – Fortsättning. (2/4)

År	Kommun	Landskap	Storlek	Fusion med vilka kommun(er)	Valresultat/valalternativ					Fullmäktigeomröstning			
					Val-deltagande	För fusion	Mot fusion	Tar ej ställning	Blanka/ Förkastade	För fusion	Mot fusion	Blanka	Från-varande
1996	Borgå lk	Nyland	22 343	Borgå stad	72,2	55,9	40,6	1,9	1,6	43	0	0	0
1996	Borgå stad	Nyland	21 313	Borgå lk	62,4	63,6	30,7	4,0	1,7	43	0	0	0
1996	Pieksämäki stad	Södra Savolax	13 459	Pieksämäki lk	49,4	73,7	20,6	5,4	0,2	35	0	0	0
1996	Pieksämäki lk	Södra Savolax	6 656	Pieksämäki stad	79,6	21,2	77,0	1,7	0,0	0	27	0	0
1998	Suolahti	Mellersta Finland	5 806	Äänekoski	68,1	34,5	61,4	4,0	0,1	8	18	1	0
1998	Äänekoski	Mellersta Finland	13 810	Suolahti	56,6	35,9	58,2	5,9	0,1	0	35	0	0
1998	Anttola	Södra Savolax	1 868	Hirvensalmi, S:t Michel stad, S:t Michels lk, Kristina	75,0	53,0	43,4	3,6	0,0	9	8	0	0
1998	Hirvensalmi	Södra Savolax	2 673	Anttola, S:t Michel stad, S:t Michels lk, Kristina	76,3	23,5	69,6	3,0	3,8	0	21	0	0
1998	S:t Michel stad	Södra Savolax	32 950	Anttola, Hirvensalmi, S:t Michels lk, Kristina	51,5	83,4	12,3	4,2	0,1	51	0	0	0
1998	S:t Michels lk	Södra Savolax	11 886	Anttola, Hirvensalmi, S:t Michel stad, Kristina	64,7	44,9	52,2	2,7	0,1	22	13	0	0
1998	Kristina	Södra Savolax	5 199	Anttola, Hirvensalmi, S:t Michel stad, S:t Michels lk	67,0	36,0	61,5	2,4	0,1	0	27	0	0
1999	Kuorevesi	Mellersta Finland	2 819	Jämsä	86,5	44,2	54,2	1,3	0,3	14	7	0	0
2000	Fredrikshamn	Kymmenedalen	9 882	Veckelax	58,9	70,1	19,6	4,5	0,0	35	0	0	0

Följderna av en folkomröstning

Bilaga 1. Kommunala folkomröstningar i Finland gällande kommunsammanslagningar (1991–2020) – Fortsättning. (3/4)

År	Kommun	Landskap	Storlek	Fusion med vilka kommun(er)	Valresultat/valalternativ					Fullmäktigeomröstning			
					Val-deltagande	För fusion	Mot fusion	Tar ej ställning	Blanka/ Förkastade	För fusion	Mot fusion	Blanka	Från-varande
2000	Veckelax	Kymmenedalen	12 104	Fredrikshamn	67,4	42,1	54,8	3,1	0,0	28	7	0	0
2001	Pattijoki	Norra Österbotten	6 095	Brahestad	77,8	48,8	49,0	2,2	0,0	16	11	0	0
2001	Brahestad	Norra Österbotten	17 076	Pattijoki	51,5	80,1	16,0	3,7	0,2	43	0	0	0
2002	Peräseinäjoki	Södra Österbotten	3 736	Seinäjoki	68,9	54,0	41,8	3,9	0,3	21	0	0	0
2003	Mietois	Egentliga Finland	1 749	Virmo	87,2	28,5	69,6	1,6	0,3	5	12	0	0
2003	Virmo	Egentliga Finland	6 198	Mietois	57,0	73,0	22,3	4,5	0,1	27	0	0	0
2004	Sahalax	Birkaland	2 229	Kangasala	72,7	53,7	43,1	3,0	0,2	21	0	0	0
2004	Kangaslampi	Södra Savolax	1 605	Varkaus	68,5	68,0	28,8	3,1	0,1	17	0	0	0
2004	Kiihtelysvaara	Norra Karelen	2 681	Joensuu	69,6	63,3	32,2	4,2	0,3	21	0	0	0
2004	Sonkajärvi	Norra Savolax	5 007	Idensalmi	74,0	24,2	73,2	2,2	0,3	5	22	0	0
2006	Siikajoki	Norra Österbotten	1 329	Ruukki	68,9	52,7	40,3	6,1	0,9	13	4	0	0
2006	Korpilax	Mellersta Finland	4 997	Jyväskylä	63,8	41,9	51,7	5,8	0,6	17	10	0	0
2007	Sibbo	Nyland	19 060	Helsingfors (flyttning av kommungränsen)	65,6	5,0	93,3	1,4	0,0	0	43	0	0
2007	Nurmo	Södra Österbotten	12 303	Seinäjoki, Ylistaro	72,1	34,8	63,1	2,1	0,0	18	17	0	0
2007	Ylistaro	Södra Österbotten	5 562	Seinäjoki, Nurmo	68,8	50,8	45,2	3,9	0,0	22	5	0	0
2007	Joutseno	Södra Karelen	10 851	Villmanstrand	66,4	23,2	73,3	3,2	0,3	26	9	0	0

Följderna av en folkomröstning

Bilaga 1. Kommunala folkomröstningar i Finland gällande kommunsammanslagningar (1991–2020) – Fortsättning. (4/4)

År	Kommun	Landskap	Storlek	Fusion med vilka kommun(er)	Valresultat/valalternativ					Fullmäktigeomröstning			
					Val-deltagande	För fusion	Mot fusion	Tar ej ställning	Blanka/ Förkastade	För fusion	Mot fusion	Blanka	Från-varande
2007	Lovisa	Nyland	7 393	Lappträsk, Liljendal, Pernå, Strömfors	48,9	88,8	6,8	4,3	0,1	27	0	0	0
2007	Lappträsk	Nyland	2 945	Lovisa, Liljendal, Pernå, Strömfors	59,8	45,8	51,0	3,3	0,0	9	12	0	0
2007	Liljendal	Nyland	1 440	Lovisa, Lappträsk, Pernå, Strömfors	63,0	68,9	27,6	3,3	0,1	15	2	0	0
2007	Pernå[27]	Nyland	3 994	Lovisa	73,9	62,7	-	1,0	0,3	13	8	0	0
				Borgå		36,1				-	-	-	-
2007	Strömfors	Nyland	2 922	Lovisa, Lappträsk, Liljendal, Pernå	51,7	48,5	47,1	4,4	0,1	10	10	0	0
2007	Pertunmaa	Södra Savolax	2 059	Gustav Adolfs, Heinola	68,6	15,7	79,2	2,2	2,9	8	13	0	0
2009	Artsjö[28]	Päijänne-Tavastland	1 466	Orimattila	73,2	68,2	3,4	0,1	1,1	9			
				Itis		25,5				7	0	1	0
				Lahtis		1,8				0			
2010	Oravais	Österbotten	2 207	Vörå-Maxmo	80,2	53,7	44,2	1,9	0,2	13	8	0	0
2010	Vörå-Maxmo	Österbotten	4 479	Oravais	66,8	76,3	17,4	3,8	2,5	27	0	0	0
2010	Hollola	Päijänne-Tavastland	21 845	Lahtis	63,4	15,3	83,1	1,5	0,0	12	31	0	0
2011	Lillkyro	Österbotten	4 758	Vasa	63,8	48,5	49,0	2,3	0,2	18	9	0	0
2011	Nummi-Pusula	Nyland	6 134	Lojo, Sjundeå	53,7	55,2	42,7	2,1	0,0	16	11	0	0
2011	Sjundeå	Nyland	6 104	Lojo, Nummi-Pusula	66,5	34,3	63,5	1,8	0,4	14	13	0	0
2019	Korsholm	Österbotten	19 448	Vasa	76,4	36,8	61,3	2,0	0,1	19	23	1	0
2019	Kaskö	Österbotten	1 280	Närpes	75,6	41,4	55,4	2,4	0,7	8	8	0	1

[27] Pernå hade i folkomröstningen inget alternativ mot kommunsammanslagning, men två kommunsammanslagningsalternativ (Lovisa och Borgå). Fullmäktigeomröstning hölls gällande kommunsammanslagning med Lovisa.
[28] Både folkomröstningen och fullmäktigeomröstningen i Artsjö hade tre kommunsammanslagningsalternativ: Orimattila, Itis och Lahtis.

Bilaga 2. Enkäten på svenska[29]

Medborgarenkät

Bästa korsholmare! Med denna enkät vill vi samla in dina tankar kring användningen av folkomröstningar på kommunal nivå. Avsikten med enkäten är att samla in information kring hur en kommunal folkomröstningsprocess inverkar på samhällsklimatet inom kommunen och enkäten har därför skickats ut till alla över 16 år fyllda korsholmare. Detta som en del av ett större forskningsprojekt vid Institutet för samhällsforskning vid Åbo Akademi kring effekterna av folkomröstningar. Vi betonar att alla svar behandlas fullständigt anonymt och presenteras som helheter i tabeller och figurer.

Enkäten kan besvaras genom att svara på webben på adressen www.abo.fi/korsholm2020 eller genom att returnera formuläret i bifogat svarskuvert (portot är betalt). Enkäten ska besvaras senast 23.11.2020. Då du svarar på webben ska du använda inloggningskoden som syns nedan:

Inloggningskod: XXXXX

Del I. Generella frågor i anknytning till folkomröstningar.

1. Hur förhåller du dig generellt till folkomröstningar?

☐ Väldigt positivt ☐ Ganska positivt ☐ Neutralt ☐ Ganska negativt ☐ Väldigt negativt ☐ Tar ej ställning

2a. Hur högt anser du att valdeltagandet minst bör vara i en folkomröstning för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna?

☐ 25–49 % ☐ 50–74 % ☐ 75–100 % ☐ Resultatet är alltid moraliskt bindande ☐ Resultatet är aldrig moraliskt bindande ☐ Tar ej ställning

2b. Hur stor andel av rösterna i en folkomröstning anser du att minst ska stödja det vinnande förslaget för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna?

☐ Över 50 % ☐ Över 60 % ☐ Över 70 % ☐ Resultatet är alltid moraliskt bindande ☐ Resultatet är aldrig moraliskt bindande ☐ Tar ej ställning

Del II. Härnäst följer ett antal frågor med direkt anknytning till den folkomröstning som ordnades i Korsholm 2019 om en eventuell samgång mellan Korsholm och Vasa.

3a. Anser du att det var rätt beslut av kommunfullmäktige i Korsholm att ordna en folkomröstning om en samgång med Vasa?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Tar ej ställning

3b. Hur röstade du i folkomröstningen om en samgång med Vasa?

☐ För en samgång ☐ Mot en samgång ☐ Röstade ej ☐ Vill inte säga ☐ Hade inte rösträtt

4. Anser du att det även borde ordnas folkomröstningar om andra kommunala ärenden i Korsholm?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Tar ej ställning

[29] Två delfrågor i den ursprungliga enkätversionen (7l, 7m) har exkluderats här och från analys i forskningsrapporten på grund av översättningsfel i den finskspråkiga enkätversionen.

5. Hur har processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna inverkat på hur du tänker rösta i kommunalvalet 2021 i jämförelse med kommunalvalet 2017?

☐ Påverkar inte alls ☐ Jag överväger byta kandidat inom samma parti ☐ Jag överväger byta parti ☐ Tar ej ställning

6a. Hur påverkade processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna dina relationer till vänner och bekanta?

☐ Positivt ☐ Negativt ☐ Både positivt och negativt ☐ Varken positivt eller negativt ☐ Tar ej ställning

6b. Om du svarade ”Negativt” eller ”Både positivt och negativt” på fråga 6a, upplever du att dina relationer till vänner och bekanta påverkas negativt än idag?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Tar ej ställning

7. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Kryssa i rutan som bäst motsvarar din åsikt.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning
a) Korsholms ledande offentliga tjänsteinnehavare	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Korsholms kommunala förtroendevalda	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Korsholms kommun	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Vasa stad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Den representativa demokratin	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) Rådgivande folkomröstningar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g) Lokala nyhetsmedier	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h) Det generella samhällsklimatet i Korsholm	☐	☐	☐	☐	☐	☐
i) Relationen mellan politiker och kommuninvånare i Korsholm	☐	☐	☐	☐	☐	☐
j) Relationen mellan byarna i Korsholm	☐	☐	☐	☐	☐	☐
k) Relationen mellan språkgrupperna i Korsholm	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Del III. Allmänna frågor om samhälle och politik. Dessa frågor har inkluderats i enkäten för att kunna koppla åsikter om folkomröstningar till andra former av politiska attityder.

8. Vilket partis kandidat röstade du på i kommunalvalet 2017?

☐ Svenska folkpartiet (SFP)
☐ Mustasaaren suomenkielisten kunnallisjärjestö ry (MSK)
☐ Finlands socialdemokratiska parti (SDP)
☐ Kristdemokraterna i Finland (KD)
☐ Sannfinländarna (Sannf)
☐ Vänsterförbundet (VF)
☐ Samlingspartiet (Saml)
☐ Gröna förbundet (Gröna)
☐ Centern i Finland (C)
☐ Annat partis kandidat
☐ Röstade ej
☐ Vill inte säga

9. Ta ställning till följande påståenden. Kryssa i rutan som bäst motsvarar din åsikt.

	Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt	Vet ej / Tar ej ställning
a) Genom att rösta kan medborgare påverka det politiska beslutsfattandet.	☐	☐	☐	☐	☐
b) Politikerna bryr sig inte om vanliga människors åsikter.	☐	☐	☐	☐	☐
c) Jag kan inte påverka vad kommunstyrelsen och kommunfullmäktige besluter om.	☐	☐	☐	☐	☐

10. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer? Ange ditt förtroende för varje aktör på en skala mellan 0 och 10, där 0 betyder att du inte alls har förtroende, medan 10 betyder att du har fullständigt förtroende.

a) Politiska partier	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
b) Politiker i allmänhet	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
c) Kommunalpolitiker	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
d) Kommunfullmäktige	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
e) Kommunstyrelsen	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
f) Offentliga tjänsteinnehavare	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10

Del IIII. Bakgrundsuppgifter.

11. Kön

☐ Kvinna ☐ Man ☐ Annat

12. Ålder

Vilket år är du född? _____

13. Modersmål

☐ Svenska ☐ Finska ☐ Annat, vad?_____

14. Bosatt i kommundel

☐ Kvevlax med omnejd (t.ex. Petsmo, Hankmo, Kuni, Vassor)

☐ Norra Korsholm (t.ex. Singsby, Jungsund, Iskmo, Karperö, Koskö, Köklot)

☐ Solf med omnejd (t.ex. Tölby, Vikby, Rimal, Långåminne)

☐ Skärgården (t.ex. Replot, Björköby, Norra Vallgrund, Södra Vallgrund, Söderudden)

☐ Smedsby-Böle

☐ Södra och Östra Korsholm (t.ex. Helsingby, Karkmo, Toby, Veikars)

16. Till vilken yrkesgrupp anser du dig i första hand höra?

☐ Lantbruks-, jordbruksföretagare
☐ Egenföretagare, arbetsgivare
☐ Ledande ställning i annans tjänst
☐ Högre tjänsteman
☐ Lägre tjänsteman
☐ Arbetstagare
☐ Pensionär
☐ Skolelev, studerande
☐ Hemmaförälder
☐ Arbetslös
☐ Annat, vilken?

17. Vilken av följande beskrivningar passar bäst in på dig? Du får kryssa i flera.

☐ Kommunalpolitiker (fullmäktige, styrelse, nämnd, partipolitiskt aktiv på lokal nivå)
☐ Kommunalt anställd
☐ Kommuninvånare
☐ Annat, vad? _____

18. Deltog du i något av de allmänna diskussionstillfällena som Korsholms kommun arrangerade inför folkomröstningen?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Vill inte säga

19. Öppna kommentarer:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

TACK FÖR DITT DELTAGANDE!

Bilaga 3. Enkäten på finska

Kuntalaiskysely

Hyvät mustasaarelaiset! Haluamme tällä kyselyllä kerätä mielipiteitänne kunnallisen tason kansanäänestyksistä. Tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tietoa siitä, miten kunnan kansanäänestysprosessi on vaikuttanut kunnan sosiaaliseen ilmapiiriin, ja kysely on siksi lähetetty kaikille yli 16-vuotiaille mustasaarelaisille. Tämä on osa suurempaa tutkimushanketta Åbo Akademin Sosiaalitutkimuksen instituutissa. Kaikki vastaukset käsitellään täysin nimettöminä, ja haluamme painottaa, että tulokset esitetään yleisellä tasolla taulukkojen ja kuvioiden kautta täysin anonyymisti.

Kyselyyn voi vastata täyttämällä lomakkeen osoitteessa www.abo.fi/fi/korsholm2020 tai palauttamalla lomakkeen oheisessa vastauskuoressa (postimaksu on maksettu). Kyselyyn vastataan viimeistään 23.11.2020. Kun vastaat kyselyyn verkossa, käytä kirjautumiskoodiasi alla:

Kirjautumiskoodiasi: XXXXX

Osa I. Yleisiä kysymyksiä, jotka koskevat kansanäänestyksiä

1. Kuinka suhtaudut yleisesi kansanäänestyksiin?

☐Erittäin positiivisesti ☐Melko positiivisesti ☐Neutraalisti ☐ Melko negatiivisesti ☐Hyvin negatiivisesti ☐En ota kantaa

2a. Kuinka korkealla äänestysaktiivisuuden tulisi mielestäsi vähintään olla kansanäänestyksissä, jotta tulos olisi moraalisesti sitova vaaleilla valituille edustajille?

☐ 25–49 % ☐ 50–74 % ☐ 75–100 % ☐ Tulos on aina moraalisesti sitova ☐ Tulos ei koskaan ole moraalisesti sitova ☐ En ota kantaa

2b. Kuinka suuren osan äänistä voittavan ehdotuksen pitäisi mielestäsi saada kansanäänestyksissä, jotta tulos olisi moraalisesti sitova vaaleilla valituille edustajille?

☐ Yli 50 % ☐ Yli 60 % ☐ Yli 70 % ☐ Tulos on aina moraalisesti sitova ☐ Tulos ei koskaan ole moraalisesti sitova ☐ En ota kantaa

Osa II. Seuraavat kysymykset käsittelevät suoraan 2019 Mustasaaressa järjestettyä kansanäänestystä, jonka aiheena oli Mustasaaren ja Vaasan välinen kuntaliitos.

3a. Tekikö Mustasaaren kunnanvaltuusto mielestäsi oikean päätöksen, kun se järjesti kansanäänestyksen kuntaliitosta Vaasan kanssa?

☐ Kyllä ☐ Ei ☐ En ota kantaa

3b. Kuinka äänestit kansanäänestyksessä kuntaliitoksesta Vaasan kanssa?

☐ Kuntaliittoutumisen puolesta ☐ Kuntaliittoutumista vastaan ☐ En äänestänyt ☐ En halua sanoa ☐ En ollut äänioikeutettu

4. Pitäisikö mielestäsi myös muista Mustasaaren kunnallisista asioista järjestää kansanäänestyksiä?

☐ Kyllä ☐ Ei ☐ En ota kantaa

5. Kuinka kansanäänestykseen liittyvä prosessi ja kuntaliitoksen ympärillä käyty keskustelu ovat vaikuttaneet sinun äänestysaikomuksiisi vuoden 2021 kunnallisvaaleissa verrattuna vuoden 2017 kunnallisvaaleihin?

☐ Ei vaikuta lainkaan ☐ Harkitsen ehdokkaiden vaihtoa samassa puoluessa ☐ Harkitsen puolueen vaihtamista ☐ En ota kantaa

6a. Kuinka kansanäänestykseen liittyvä prosessi ja kuntaliitoksen ympärillä käyty keskustelu Vaasan kanssa vaikutti suhteisiisi ystäviesi ja muun lähipiirisi välillä?

☐ Positiivisesti ☐ Negatiivisesti ☐ Sekä positiivisesti että negatiivisesti ☐ Ei positiivisesti eikä negatiivisesti ☐ En ota kantaa

6b. Jos vastasit ”Negatiivisesti” tai ”Sekä positiivisesti että negatiivisesti” kysymykseen 6a, koetko, että tämä negatiivinen vaikutus suhteisiisi ystäviesi ja lähipiirisi välillä jatkuu vielä tänäkin päivänä?

☐ Kyllä ☐ Ei ☐ En ota kantaa

7. Ajattele aikaa ennen kansanäänestystä ja silloin käytyä keskustelua kuntaliitoksesta: Kuinka näkemyksesi seuraavista asioista ovat muuttuneet tästä ajasta? Rastita jokaiselta riviltä se vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa näkemystäsi.

	Paljon huonompaan	**Hieman huonompaan**	**Ei lainkaan**	**Hieman paremmaksi**	**Paljon paremmaksi**	**En ota kantaa**
a) Mustasaaren johtavat virkamiehet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Mustasaaren kunnan valitsemat edustajat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Mustasaaren kunta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Vaasan kaupunki	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Edustuksellinen demokratia	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) Neuvoa-antavat kansanäänestykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g) Paikallinen media	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h) Mustasaaren yleinen sosiaalinen ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐	☐
i) Poliitikkojen ja kunta-asukkaiden välinen suhde Mustasaaressa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
j) Kylien välinen suhde Mustasaaressa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
k) Kieliryhmien välinen suhde Mustasaaressa	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Osa III. Yleisiä kysymyksiä politiikasta ja yhteiskunnasta. Kysymykset sisältyvät kyselyyn, jotta mielipiteet kansanäänestyksistä on mahdollista sitoa muihin poliittisiin asenteisiin.

8. Minkä puolueen ehdokasta äänestit kunnallisvaaleissa 2017?

☐ Suomen ruotsalainen kansanspuolue (RKP)
☐ Mustasaaren suomenkielisten kunnallisjärjestö r.y. (MSK)
☐ Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)
☐ Suomen Kristillisdemokraatit (KD)
☐ Perussuomalaiset (PS)
☐ Vasemmistoliitto (VAS)
☐ Kansallinen Kokoomus (KOK)
☐ Vihreä liitto (VIHR)
☐ Suomen Keskusta (KESK)
☐ Muu puolueen ehdokasta
☐ En äänestänyt
☐ En halua sanoa

9. Ota kantaa seuraaviin väittämiin. Rastita jokaiselta riviltä se vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa näkemystäsi.

	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain sama mieltä	Täysin sama mieltä	En tiedä / En ota kantaa
a) Äänestämällä kansalaiset voivat vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon.	☐	☐	☐	☐	☐
b) Poliitikot eivät välitä tavallisten ihmisten mielipiteistä.	☐	☐	☐	☐	☐
c) Minulla ei ole mitään sananvaltaa siitä, mitä kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto päättävät.	☐	☐	☐	☐	☐

10. Missä määrin luotat tai et luota seuraaviin tahoihin? Arvioi kutakin tahoa asteikolla nollasta kymmeneen, missä 0 ”en luota ollenkaan” ja 10 ”luotan täysin”.

a) Poliittisiin puolueisiin	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
b) Poliitikkoihin yleensä	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
c) Kunnallispoliitikkoihin	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
d) Kunnanvaltuustoon	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
e) Kunnanhallitukseen	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10
f) Viranhaltijoihin	☐0	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5	☐6	☐7	☐8	☐9	☐10

Osa IIII. Taustatiedot.

11. Sukupuoli

☐ Nainen ☐ Mies ☐ Muu

12. Ikä

Minä vuonna olet syntynyt? _____

13. Äidinkieli

☐ Ruotsi ☐ Suomi ☐ Muu, mikä?_____

14. Missä kunnanosassa asut?

☐ Koivulahti tai ympäröivät kylät (esim. Petsmo, Hankmo, Kuni, Vassor)

☐ Saaristossa (esim. Raippaluoto, Björköby, Norra Vallgrund, Södra Vallgrund, Söderudden)

☐ Pohjois-Mustasaari (esim. Singsby, Jungsund, Iskmo, Karperö, Koskö)

☐ Sepänkylä–Böle

☐ Sulva ja ympäröivät kylät (esim. Tölby, Vikby, Riimala, Långåminne)

☐ Etelä- ja Itä-Mustasaari (esim. Helsingby, Karkkimala, Tuovila, Veikkaala)

15. Mikä on ylin suorittamasi kouluaste tai tutkinto?

☐ Peruskoululuokat 1–6, kansakoulu

☐ Peruskoululuokat 7–9, 10, keskikoulu

☐ Lyhyt ammatillinen koulutus (ammattikoulu, -kurssi)

☐ Opistotason ammatillinen tutkinto

☐ Ei koulutusta

☐ Ylioppilastutkinto

☐ Ammattikorkeakoulututkinto tai vastaava

☐ Yliopistotutkinto

☐ Tieteellinen jatkotutkinto

16. Ammattiryhmä, johon katsot lähinnä kuuluvasi?

☐ Maatalousyrittäjä

☐ Muu työnantaja, muu yksityisyrittäjä

☐ Johtavassa asemassa toisen palveluksessa

☐ Ylempi toimihenkilö

☐ Alempi toimihenkilö

☐ Työntekijä

☐ Eläkeläinen

☐ Koululainen, opiskelija

☐ Kotiäiti tai -isä

☐ Työtön

☐ Muu, mikä?_____

17. Mikä tai mitkä seuraavista kuvaa sinua parhaiten? Voit valita useita vaihtoehtoja.

☐ Kunnallispoliitikko (valtuusto, hallitus, lautakunta, puoluepoliittisesti aktiivinen paikallisella tasolla)

☐ Kunnan asukas

☐ Kunnan työntekijä

☐ Muu, mikä? _____

18. Osallistuitko ennen kansanäänestystä Mustasaaren kunnan järjestämiin yleisiin keskustelutilaisuuksiin?

☐ Kyllä ☐ Ei ☐ En halua sanoa

19. Vapaat kommentit:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

KIITOS OSALLISTUMISESTASI!

Bilaga 4. Korstabeller med bakgrundsfaktorer

Tabell 1. Hur förhåller du dig generellt till folkomröstningar? – Korsholm – enligt bakgrundsfaktorer.

	Väldigt positivt	Ganska positivt	Neutralt	Ganska negativt	Väldigt negativt	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=3015)								
Kvinnor	29,1	42,7	18,8	6,3	1,8	1,2	100,0	63,7
Män	27,8	40,3	19,7	7,0	4,0	1,1	100,0	57,1
Totalt	28,5	41,5	19,2	6,6	2,9	1,2	100,0	60,5
Ålderskategorier (N=3015)								
16-24	24,4	47,5	23,1	1,6	0,9	2,5	100,0	69,4
25-34	28,0	45,1	18,3	6,3	2,3	0,0	100,0	64,5
35-49	33,7	42,3	16,1	5,6	1,8	0,5	100,0	68,6
50-64	29,9	39,3	16,5	8,2	5,1	1,0	100,0	55,9
65-	24,0	38,7	23,6	8,5	3,3	2,0	100,0	50,9
Totalt	28,5	41,5	19,2	6,7	3,0	1,2	100,0	60,3
Modersmål (N=3015)								
Svenska	28,5	42,0	19,1	6,6	2,6	1,1	100,0	61,3
Finska	28,6	40,2	19,6	6,6	3,6	1,4	100,0	58,6
Totalt	28,5	41,5	19,3	6,6	2,9	1,2	100,0	60,5
Kommundel (N=3015)								
Kvevlax med omnejd	25,1	43,1	20,1	7,8	2,4	1,5	100,0	58,0
Norra Korsholm	27,2	45,0	18,0	6,3	2,9	0,6	100,0	63,0
Solf med omnejd	28,9	42,0	19,8	7,0	1,0	1,3	100,0	62,9
Skärgården	36,0	40,4	14,9	4,4	2,3	2,1	100,0	69,7
Smedsby-Böle	27,9	37,9	20,4	8,4	4,7	0,8	100,0	52,7
Södra och östra Korsholm	28,3	44,3	21,4	2,2	1,9	1,9	100,0	68,5
Totalt	28,5	41,5	19,3	6,6	2,9	1,2	100,0	60,5
Utbildningsgrad (N=3003)								
Låg	24,0	44,7	21,8	4,6	0,8	4,0	100,0	63,3
Medel	30,6	40,1	20,9	5,0	2,2	1,2	100,0	63,5
Hög	27,5	42,3	16,7	8,8	4,3	0,3	100,0	56,7
Totalt	28,5	41,6	19,2	6,6	2,9	1,2	100,0	60,6

Tabell 2. Hur förhåller du dig generellt till folkomröstningar? – Svenskfinland - enligt bakgrundsfaktorer.

	Väldigt positivt	Ganska positivt	Neutralt	Ganska negativt	Väldigt negativt	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2000)								
Kvinnor	15,5	39,3	34,7	6,9	0,5	3,1	100,0	47,4
Män	15,2	37,7	31,6	12,0	2,8	0,7	100,0	38,1
Totalt	15,4	38,5	33,2	9,5	1,7	1,9	100,0	42,7
Ålderskategorier (N=1998)								
16-24	17,7	34,0	42,9	4,4	0,0	1,0	100,0	47,3
25-34	21,1	37,0	30,8	5,5	1,0	4,5	100,0	51,6
35-49	20,3	43,8	25,2	7,0	1,0	2,7	100,0	56,1
50-64	12,6	42,0	32,7	9,3	3,0	0,4	100,0	42,3
65-	10,8	34,5	36,9	14,6	1,6	1,6	100,0	29,1
Totalt	15,4	38,5	33,2	9,5	1,6	1,9	100,0	42,8
Utbildningsgrad (N=2001)								
Låg	12,5	37,1	37,9	9,1	0,8	2,6	100,0	39,7
Medel	17,5	39,0	32,5	7,1	1,8	2,0	100,0	47,6
Hög	13,3	38,3	31,1	14,0	1,9	1,4	100,0	35,7
Totalt	15,3	38,5	33,1	9,4	1,6	1,9	100,0	42,8

Tabell 3. Hur högt anser du att valdeltagandet minst bör vara i en folkomröstning för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna? – Korsholm - enligt bakgrundsfaktorer.

	25-49 %	50-74 %	75-100 %	Resultatet är alltid moraliskt bindande	Resultatet är aldrig moraliskt bindande	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=3017)							
Kvinnor	1,7	41,2	21,1	22,2	5,0	8,7	100,0
Män	1,7	43,9	22,2	19,7	8,1	4,4	100,0
Totalt	1,7	42,6	21,6	21,0	6,6	6,6	100,0
Ålderskategorier (N=3022)							
16-24	5,0	43,8	24,8	10,6	3,4	12,4	100,0
25-34	2,0	43,9	24,1	17,0	4,5	8,5	100,0
35-49	1,6	41,9	22,0	20,7	7,4	6,4	100,0
50-64	1,2	38,8	22,9	23,4	8,0	5,6	100,0
65-	0,9	45,3	17,7	24,8	6,8	4,6	100,0
Totalt	1,7	42,5	21,6	20,9	6,6	6,6	100,0
Modersmål (N=3018)							
Svenska	2,1	41,4	21,4	22,0	5,9	7,0	100,0
Finska	0,6	45,4	22,1	18,2	8,1	5,6	100,0
Totalt	1,7	42,6	21,6	20,9	6,6	6,6	100,0
Kommundel (N=3017)							
Kvevlax med omnejd	1,7	40,6	22,8	19,8	8,3	6,9	100,0
Norra Korsholm	2,7	40,4	23,6	22,6	3,6	7,1	100,0
Solf med omnejd	1,0	43,6	23,6	17,0	6,5	8,3	100,0
Skärgården	1,8	42,7	15,4	27,5	6,7	5,9	100,0
Smedsby-Böle	1,2	42,4	22,5	19,6	8,4	5,9	100,0
Södra och östra Korsholm	2,2	48,3	19,9	21,1	3,2	5,4	100,0
Totalt	1,7	42,6	21,7	20,9	6,6	6,5	100,0
Utbildningsgrad (N=3008)							
Låg	3,2	43,8	18,3	17,7	4,6	12,4	100,0
Medel	1,6	42,2	20,3	25,8	4,3	5,8	100,0
Hög	1,5	42,6	23,8	16,8	9,5	5,8	100,0
Totalt	1,7	42,6	21,6	20,9	6,6	6,6	100,0

Tabell 4. Hur högt anser du att valdeltagandet minst bör vara i en folkomröstning för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna? – Svenskfinland - enligt bakgrundsfaktorer.

	25-49 %	50-74 %	75-100 %	Resultatet är alltid moraliskt bindande	Resultatet är aldrig moraliskt bindande	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=1998)							
Kvinnor	1,9	41,6	22,1	14,7	3,6	16,2	100,0
Män	2,7	48,2	22,6	13,8	5,6	7,1	100,0
Totalt	2,3	44,9	22,3	14,2	4,6	11,7	100,0
Ålderskategorier (N=2001)							
16-24	1,0	46,6	20,1	9,3	4,9	18,1	100,0
25-34	1,4	37,0	27,7	10,4	3,5	20,1	100,0
35-49	3,9	45,4	23,7	12,3	4,1	10,6	100,0
50-64	4,8	45,2	22,9	15,4	4,8	6,9	100,0
65-	0,5	47,2	19,3	18,0	5,2	9,8	100,0
Totalt	2,3	44,8	22,3	14,2	4,6	11,6	100,0
Utbildningsgrad (N=1999)							
Låg	2,1	44,6	17,4	19,2	2,6	14,2	100,0
Medel	2,6	45,9	23,5	12,7	4,1	11,2	100,0
Hög	2,0	43,3	23,6	13,7	6,9	10,6	100,0
Totalt	2,3	44,9	22,4	14,2	4,6	11,7	100,0

Tabell 5. Hur stor andel av rösterna i en folkomröstning anser du att minst ska stödja det vinnande förslaget för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna? – Korsholm - enligt bakgrundsfaktorer.

	Över 50 %	Över 60 %	Över 70 %	Resultatet är alltid moraliskt bindande	Resultatet är aldrig moraliskt bindande	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=3010)							
Kvinnor	26,5	18,6	18,4	20,1	5,4	11,0	100,0
Män	33,6	19,7	16,2	17,4	8,6	4,4	100,0
Totalt	30,0	19,2	17,3	18,8	7,0	7,8	100,0
Ålderskategorier (N=3010)							
16-24	35,5	18,4	15,6	10,9	5,9	13,7	100,0
25-34	36,5	17,7	18,8	14,2	4,3	8,5	100,0
35-49	33,0	18,4	14,6	17,0	7,4	9,7	100,0
50-64	26,1	19,9	19,7	20,6	8,1	5,6	100,0
65-	25,6	20,2	17,8	23,9	7,2	5,3	100,0
Totalt	30,0	19,2	17,3	18,8	7,0	7,8	100,0
Modersmål (N=3008)							
Svenska	31,5	19,0	16,9	18,4	6,6	7,6	100,0
Finska	26,4	19,7	18,3	19,8	7,8	8,1	100,0
Totalt	30,0	19,2	17,3	18,8	6,9	7,8	100,0
Kommundel (N=3009)							
Kvevlax med omnejd	29,2	19,7	17,7	17,3	7,8	8,4	100,0
Norra Korsholm	30,1	22,6	15,9	20,7	4,6	6,1	100,0
Solf med omnejd	31,5	19,3	16,0	15,2	6,6	11,4	100,0
Skärgården	31,6	20,1	14,1	21,3	6,9	5,9	100,0
Smedsby-Böle	28,9	17,3	20,5	17,1	8,5	7,7	100,0
Södra och östra Korsholm	30,7	17,1	15,5	24,4	5,1	7,3	100,0
Totalt	30,0	19,2	17,3	18,8	6,9	7,8	100,0
Utbildningsgrad (N=2999)							
Låg	28,0	22,9	16,2	15,4	4,9	12,7	100,0
Medel	31,0	18,3	17,9	22,5	4,4	6,0	100,0
Hög	29,8	19,0	17,0	15,9	10,2	8,2	100,0
Totalt	30,1	19,1	17,3	18,7	6,9	7,8	100,0

Tabell 6. Hur stor andel av rösterna i en folkomröstning anser du att minst ska stödja det vinnande förslaget för att resultatet ska anses moraliskt bindande för de folkvalda politikerna? – Svenskfinland - enligt bakgrundsfaktorer.

	Över 50 %	Över 60 %	Över 70 %	Resultatet är alltid moraliskt bindande	Resultatet är aldrig moraliskt bindande	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=1998)							
Kvinnor	24,6	23,4	21,4	10,5	3,4	16,9	100,0
Män	30,5	26,1	21,3	10,3	5,6	6,1	100,0
Totalt	27,5	24,7	21,3	10,4	4,5	11,5	100,0
Ålderskategorier (N=2000)							
16-24	29,4	20,6	20,1	5,9	5,9	18,1	100,0
25-34	24,6	26,3	18,0	9,0	2,8	19,4	100,0
35-49	33,4	18,6	20,8	10,9	3,6	12,6	100,0
50-64	28,1	23,4	24,0	11,7	4,8	8,0	100,0
65-	23,9	30,2	21,5	11,4	5,2	7,8	100,0
Totalt	27,5	24,7	21,3	10,5	4,5	11,6	100,0
Utbildningsgrad (N=2000)							
Låg	24,9	24,9	24,4	11,4	3,1	11,2	100,0
Medel	27,6	25,1	21,6	10,6	3,8	11,2	100,0
Hög	29,0	23,9	18,4	9,6	6,7	12,4	100,0
Totalt	27,5	24,8	21,3	10,5	4,5	11,6	100,0

Tabell 7. Anser du att det var rätt beslut av kommunfullmäktige i Korsholm att ordna en folkomröstning om en samgång med Vasa? - enligt bakgrundsfaktorer.

	Ja	Nej	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=3019)				
Kvinnor	75,5	16,8	7,7	100,0
Män	73,9	20,5	5,6	100,0
Totalt	74,7	18,6	6,7	100,0
Ålderskategorier (N=3019)				
16-24	81,6	6,5	11,8	100,0
25-34	75,2	16,8	8,0	100,0
35-49	75,4	18,3	6,3	100,0
50-64	71,8	24,0	4,2	100,0
65-	73,8	19,6	6,6	100,0
Totalt	74,7	18,6	6,7	100,0
Modersmål (N=3019)				
Svenska	77,1	16,1	6,8	100,0
Finska	69,0	24,7	6,4	100,0
Totalt	74,7	18,6	6,7	100,0
Kommundel (N=3020)				
Kvevlax med omnejd	75,6	16,6	7,8	100,0
Norra Korsholm	81,6	12,6	5,9	100,0
Solf med omnejd	75,7	16,3	8,0	100,0
Skärgården	83,3	12,9	3,9	100,0
Smedsby-Böle	66,1	27,2	6,7	100,0
Södra och östra Korsholm	75,5	17,0	7,5	100,0
Totalt	74,7	18,6	6,7	100,0
Utbildningsgrad (N=3009)				
Låg	79,6	11,0	9,4	100,0
Medel	80,2	14,1	5,7	100,0
Hög	67,9	25,2	6,9	100,0
Totalt	74,8	18,5	6,7	100,0

Tabell 8. Rätt beslut att ordna en folkomröstning? JA. Hur röstade du i folkomröstningen? - enligt bakgrundsfaktorer.

	För en fusion	Mot en fusion	Röstade ej	Vill inte säga	Hade inte rösträtt	Totalt
Kön (N=2249)						
Kvinnor	22,6	59,9	3,1	4,5	9,8	100,0
Män	27,6	57,2	2,9	5,1	7,2	100,0
Totalt	25,0	58,6	3,0	4,8	8,5	100,0
Ålderskategorier (N=2248)						
16-24	7,7	20,7	10,0	5,4	56,3	100,0
25-34	23,3	53,1	5,7	4,6	13,4	100,0
35-49	29,1	60,7	1,8	7,0	1,3	100,0
50-64	30,2	64,5	0,8	4,4	0,2	100,0
65-	24,6	70,2	2,0	3,0	0,2	100,0
Totalt	25,0	58,6	3,0	4,8	8,5	100,0
Modersmål (N=2249)						
Svenska	13,6	70,1	3,1	4,9	8,3	100,0
Finska	55,8	27,6	2,8	4,6	9,2	100,0
Totalt	25,0	58,6	3,0	4,8	8,6	100,0
Kommundel (N=2251)						
Kvevlax med omnejd	19,4	67,6	1,5	4,4	7,1	100,0
Norra Korsholm	19,1	67,8	1,5	4,1	7,5	100,0
Solf med omnejd	17,8	58,4	4,6	8,3	10,9	100,0
Skärgården	12,8	76,3	2,5	3,4	5,0	100,0
Smedsby-Böle	39,9	39,7	3,9	4,9	11,7	100,0
Södra och östra Korsholm	33,1	50,6	5,0	4,2	7,1	100,0
Totalt	25,0	58,5	3,1	4,8	8,6	100,0
Utbildningsgrad (N=2243)						
Låg	9,2	43,5	8,2	2,4	36,7	100,0
Medel	24,4	65,1	2,1	5,0	3,5	100,0
Hög	31,1	55,6	2,5	5,4	5,4	100,0
Totalt	25,0	58,5	3,0	4,8	8,6	100,0

Tabell 9. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Korsholms ledande offentliga tjänsteinnehavare (%) - enligt bakgrundsfaktorer.[30]

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2963)								
Kvinnor	8,8	20,5	48,7	7,0	2,2	12,8	100,0	-20,1
Män	13,9	24,2	43,6	8,3	2,7	7,3	100,0	-27,1
Totalt	11,3	22,3	46,2	7,6	2,5	10,1	100,0	-23,5
Ålderskategorier (N=2965)								
16-24	5,0	12,3	44,8	5,0	0,0	32,8	100,0	-12,3
25-34	11,6	25,8	43,2	5,5	1,2	12,8	100,0	-30,7
35-49	14,7	25,1	45,5	7,2	3,1	4,4	100,0	-29,5
50-64	13,1	23,8	45,5	9,8	2,2	5,6	100,0	-24,9
65-	8,8	20,5	49,5	8,2	3,5	9,5	100,0	-17,6
Totalt	11,4	22,3	46,2	7,7	2,4	10,1	100,0	-23,6
Modersmål (N=2961)								
Svenska	7,9	20,7	51,7	7,3	2,9	9,5	100,0	-18,4
Finska	19,6	26,3	33,0	8,4	1,3	11,3	100,0	-36,2
Totalt	11,3	22,3	46,2	7,6	2,4	10,0	100,0	-23,6
Kommundel (N=2964)								
Kvevlax med omnejd	10,0	24,3	45,8	7,3	2,1	10,5	100,0	-24,9
Norra Korsholm	8,4	20,0	47,6	11,2	4,1	8,8	100,0	-13,1
Solf med omnejd	6,8	20,0	52,2	7,8	2,6	10,6	100,0	-16,4
Skärgården	10,7	22,8	47,1	8,9	2,9	7,6	100,0	-21,7
Smedsby-Böle	14,9	21,9	44,4	6,5	2,1	10,1	100,0	-28,2
Södra och östra Korsholm	14,4	25,6	41,5	4,5	1,0	13,1	100,0	-34,5
Totalt	11,3	22,3	46,2	7,7	2,5	10,1	100,0	-23,4
Utbildningsgrad (N=2952)								
Låg	4,2	15,8	49,4	6,1	1,9	22,5	100,0	-12,0
Medel	10,5	21,0	47,4	8,1	2,2	10,8	100,0	-21,2
Hög	14,2	25,3	44,1	7,6	2,9	5,9	100,0	-29,0
Totalt	11,3	22,3	46,2	7,6	2,5	10,1	100,0	-23,5

[30] Värden i kolumnen Netto-skillnad är kalkylerade genom att subtrahera andelen *Sämre* (Lite sämre + Mycket sämre) från andelen *Bättre* (Lite bättre + Mycket bättre). Samma procedur gäller för tabellerna 9-19 var en likadan kolumn ingår.

Tabell 10. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Korsholms kommunala förtroendevalda (%) - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2948)								
Kvinnor	11,8	28,3	38,7	6,8	1,2	13,1	100,0	-32,1
Män	18,3	33,6	33,1	7,4	1,0	6,5	100,0	-43,5
Totalt	15,0	30,9	36,0	7,1	1,1	9,9	100,0	-37,7
Ålderskategorier (N=2948)								
16-24	4,4	19,4	43,6	3,4	0,9	28,2	100,0	-19,5
25-34	13,3	29,3	38,6	5,2	1,2	12,5	100,0	-36,2
35-49	20,3	32,2	34,7	5,8	0,5	6,6	100,0	-46,2
50-64	17,3	36,1	32,3	8,4	1,0	4,8	100,0	-44,0
65-	12,6	30,2	36,5	9,4	2,0	9,4	100,0	-31,4
Totalt	15,0	30,9	36,0	7,1	1,1	9,9	100,0	-37,7
Modersmål (N=2949)								
Svenska	14,9	31,5	37,2	6,6	1,0	8,8	100,0	-38,8
Finska	15,3	29,4	33,0	8,3	1,4	12,6	100,0	-35,0
Totalt	15,0	30,9	36,0	7,1	1,1	9,9	100,0	-37,7
Kommundel (N=2947)								
Kvevlax med omnejd	16,6	33,5	35,5	5,7	0,9	7,8	100,0	-43,5
Norra Korsholm	15,6	27,3	36,1	8,4	2,4	10,2	100,0	-32,1
Solf med omnejd	9,1	29,8	43,1	7,3	0,3	10,4	100,0	-31,3
Skärgården	16,2	30,9	36,1	9,2	0,8	6,8	100,0	-37,1
Smedsby-Böle	15,8	31,1	34,5	6,0	1,1	11,3	100,0	-39,8
Södra och östra Korsholm	15,0	32,8	31,5	7,3	1,0	12,4	100,0	-39,5
Totalt	15,0	30,9	36,0	7,1	1,1	9,9	100,0	-37,7
Utbildningsgrad (N=2937)								
Låg	6,8	17,6	44,5	7,4	0,8	22,9	100,0	-16,2
Medel	13,9	29,6	37,5	7,9	1,4	9,6	100,0	-34,2
Hög	18,5	35,8	32,2	6,1	0,9	6,5	100,0	-47,3
Totalt	15,1	30,9	36,0	7,0	1,1	9,8	100,0	-37,9

Tabell 11. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Korsholms kommun (%) - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2952)								
Kvinnor	6,1	18,5	48,6	14,0	3,1	9,8	100,0	-7,5
Män	9,1	19,4	47,0	15,2	4,8	4,5	100,0	-8,5
Totalt	7,6	18,9	47,8	14,6	4,0	7,2	100,0	-7,9
Ålderskategorier (N=2953)								
16-24	3,4	16,3	39,2	23,5	0,0	17,6	100,0	3,8
25-34	8,7	20,6	47,8	14,5	3,2	5,2	100,0	-11,6
35-49	8,3	21,5	48,4	13,0	4,8	3,9	100,0	-12,0
50-64	9,9	19,8	48,8	13,1	3,9	4,6	100,0	-12,7
65-	5,7	15,8	49,9	13,8	5,3	9,6	100,0	-2,4
Totalt	7,6	18,9	47,8	14,6	4,0	7,2	100,0	-7,9
Modersmål (N=2952)								
Svenska	4,8	15,4	55,0	13,3	3,8	7,7	100,0	-3,1
Finska	14,2	27,4	30,4	17,5	4,5	6,0	100,0	-19,6
Totalt	7,6	18,9	47,8	14,6	4,0	7,2	100,0	-7,9
Kommundel (N=2957)								
Kvevlax med omnejd	7,9	18,5	50,1	13,7	2,6	7,2	100,0	-10,1
Norra Korsholm	5,2	16,5	48,5	17,4	6,2	6,2	100,0	1,9
Solf med omnejd	3,4	14,8	53,1	16,9	2,6	9,1	100,0	1,3
Skärgården	5,0	14,6	57,7	10,7	4,7	7,3	100,0	-4,2
Smedsby-Böle	10,0	22,1	43,5	14,6	3,5	6,2	100,0	-14,0
Södra och östra Korsholm	12,5	24,7	35,6	13,1	5,1	9,0	100,0	-19,0
Totalt	7,6	18,9	47,7	14,5	4,0	7,2	100,0	-8,0
Utbildningsgrad (N=2944)								
Låg	3,1	15,4	44,1	15,7	3,7	18,0	100,0	0,9
Medel	6,5	14,7	49,8	16,8	4,8	7,3	100,0	0,4
Hög	9,9	24,2	46,8	11,8	3,3	4,0	100,0	-19,0
Totalt	7,6	19,0	47,8	14,5	4,0	7,1	100,0	-8,1

Tabell 12. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Vasa stad - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2952)								
Kvinnor	9,1	18,6	49,7	6,4	3,2	12,9	100,0	-18,1
Män	9,7	21,4	46,2	10,3	3,9	8,6	100,0	-16,9
Totalt	9,4	20,0	48,0	8,3	3,6	10,8	100,0	-17,5
Ålderskategorier (N=2953)								
16-24	5,4	13,9	47,0	8,8	2,5	22,4	100,0	-8,0
25-34	8,7	24,9	48,8	8,4	3,2	6,1	100,0	-22,0
35-49	10,2	21,8	52,7	7,8	2,8	4,7	100,0	-21,4
50-64	9,2	21,0	46,8	9,1	5,8	8,1	100,0	-15,3
65-	10,8	17,5	44,2	7,9	2,8	16,8	100,0	-17,6
Totalt	9,4	20,0	48,0	8,3	3,6	10,8	100,0	-17,5
Modersmål (N=2952)								
Svenska	11,2	21,5	49,2	4,6	2,1	11,4	100,0	-26,0
Finska	5,0	16,3	44,9	17,2	7,2	9,4	100,0	3,1
Totalt	9,4	20,0	47,9	8,3	3,6	10,8	100,0	-17,5
Kommundel (N=2953)								
Kvevlax med omnejd	8,9	24,5	47,5	5,7	2,1	11,3	100,0	-25,6
Norra Korsholm	14,3	22,5	46,2	6,5	0,9	9,7	100,0	-29,4
Solf med omnejd	10,7	22,4	46,9	7,3	1,6	11,2	100,0	-24,2
Skärgården	12,8	21,7	49,3	2,9	2,9	10,4	100,0	-28,7
Smedsby-Böle	5,6	15,1	51,2	12,1	5,8	10,2	100,0	-2,8
Södra och östra Korsholm	8,6	17,2	41,7	12,7	6,7	13,1	100,0	-6,4
Totalt	9,4	20,0	48,0	8,3	3,5	10,8	100,0	-17,6
Utbildningsgrad (N=2942)								
Låg	8,5	15,5	43,7	7,0	0,6	24,8	100,0	-16,4
Medel	10,5	20,3	46,1	6,9	3,2	13,0	100,0	-20,7
Hög	8,5	20,9	51,1	10,2	4,8	4,5	100,0	-14,4
Totalt	9,4	20,0	48,0	8,4	3,6	10,7	100,0	-17,4

Tabell 13. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Den representativa demokratin - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2940)								
Kvinnor	4,9	16,9	44,5	11,5	2,9	19,3	100,0	-7,4
Män	8,1	21,4	40,8	15,7	3,2	10,8	100,0	-10,6
Totalt	6,5	19,1	42,7	13,6	3,0	15,1	100,0	-9,0
Ålderskategorier (N=2940)								
16-24	4,1	10,4	36,2	19,5	2,5	27,4	100,0	7,5
25-34	5,5	16,2	42,3	15,7	3,2	17,1	100,0	-2,8
35-49	5,9	18,7	46,0	14,5	3,8	11,0	100,0	-6,3
50-64	8,9	21,5	43,9	12,6	3,2	10,0	100,0	-14,6
65-	6,0	22,1	41,1	10,2	2,2	18,3	100,0	-15,7
Totalt	6,4	19,1	42,7	13,6	3,0	15,1	100,0	-8,9
Modersmål (N=2937)								
Svenska	5,0	17,8	45,3	15,1	2,7	14,0	100,0	-5,0
Finska	10,1	22,1	36,5	9,9	3,6	17,7	100,0	-18,7
Totalt	6,5	19,1	42,7	13,6	3,0	15,1	100,0	-9,0
Kommundel (N=2940)								
Kvevlax med omnejd	5,7	20,9	42,3	14,0	2,8	14,2	100,0	-9,8
Norra Korsholm	6,0	16,6	40,0	16,3	5,4	15,7	100,0	-0,9
Solf med omnejd	5,3	12,6	48,4	17,6	0,8	15,3	100,0	0,5
Skärgården	4,7	19,3	50,7	11,9	3,7	9,8	100,0	-8,4
Smedsby-Böle	8,6	20,7	40,2	11,0	3,0	16,5	100,0	-15,3
Södra och östra Korsholm	5,8	23,2	38,1	12,9	1,9	18,1	100,0	-14,2
Totalt	6,5	19,1	42,7	13,6	3,0	15,1	100,0	-9,0
Utbildningsgrad (N=2926)								
Låg	2,3	14,1	38,7	13,0	2,0	29,9	100,0	-1,4
Medel	5,9	20,0	41,6	12,9	3,0	16,6	100,0	-10,0
Hög	8,3	19,6	45,0	14,4	3,4	9,4	100,0	-10,1
Totalt	6,5	19,1	42,7	13,6	3,0	15,0	100,0	-9,0

Tabell 14. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Rådgivande folkomröstningar - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2943)								
Kvinnor	6,9	12,8	37,7	19,1	8,1	15,5	100,0	7,5
Män	9,9	14,6	34,0	21,3	11,3	8,9	100,0	8,1
Totalt	8,4	13,7	35,9	20,2	9,7	12,3	100,0	7,8
Ålderskategorier (N=2942)								
16-24	1,9	7,2	28,6	31,1	6,0	25,2	100,0	28,0
25-34	5,8	14,5	33,0	25,8	9,3	11,6	100,0	14,8
35-49	7,1	17,2	37,1	20,3	10,2	8,2	100,0	6,2
50-64	12,4	13,9	39,4	17,1	8,4	8,7	100,0	-0,8
65-	9,9	11,8	35,6	15,9	12,0	14,8	100,0	6,2
Totalt	8,4	13,6	35,9	20,2	9,7	12,3	100,0	7,9
Modersmål (N=2945)								
Svenska	7,1	11,2	37,0	21,8	11,4	11,4	100,0	14,9
Finska	11,4	19,6	33,1	16,3	5,4	14,3	100,0	-9,3
Totalt	8,4	13,7	35,9	20,2	9,6	12,3	100,0	7,7
Kommundel (N=2945)								
Kvevlax med omnejd	7,0	15,1	34,4	21,9	10,4	11,2	100,0	10,2
Norra Korsholm	7,8	9,5	31,8	27,7	10,6	12,6	100,0	21,0
Solf med omnejd	6,3	8,7	39,6	23,4	9,7	12,3	100,0	18,1
Skärgården	6,0	10,7	39,5	20,2	16,0	7,6	100,0	19,5
Smedsby-Böle	11,6	17,6	35,8	16,3	6,3	12,4	100,0	-6,6
Södra och östra Korsholm	7,6	15,9	35,4	13,4	8,9	18,8	100,0	-1,2
Totalt	8,4	13,7	35,9	20,2	9,7	12,3	100,0	7,8
Utbildningsgrad (N=2934)								
Låg	3,4	8,7	34,0	19,1	8,4	26,4	100,0	15,4
Medel	7,0	10,3	36,1	22,5	10,9	13,1	100,0	16,1
Hög	11,2	18,4	36,0	18,3	8,7	7,4	100,0	-2,6
Totalt	8,4	13,7	35,8	20,2	9,6	12,2	100,0	7,7

Tabell 15. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Lokala nyhetsmedier - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2946)								
Kvinnor	4,7	15,0	58,0	7,5	1,1	13,7	100,0	-11,1
Män	8,9	17,3	52,1	11,3	2,0	8,3	100,0	-12,9
Totalt	6,8	16,2	55,1	9,4	1,6	11,0	100,0	-12,0
Ålderskategorier (N=2946)								
16-24	3,5	4,4	59,1	7,5	0,0	25,5	100,0	-0,4
25-34	7,9	18,4	51,9	7,6	2,0	12,2	100,0	-16,7
35-49	8,2	18,1	57,9	7,7	1,4	6,8	100,0	-17,2
50-64	7,5	18,8	56,4	9,0	1,1	7,2	100,0	-16,2
65-	5,3	15,5	50,9	13,2	2,6	12,5	100,0	-5,0
Totalt	6,7	16,2	55,1	9,4	1,6	11,0	100,0	-11,9
Modersmål (N=2949)								
Svenska	6,2	15,0	58,9	8,3	1,5	10,0	100,0	-11,4
Finska	8,1	19,0	45,7	11,9	1,7	13,5	100,0	-13,5
Totalt	6,7	16,2	55,0	9,4	1,6	11,1	100,0	-11,9
Kommundel (N=2949)								
Kvevlax med omnejd	6,6	13,2	59,4	8,3	1,5	10,9	100,0	-10,0
Norra Korsholm	8,7	19,3	48,9	10,0	1,7	11,5	100,0	-16,3
Solf med omnejd	5,5	13,4	58,3	9,4	2,1	11,3	100,0	-7,4
Skärgården	6,3	14,6	59,5	9,1	1,3	9,1	100,0	-10,5
Smedsby-Böle	7,4	19,2	51,5	9,5	1,1	11,3	100,0	-16,0
Södra och östra Korsholm	4,5	13,5	57,2	10,6	2,6	11,6	100,0	-4,8
Totalt	6,7	16,2	55,0	9,4	1,6	11,0	100,0	-11,9
Utbildningsgrad (N=2938)								
Låg	4,2	7,2	54,0	8,9	2,5	23,1	100,0	0,0
Medel	6,0	14,2	54,9	11,9	1,9	11,1	100,0	-6,4
Hög	8,2	20,7	55,6	7,0	1,0	7,5	100,0	-20,9
Totalt	6,7	16,2	55,1	9,4	1,6	11,0	100,0	-11,9

Tabell 16. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Det generella samhällsklimatet i Korsholm - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2944)								
Kvinnor	5,5	23,7	45,8	9,5	1,9	13,6	100,0	-17,8
Män	7,1	27,3	44,2	12,1	2,4	6,9	100,0	-19,9
Totalt	6,3	25,5	45,0	10,8	2,2	10,3	100,0	-18,8
Ålderskategorier (N=2944)								
16-24	4,1	14,2	39,3	14,2	1,6	26,7	100,0	-2,5
25-34	6,1	23,2	49,3	7,5	4,3	9,6	100,0	-17,5
35-49	6,1	27,8	50,2	8,5	2,0	5,4	100,0	-23,4
50-64	9,0	29,0	41,7	11,9	1,2	7,1	100,0	-24,9
65-	5,2	25,4	42,9	12,1	2,5	12,0	100,0	-16,0
Totalt	6,4	25,4	44,9	10,8	2,2	10,3	100,0	-18,8
Modersmål (N=2944)								
Svenska	4,6	25,0	48,0	10,7	2,1	9,5	100,0	-16,8
Finska	10,5	26,6	37,6	10,8	2,4	12,1	100,0	-23,9
Totalt	6,3	25,5	45,0	10,8	2,2	10,3	100,0	-18,8
Kommundel (N=2944)								
Kvevlax med omnejd	5,1	30,7	42,1	9,9	0,9	11,2	100,0	-25,0
Norra Korsholm	5,0	22,3	47,4	13,4	3,7	8,2	100,0	-10,2
Solf med omnejd	4,2	21,8	47,8	12,1	2,9	11,3	100,0	-11,0
Skärgården	6,0	25,3	49,0	10,4	2,3	7,0	100,0	-18,6
Smedsby-Böle	7,6	25,1	46,5	8,9	1,3	10,6	100,0	-22,5
Södra och östra Korsholm	9,6	27,0	33,4	12,2	3,5	14,1	100,0	-20,9
Totalt	6,3	25,5	45,0	10,7	2,2	10,3	100,0	-18,9
Utbildningsgrad (N=2938)								
Låg	3,1	16,5	40,1	13,7	1,1	25,5	100,0	-4,8
Medel	6,3	23,4	45,0	13,2	2,7	9,3	100,0	-13,8
Hög	7,3	30,1	46,1	7,5	2,0	7,0	100,0	-27,9
Totalt	6,4	25,5	44,9	10,8	2,2	10,3	100,0	-18,9

Tabell 17. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Relationen mellan politiker och kommuninvånare i Korsholm - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2947)								
Kvinnor	7,2	27,6	40,3	5,4	0,9	18,5	100,0	-28,5
Män	11,1	32,4	38,0	7,1	1,0	10,3	100,0	-35,4
Totalt	9,1	30,0	39,2	6,2	1,0	14,5	100,0	-31,9
Ålderskategorier (N=2948)								
16-24	7,9	20,6	32,3	10,4	0,0	28,8	100,0	-18,1
25-34	9,0	31,3	33,0	6,4	0,9	19,4	100,0	-33,0
35-49	8,8	31,4	44,4	4,0	1,0	10,3	100,0	-35,2
50-64	11,9	32,9	37,7	5,4	1,1	11,0	100,0	-38,3
65-	7,5	29,2	40,8	7,4	1,3	13,8	100,0	-28,0
Totalt	9,2	30,0	39,2	6,2	1,0	14,5	100,0	-32,0
Modersmål (N=2949)								
Svenska	8,1	31,2	40,9	6,2	0,7	12,8	100,0	-32,4
Finska	11,7	27,0	35,0	6,3	1,6	18,3	100,0	-30,8
Totalt	9,2	30,0	39,2	6,2	0,9	14,4	100,0	-32,1
Kommundel (N=2951)								
Kvevlax med omnejd	8,7	36,5	35,3	6,0	0,4	13,0	100,0	-38,8
Norra Korsholm	8,2	27,8	39,4	9,7	1,1	13,8	100,0	-25,2
Solf med omnejd	7,8	25,3	45,8	4,9	1,0	15,1	100,0	-27,2
Skärgården	10,1	34,0	39,0	4,9	0,8	11,2	100,0	-38,4
Smedsby-Böle	8,9	28,8	40,4	4,6	1,1	16,2	100,0	-32,0
Södra och östra Korsholm	12,5	26,2	33,5	9,6	1,9	16,3	100,0	-27,2
Totalt	9,1	30,0	39,1	6,3	1,0	14,5	100,0	-31,8
Utbildningsgrad (N=2939)								
Låg	5,3	21,0	40,3	6,2	0,8	26,3	100,0	-19,3
Medel	9,4	28,9	39,0	8,5	1,2	12,9	100,0	-28,6
Hög	10,0	33,7	39,1	4,0	0,9	12,4	100,0	-38,8
Totalt	9,2	30,0	39,2	6,2	1,0	14,3	100,0	-32,0

Tabell 18. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Relationen mellan byarna i Korsholm - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2959)								
Kvinnor	3,3	13,0	57,5	6,1	2,3	17,8	100,0	-7,9
Män	6,3	15,2	57,0	8,0	2,9	10,5	100,0	-10,6
Totalt	4,8	14,1	57,2	7,1	2,6	14,2	100,0	-9,2
Ålderskategorier (N=2959)								
16-24	2,5	8,2	46,7	11,3	4,4	27,0	100,0	5,0
25-34	6,4	10,2	56,7	7,8	4,9	14,0	100,0	-3,9
35-49	2,9	16,0	65,6	5,7	2,0	7,8	100,0	-11,2
50-64	7,6	16,3	54,9	7,9	1,4	12,0	100,0	-14,6
65-	4,4	14,3	55,3	5,8	2,6	17,6	100,0	-10,3
Totalt	4,8	14,1	57,2	7,1	2,6	14,2	100,0	-9,2
Modersmål (N=2957)								
Svenska	2,7	11,3	63,3	7,4	2,9	12,4	100,0	-3,7
Finska	9,7	21,0	42,6	6,3	1,9	18,6	100,0	-22,5
Totalt	4,8	14,1	57,3	7,1	2,6	14,2	100,0	-9,2
Kommundel (N=2957)								
Kvevlax med omnejd	2,8	11,7	62,1	8,3	2,5	12,5	100,0	-3,7
Norra Korsholm	3,2	10,0	64,1	10,4	3,5	8,9	100,0	0,7
Solf med omnejd	3,4	9,4	63,1	7,8	2,9	13,5	100,0	-2,1
Skärgården	2,3	8,5	71,1	7,5	2,3	8,3	100,0	-1,0
Smedsby-Böle	7,4	19,4	46,5	3,8	1,9	21,0	100,0	-21,1
Södra och östra Korsholm	7,3	21,6	45,4	8,3	3,8	13,7	100,0	-16,8
Totalt	4,7	14,1	57,3	7,1	2,6	14,2	100,0	-9,1
Utbildningsgrad (N=2946)								
Låg	3,6	10,3	45,5	10,9	4,2	25,4	100,0	1,2
Medel	3,7	12,0	59,4	8,0	3,1	13,7	100,0	-4,6
Hög	6,2	17,2	58,3	5,1	1,6	11,4	100,0	-16,7
Totalt	4,8	14,1	57,3	7,1	2,6	14,2	100,0	-9,2

Tabell 19. Tänk tillbaka på tiden innan folkomröstningen och den tillhörande samgångsdebatten: Hur har din bild av följande saker förändrats sedan dess? Relationen mellan språkgrupperna i Korsholm - enligt bakgrundsfaktorer.

	Mycket sämre	Lite sämre	Ingen skillnad	Lite bättre	Mycket bättre	Tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=2954)								
Kvinnor	7,3	20,4	50,9	4,1	0,7	16,6	100,0	-22,9
Män	10,9	21,6	52,0	4,7	0,9	9,9	100,0	-26,9
Totalt	9,1	21,0	51,5	4,4	0,8	13,3	100,0	-24,9
Ålderskategorier (N=2953)								
16-24	4,4	19,5	44,3	6,0	0,0	25,8	100,0	-17,9
25-34	8,7	19,1	52,9	3,2	2,0	14,2	100,0	-22,6
35-49	9,5	22,3	55,8	3,2	0,6	8,6	100,0	-28,0
50-64	12,4	21,1	51,4	4,4	0,4	10,2	100,0	-28,7
65-	7,5	21,2	49,4	5,5	1,0	15,4	100,0	-22,2
Totalt	9,0	21,0	51,5	4,4	0,8	13,3	100,0	-24,8
Modersmål (N=2952)								
Svenska	4,4	18,1	59,4	2,9	0,6	14,7	100,0	-19,0
Finska	20,3	28,2	32,4	8,1	1,3	9,7	100,0	-39,1
Totalt	9,0	21,0	51,5	4,4	0,8	13,2	100,0	-24,8
Kommundel (N=2957)								
Kvevlax med omnejd	4,9	17,8	56,9	3,0	0,8	16,6	100,0	-18,9
Norra Korsholm	7,9	22,3	54,7	5,6	0,4	9,0	100,0	-24,2
Solf med omnejd	4,9	16,6	59,5	5,2	0,0	13,8	100,0	-16,3
Skärgården	2,6	18,3	61,0	5,0	0,3	12,8	100,0	-15,6
Smedsby-Böle	13,6	24,7	43,8	3,7	1,1	12,9	100,0	-33,5
Södra och östra Korsholm	17,8	22,9	36,9	5,4	2,2	14,6	100,0	-33,1
Totalt	9,1	21,0	51,4	4,4	0,8	13,3	100,0	-24,9
Utbildningsgrad (N=2944)								
Låg	4,7	18,7	45,3	6,1	0,8	24,3	100,0	-16,5
Medel	8,0	19,4	52,9	6,3	0,8	12,6	100,0	-20,3
Hög	11,4	23,4	51,6	2,0	0,8	10,7	100,0	-32,0
Totalt	9,1	21,1	51,4	4,4	0,8	13,2	100,0	-25,0

Tabell 20. Hur har processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna inverkat på hur du tänker rösta i kommunalvalet 2021 i jämförelse med kommunalvalet 2017? - enligt bakgrundsfaktorer.

	Påverkar inte alls	Jag överväger byta kandidat inom samma parti	Jag överväger byta parti	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=3009)					
Kvinnor	60,8	13,0	4,5	21,7	100,0
Män	60,1	15,9	9,0	15,0	100,0
Totalt	60,5	14,4	6,7	18,4	100,0
Ålderskategorier (N=3008)					
16-24	34,3	6,9	4,4	54,5	100,0
25-34	57,5	8,9	8,0	25,6	100,0
35-49	63,1	14,0	7,4	15,5	100,0
50-64	61,0	17,4	8,1	13,6	100,0
65-	69,0	17,4	5,2	8,4	100,0
Totalt	60,4	14,4	6,7	18,5	100,0
Modersmål (N=3010)					
Svenska	56,9	16,6	6,8	19,6	100,0
Finska	68,9	9,0	6,5	15,5	100,0
Totalt	60,4	14,4	6,7	18,4	100,0
Kommundel (N=3010)					
Kvevlax med omnejd	53,7	17,8	8,0	20,4	100,0
Norra Korsholm	61,4	12,2	8,4	18,0	100,0
Solf med omnejd	60,3	15,8	3,8	20,1	100,0
Skärgården	55,4	22,2	6,4	16,0	100,0
Smedsby-Böle	66,3	10,5	6,0	17,1	100,0
Södra och östra Korsholm	60,4	11,7	8,2	19,6	100,0
Totalt	60,5	14,4	6,7	18,4	100,0
Utbildningsgrad (N=3000)					
Låg	46,2	11,6	3,8	38,4	100,0
Medel	60,3	16,2	7,1	16,4	100,0
Hög	64,5	13,4	7,2	14,9	100,0
Totalt	60,4	14,4	6,7	18,5	100,0

Tabell 21. Genom att rösta kan medborgare påverka det politiska beslutsfattandet - enligt bakgrundsfaktorer.[31]

		Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt	Vet ej/tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=6235; N=2960)								
Kvinnor	2018	2,7	8,1	37,4	48,0	3,9	100,0	74,6
	2020	2,0	6,7	41,2	47,3	2,7	100,0	79,8
Män	2018	4,0	11,5	36,3	45,2	3,0	100,0	66,0
	2020	4,7	10,8	34,2	48,5	1,8	100,0	67,2
Totalt	2018	3,3	9,8	36,8	46,6	3,5	100,0	70,3
	2020	3,3	8,8	37,8	47,9	2,3	100,0	73,6
Ålderskategorier (N=6234; N=2961)								
16-24	2018	1,2	6,9	38,7	45,3	7,9	100,0	75,9
	2020	1,6	7,9	39,6	45,0	6,0	100,0	75,1
25-34	2018	3,0	8,2	38,0	47,5	3,4	100,0	74,3
	2020	6,4	7,5	38,3	47,2	0,6	100,0	71,6
35-49	2018	3,9	10,7	39,8	44,2	1,4	100,0	69,4
	2020	2,6	7,5	38,1	50,8	1,0	100,0	78,8
50-64	2018	3,4	10,7	36,7	47,0	2,2	100,0	69,6
	2020	3,9	9,4	36,8	48,9	1,0	100,0	72,4
65-	2018	3,6	9,9	32,7	48,8	5,0	100,0	68,0
	2020	3,1	10,1	37,4	45,3	4,1	100,0	69,5
Totalt	2018	3,3	9,8	36,8	46,6	3,5	100,0	70,3
	2020	3,4	8,7	37,8	47,8	2,3	100,0	73,5
Modersmål (N=6235; N=2964)								
Svenska	2018	3,0	8,5	36,6	48,3	3,6	100,0	73,4
	2020	2,5	7,8	36,8	50,6	2,3	100,0	77,1
Finska	2018	4,1	12,9	37,3	42,5	3,2	100,0	62,8
	2020	5,4	11,1	40,1	41,0	2,3	100,0	64,6
Totalt	2018	3,3	9,8	36,8	46,6	3,5	100,0	70,3
	2020	3,4	8,8	37,8	47,8	2,3	100,0	73,4
Kommundel (N=6236; N=2963)								
Kvevlax med omnejd	2018	4,4	10,9	38,0	42,8	3,8	100,0	65,5
	2020	2,8	9,9	35,7	49,0	2,7	100,0	72,0
Norra Korsholm	2018	3,3	10,4	37,9	44,5	3,8	100,0	68,7
	2020	3,9	8,0	40,2	46,2	1,7	100,0	74,5
Solf med omnejd	2018	1,8	8,6	35,9	50,5	3,3	100,0	76,0
	2020	3,4	9,3	34,7	49,7	2,8	100,0	71,7
Skärgården	2018	2,1	8,4	33,3	52,1	4,1	100,0	74,9
	2020	3,6	7,8	36,3	50,8	1,6	100,0	75,7
Smedsby-Böle	2018	3,2	9,4	37,0	47,4	3,0	100,0	71,8
	2020	4,0	7,6	39,3	47,6	1,6	100,0	75,3
Södra och östra Korsholm	2018	5,1	11,1	38,4	42,4	3,1	100,0	64,6
	2020	1,6	12,1	38,5	43,0	4,8	100,0	67,8
Totalt	2018	3,3	9,8	36,9	46,6	3,5	100,0	70,4
	2020	3,4	8,8	37,7	47,8	2,3	100,0	73,3
Utbildningsgrad (N=6168; N=2951)								
Låg	2018	3,0	9,7	31,1	47,2	8,9	100,0	65,6
	2020	2,5	8,3	36,4	45,0	7,8	100,0	70,6
Medel	2018	3,8	10,2	37,8	44,6	3,6	100,0	68,4
	2020	4,0	10,5	39,3	43,6	2,7	100,0	68,4
Hög	2018	2,8	9,0	38,1	48,8	1,3	100,0	75,1
	2020	2,9	7,1	36,8	52,9	0,2	100,0	79,7
Totalt	2018	3,3	9,7	36,9	46,6	3,5	100,0	70,5
	2020	3,3	8,8	37,9	47,8	2,2	100,0	73,6

[31] Värdena i kolumnen Netto-skillnad är kalkylerade genom att subtrahera andelen *Annan åsikt* (Helt av annan åsikt + Delvis av annan åsikt) från andelen *Samma åsikt* (Delvis av samma åsikt + Helt av Samma åsikt). Samma procedur gäller för Netto-skillnad kolumnen i tabellerna 21–23.

Följderna av en folkomröstning

Tabell 22. Politikerna bryr sig inte om vanliga människors åsikter - enligt bakgrundsfaktorer.

		Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt	Vet ej/tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=6274; N=2963)								
Kvinnor	2018	7,3	25,2	42,1	18,4	7,0	100,0	28,0
	2020	11,5	33,6	40,2	8,2	6,5	100,0	3,3
Män	2018	7,5	26,4	39,7	21,9	4,5	100,0	27,7
	2020	12,2	31,2	40,7	11,5	4,4	100,0	8,8
Totalt	2018	7,4	25,8	40,9	20,1	5,7	100,0	27,8
	2020	11,8	32,4	40,5	9,8	5,5	100,0	6,1
Ålderskategorier (N=6273; N=2962)								
16-24	2018	10,3	28,1	34,0	13,6	14,0	100,0	9,2
	2020	13,8	35,1	32,6	4,4	14,1	100,0	-11,9
25-34	2018	7,3	31,8	37,4	18,3	5,2	100,0	16,6
	2020	13,3	40,0	31,9	12,5	2,3	100,0	-8,9
35-49	2018	8,6	29,2	40,1	17,9	4,1	100,0	20,2
	2020	13,4	33,4	42,8	7,2	3,1	100,0	3,2
50-64	2018	7,2	25,7	44,9	18,8	3,3	100,0	30,8
	2020	12,2	32,5	42,1	9,7	3,5	100,0	7,1
65-	2018	5,3	19,1	42,4	26,9	6,4	100,0	44,9
	2020	8,3	26,9	43,5	13,6	7,7	100,0	21,9
Totalt	2018	7,4	25,8	40,9	20,1	5,7	100,0	27,8
	2020	11,8	32,4	40,4	9,8	5,5	100,0	6,0
Modersmål (N=6275; N=2961)								
Svenska	2018	8,2	25,4	40,5	20,2	5,7	100,0	27,1
	2020	13,7	31,9	39,6	8,7	6,1	100,0	2,7
Finska	2018	5,4	26,9	41,8	20,0	5,9	100,0	29,5
	2020	7,3	33,7	42,5	12,5	4,0	100,0	14,0
Totalt	2018	7,4	25,8	40,9	20,1	5,7	100,0	27,8
	2020	11,9	32,4	40,5	9,8	5,5	100,0	6,0
Kommundel (N=6275; N=2962)								
Kvevlax med omnejd	2018	7,5	24,4	39,8	22,5	5,8	100,0	30,4
	2020	15,0	31,5	40,0	9,1	4,4	100,0	2,6
Norra Korsholm	2018	8,0	26,2	38,8	20,7	6,2	100,0	25,3
	2020	11,8	33,5	36,7	10,5	7,5	100,0	1,9
Solf med omnejd	2018	7,9	23,9	43,4	19,2	5,7	100,0	30,8
	2020	15,0	34,7	36,5	8,8	4,9	100,0	-4,4
Skärgården	2018	5,1	22,1	45,8	22,3	4,7	100,0	40,9
	2020	11,9	24,2	47,8	11,7	4,4	100,0	23,4
Smedsby-Böle	2018	8,4	30,0	39,3	16,8	5,5	100,0	17,7
	2020	10,2	36,4	39,2	8,7	5,5	100,0	1,3
Södra och östra Korsholm	2018	5,6	22,8	41,6	23,1	6,8	100,0	36,3
	2020	7,3	28,6	46,0	12,1	6,0	100,0	22,2
Totalt	2018	7,4	25,8	40,9	20,1	5,7	100,0	27,8
	2020	11,9	32,4	40,4	9,8	5,5	100,0	5,9

Utbildningsgrad (N=6205; N=2952)								
Låg	2018	8,5	18,8	36,3	23,0	13,4	100,0	32,0
	2020	11,1	28,6	33,3	12,5	14,4	100,0	6,1
Medel	2018	5,4	21,6	44,2	24,2	4,5	100,0	41,4
	2020	9,3	28,0	45,7	11,8	5,2	100,0	20,2
Hög	2018	9,6	34,1	38,8	13,2	4,3	100,0	8,3
	2020	14,5	38,0	37,4	6,9	3,1	100,0	-8,2
Totalt	2018	7,4	25,9	41,0	19,9	5,7	100,0	27,6
	2020	11,8	32,5	40,6	9,8	5,4	100,0	6,1

Följderna av en folkomröstning

Tabell 23. Jag kan inte påverka vad kommunstyrelsen och kommunfullmäktige besluter om - enligt bakgrundsfaktorer.

		Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt	Vet ej/tar ej ställning	Totalt	Netto-skillnad
Kön (N=6259; N=2956)								
Kvinnor	2018	5,1	22,8	38,2	25,9	8,1	100,0	36,2
	2020	5,5	25,6	39,2	20,4	9,3	100,0	28,5
Män	2018	5,4	23,1	37,0	29,3	5,2	100,0	37,8
	2020	7,6	24,3	35,6	26,9	5,6	100,0	30,6
Totalt	2018	5,2	23,0	37,6	27,6	6,6	100,0	37,0
	2020	6,5	25,0	37,4	23,6	7,5	100,0	29,5
Ålderskategorier (N=6256; N=2955)								
16-24	2018	6,9	30,5	35,6	15,4	11,5	100,0	13,6
	2020	10,3	28,8	31,0	12,5	17,2	100,0	4,4
25-34	2018	4,9	29,1	38,7	18,3	9,0	100,0	23,0
	2020	6,7	32,2	40,6	16,1	4,4	100,0	17,8
35-49	2018	4,9	26,5	40,1	24,2	4,3	100,0	32,9
	2020	6,9	25,6	43,8	19,8	3,9	100,0	31,1
50-64	2018	5,7	22,4	38,6	29,2	4,2	100,0	39,7
	2020	5,8	28,7	36,2	25,4	3,9	100,0	27,1
65-	2018	4,5	14,3	34,5	38,4	8,2	100,0	54,1
	2020	5,0	16,2	33,2	33,6	11,9	100,0	45,6
Totalt	2018	5,2	23,0	37,6	27,6	6,6	100,0	37,0
	2020	6,5	25,0	37,4	23,6	7,5	100,0	29,5
Modersmål (N=6259; N=2958)								
Svenska	2018	5,4	23,2	38,5	26,5	6,4	100,0	36,4
	2020	7,3	27,4	37,7	19,7	7,9	100,0	22,7
Finska	2018	4,9	22,5	35,3	30,3	7,1	100,0	38,2
	2020	4,9	19,1	36,8	32,8	6,5	100,0	45,6
Totalt	2018	5,2	23,0	37,6	27,6	6,6	100,0	37,0
	2020	6,6	25,0	37,4	23,6	7,5	100,0	29,4
Kommundel (N=6258; N=2956)								
Kvevlax med omnejd	2018	5,2	21,1	38,0	29,1	6,6	100,0	40,8
	2020	5,5	27,2	35,3	25,1	6,8	100,0	27,7
Norra Korsholm	2018	5,0	21,1	39,0	26,5	8,4	100,0	39,4
	2020	8,0	27,3	39,2	19,3	6,3	100,0	23,2
Solf med omnejd	2018	5,7	26,6	37,0	24,2	6,6	100,0	28,9
	2020	10,7	28,6	32,3	19,0	9,4	100,0	12,0
Skärgården	2018	4,1	22,8	37,9	30,0	5,2	100,0	41,0
	2020	3,6	20,6	43,5	24,7	7,6	100,0	44,0
Smedsby-Böle	2018	6,0	25,7	35,2	26,7	6,4	100,0	30,2
	2020	5,9	25,0	36,9	24,7	7,5	100,0	30,7
Södra och östra Korsholm	2018	4,1	16,8	41,9	30,7	6,5	100,0	51,7
	2020	6,4	18,5	38,5	28,3	8,3	100,0	41,9
Totalt	2018	5,2	23,0	37,6	27,6	6,6	100,0	37,0
	2020	6,5	25,0	37,4	23,6	7,5	100,0	29,5
Utbildningsgrad (N=6192; N=2947)								
Låg	2018	5,7	16,4	33,2	29,7	14,9	100,0	40,8
	2020	8,4	15,9	30,4	24,3	20,9	100,0	30,4
Medel	2018	4,6	18,7	38,6	32,3	5,8	100,0	47,6
	2020	5,8	21,8	38,0	26,8	7,6	100,0	37,2
Hög	2018	5,9	31,0	38,0	20,4	4,6	100,0	21,5
	2020	6,7	30,9	38,9	20,0	3,5	100,0	21,3
Totalt	2018	5,2	23,1	37,6	27,4	6,6	100,0	36,7
	2020	6,5	25,0	37,5	23,5	7,4	100,0	29,5

Tabell 24. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer? - Politiska partier (0-10) - enligt bakgrundsfaktorer.[32]

	Korsholm 2018		Korsholm 2020		Netto-skillnad (x̄)
	x̄	SD	x̄	SD	
Kön (N=6172; N=2905)					
Kvinnor	4,43	2,27	5,39	2,24	0,96
Män	4,27	2,40	5,15	2,35	0,88
Totalt	4,35	2,34	5,27	2,30	0,92
Ålderskategorier (N=6172; N=2905)					
16-24	4,57	2,10	5,56	2,05	0,99
25-34	4,34	2,34	5,43	2,31	1,09
35-49	4,43	2,34	5,31	2,27	0,88
50-64	4,18	2,34	5,00	2,38	0,82
65-	4,34	2,42	5,31	2,32	0,97
Totalt	4,35	2,34	5,27	2,30	0,92
Modersmål (N=6172; N=2905)					
Svenska	4,42	2,30	5,51	2,25	1,09
Finska	4,18	2,43	4,72	2,32	0,54
Totalt	4,35	2,34	5,27	2,30	0,92
Kommundel (N=6172; N=2905)					
Kvevlax med omnejd	4,21	2,36	5,29	2,36	1,08
Norra Korsholm	4,19	2,33	5,29	2,35	1,10
Solf med omnejd	4,61	2,25	5,65	2,15	1,04
Skärgården	4,18	2,32	5,24	2,29	1,06
Smedsby-Böle	4,52	2,33	5,25	2,29	0,73
Södra och östra Korsholm	4,21	2,41	4,87	2,31	0,66
Totalt	4,35	2,34	5,27	2,30	0,92
Utbildningsgrad (N=6109; N=2896)					
Låg	4,26	2,34	5,46	2,28	1,20
Medel	4,16	2,38	5,08	2,32	0,92
Hög	4,64	2,26	5,43	2,26	0,79
Totalt	4,35	2,34	5,28	2,30	0,93

[32] Värdet i kolumnen Netto-skillnad är kalkylerat genom att subtrahera medelvärdet för 2018 från medelvärdet för 2020. Samma gäller för Netto-skillnadskolumnen i tabellerna 24–29. SD anger standardavvikelsen.

Tabell 25. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer? - Politiker i allmänhet (0-10) - enligt bakgrundsfaktorer.

	Korsholm 2018		Korsholm 2020		Netto-skillnad (x̄)
	x̄	SD	x̄	SD	
Kön (N=6176; N=2911)					
Kvinnor	4,31	2,30	5,08	2,20	0,77
Män	4,13	2,35	4,85	2,28	0,72
Totalt	4,22	2,33	4,97	2,24	0,75
Ålderskategorier (N=6176; N=2911)					
16-24	4,26	2,10	5,21	2,22	0,95
25-34	4,11	2,24	5,00	2,16	0,89
35-49	4,35	2,28	5,07	2,19	0,72
50-64	4,11	2,44	4,76	2,34	0,65
65-	4,22	2,38	4,94	2,23	0,72
Totalt	4,22	2,33	4,97	2,24	0,75
Modersmål (N=6176; N=2911)					
Svenska	4,29	2,30	5,13	2,21	0,84
Finska	4,06	2,38	4,56	2,27	0,50
Totalt	4,22	2,33	4,97	2,24	0,75
Kommundel (N=6176; N=2911)					
Kvevlax med omnejd	4,13	2,32	4,93	2,27	0,80
Norra Korsholm	4,10	2,32	4,93	2,27	0,83
Solf med omnejd	4,45	2,24	5,24	2,18	0,79
Skärgården	3,99	2,26	4,76	2,26	0,77
Smedsby-Böle	4,41	2,38	5,07	2,21	0,66
Södra och östra Korsholm	4,02	2,34	4,70	2,26	0,68
Totalt	4,22	2,33	4,97	2,24	0,75
Utbildningsgrad (N=6114; N=2902)					
Låg	4,03	2,29	5,08	2,38	1,05
Medel	4,00	2,33	4,76	2,26	0,76
Hög	4,59	2,29	5,15	2,17	0,56
Totalt	4,23	2,33	4,97	2,24	0,74

Tabell 26. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer? - Kommunalpolitiker (0-10) - enligt bakgrundsfaktorer.

	Korsholm 2018		Korsholm 2020		Netto-
	x̄	SD	x̄	SD	skillnad (x̄)
Kön (N=6162; N=2911)					
Kvinnor	4,83	2,32	5,33	2,22	0,50
Män	4,69	2,43	5,04	2,33	0,35
Totalt	4,76	2,38	5,18	2,28	0,42
Ålderskategorier (N=6162; N=2911)					
16-24	4,97	2,21	5,47	2,09	0,50
25-34	4,75	2,33	5,15	2,30	0,40
35-49	4,88	2,35	5,26	2,32	0,39
50-64	4,60	2,42	4,95	2,31	0,35
65-	4,71	2,44	5,22	2,28	0,51
Totalt	4,76	2,38	5,18	2,28	0,42
Modersmål (N=6162; N=2911)					
Svenska	4,81	2,36	5,34	2,25	0,54
Finska	4,64	2,43	4,80	2,32	0,16
Totalt	4,76	2,38	5,18	2,28	0,42
Kommundel (N=6162; N=2911)					
Kvevlax med omnejd	4,63	2,47	5,13	2,37	0,50
Norra Korsholm	4,69	2,39	5,25	2,33	0,56
Solf med omnejd	4,92	2,36	5,55	2,08	0,63
Skärgården	4,55	2,30	5,04	2,30	0,49
Smedsby-Böle	4,93	2,33	5,18	2,26	0,25
Södra och östra Korsholm	4,63	2,41	4,91	2,32	0,28
Totalt	4,76	2,38	5,18	2,28	0,42
Utbildningsgrad (N=6102; N=2901)					
Låg	4,59	2,40	5,48	2,31	0,89
Medel	4,56	2,41	5,06	2,28	0,50
Hög	5,09	2,29	5,23	2,27	0,14
Totalt	4,76	2,38	5,19	2,28	0,43

Tabell 27. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer? - Kommunfullmäktige (0-10) - enligt bakgrundsfaktorer.

	Korsholm 2018		Korsholm 2020		Netto-
	x̄	SD	x̄	SD	skillnad (x̄)
Kön (N=6174; N=2912)					
Kvinnor	4,98	2,33	5,46	2,22	0,48
Män	4,87	2,44	5,17	2,33	0,30
Totalt	4,93	2,39	5,32	2,28	0,39
Ålderskategorier (N=6174; N=2912)					
16-24	5,01	2,21	5,57	2,11	0,56
25-34	4,85	2,41	5,41	2,21	0,56
35-49	4,98	2,36	5,30	2,26	0,32
50-64	4,82	2,42	5,10	2,35	0,28
65-	4,97	2,43	5,40	2,32	0,43
Totalt	4,93	2,39	5,32	2,28	0,39
Modersmål (N=6174; N=2912)					
Svenska	4,95	2,37	5,53	2,23	0,58
Finska	4,87	2,41	4,80	2,32	-0,07
Totalt	4,93	2,39	5,32	2,28	0,39
Kommundel (N=6174; N=2912)					
Kvevlax med omnejd	4,71	2,47	5,30	2,31	0,59
Norra Korsholm	4,88	2,39	5,38	2,28	0,50
Solf med omnejd	5,05	2,35	5,74	2,05	0,69
Skärgården	4,71	2,31	5,18	2,30	0,47
Smedsby-Böle	5,17	2,33	5,32	2,30	0,15
Södra och östra Korsholm	4,78	2,46	4,89	2,34	0,11
Totalt	4,93	2,39	5,32	2,28	0,39
Utbildningsgrad (N=6115; N=2902)					
Låg	4,78	2,41	5,62	2,35	0,84
Medel	4,70	2,42	5,16	2,31	0,46
Hög	5,27	2,29	5,40	2,22	0,13
Totalt	4,93	2,38	5,32	2,28	0,39

Tabell 28. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer? - Kommunstyrelsen (0-10) - enligt bakgrundsfaktorer.

	Korsholm 2018		Korsholm 2020		Netto-skillnad (x̄)
	x̄	SD	x̄	SD	
Kön (N=6175; N=2910)					
Kvinnor	4,90	2,35	5,35	2,26	0,45
Män	4,82	2,64	4,94	2,40	0,12
Totalt	4,86	2,50	5,15	2,34	0,29
Ålderskategorier (N=6175; N=2910)					
16-24	4,95	2,21	5,45	2,21	0,50
25-34	4,82	2,39	5,18	2,24	0,36
35-49	4,91	2,37	5,12	2,36	0,21
50-64	4,78	2,44	4,93	2,37	0,15
65-	4,86	2,81	5,25	2,39	0,39
Totalt	4,86	2,50	5,15	2,34	0,29
Modersmål (N=6175; N=2910)					
Svenska	4,85	2,52	5,30	2,32	0,45
Finska	4,87	2,44	4,77	2,36	-0,10
Totalt	4,86	2,50	5,15	2,34	0,29
Kommundel (N=6175; N=2910)					
Kvevlax med omnejd	4,71	2,90	5,11	2,39	0,40
Norra Korsholm	4,75	2,43	5,17	2,33	0,42
Solf med omnejd	4,90	2,38	5,57	2,18	0,67
Skärgården	4,62	2,35	4,90	2,30	0,28
Smedsby-Böle	5,13	2,37	5,19	2,37	0,06
Södra och östra Korsholm	4,75	2,47	4,84	2,38	0,09
Totalt	4,86	2,50	5,15	2,34	0,29
Utbildningsgrad (N=6115; N=2900)					
Låg	4,71	2,43	5,46	2,42	0,75
Medel	4,64	2,62	5,00	2,35	0,36
Hög	5,20	2,32	5,22	2,30	0,02
Totalt	4,86	2,50	5,15	2,34	0,29

Tabell 29. I vilken utsträckning har du förtroende för följande aktörer? - Offentliga tjänsteinnehavare (0-10) - enligt bakgrundsfaktorer.

	Korsholm 2018		Korsholm 2020		Netto-skillnad (x̄)
	x̄	SD	x̄	SD	
Kön (N=6164; N=2910)					
Kvinnor	5,62	2,42	5,86	2,24	0,24
Män	5,51	2,51	5,75	2,40	0,24
Totalt	5,57	2,46	5,81	2,32	0,24
Ålderskategorier (N=6164; N=2910)					
16-24	5,27	2,17	5,88	2,15	0,61
25-34	5,33	2,51	5,71	2,26	0,38
35-49	5,61	2,44	5,90	2,23	0,29
50-64	5,68	2,53	5,72	2,42	0,04
65-	5,63	2,51	5,81	2,40	0,18
Totalt	5,57	2,46	5,81	2,32	0,24
Modersmål (N=6164; N=2910)					
Svenska	5,55	2,44	5,91	2,28	0,36
Finska	5,61	2,51	5,56	2,40	-0,05
Totalt	5,57	2,46	5,81	2,32	0,24
Kommundel (N=6164; N=2910)					
Kvevlax med omnejd	5,44	2,51	5,86	2,29	0,42
Norra Korsholm	5,63	2,51	5,99	2,29	0,36
Solf med omnejd	5,62	2,43	5,97	2,15	0,35
Skärgården	5,16	2,46	5,55	2,28	0,39
Smedsby-Böle	5,79	2,39	5,83	2,39	0,04
Södra och östra Korsholm	5,46	2,48	5,49	2,41	0,03
Totalt	5,57	2,46	5,81	2,32	0,24
Utbildningsgrad (N=6103; N=2900)					
Låg	5,15	2,43	5,91	2,44	0,76
Medel	5,27	2,51	5,51	2,35	0,24
Hög	6,09	2,32	6,09	2,22	0,00
Totalt	5,57	2,46	5,81	2,32	0,24

Tabell 30. Hur påverkade processen kring folkomröstningen och samgångsdiskussionerna dina relationer till vänner och bekanta? - enligt bakgrundsfaktorer.

	Positivt	Negativt	Både positivt och negativt	Varken positivt eller negativt	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=3021)						
Kvinnor	6,2	3,0	18,9	67,6	4,3	100,0
Män	7,1	4,8	21,4	62,8	4,0	100,0
Totalt	6,7	3,9	20,1	65,2	4,1	100,0
Ålderskategorier (N=3017)						
16-24	5,7	0,9	18,9	63,5	11,0	100,0
25-34	6,9	4,3	16,0	67,7	5,1	100,0
35-49	3,8	4,4	16,4	73,2	2,3	100,0
50-64	6,0	4,6	21,1	66,0	2,3	100,0
65-	10,3	3,7	25,2	56,6	4,3	100,0
Totalt	6,6	3,9	20,1	65,3	4,1	100,0
Modersmål (N=3018)						
Svenska	6,1	3,3	21,2	65,7	3,7	100,0
Finska	7,8	5,3	17,5	64,5	4,9	100,0
Totalt	6,6	3,9	20,1	65,3	4,1	100,0
Kommundel (N=3019)						
Kvevlax med omnejd	6,3	3,7	22,3	65,8	1,9	100,0
Norra Korsholm	6,5	2,9	20,8	66,0	3,8	100,0
Solf med omnejd	6,5	3,5	25,8	58,5	5,8	100,0
Skärgården	6,2	7,4	17,2	63,1	6,2	100,0
Smedsby-Böle	7,5	3,8	17,6	67,3	3,8	100,0
Södra och östra Korsholm	6,0	1,9	18,6	68,9	4,7	100,0
Totalt	6,7	3,9	20,1	65,3	4,1	100,0
Utbildningsgrad (N=3009)						
Låg	9,2	1,6	19,7	60,8	8,6	100,0
Medel	8,4	3,1	22,4	61,1	5,0	100,0
Hög	4,0	5,2	18,0	70,8	1,9	100,0
Totalt	6,6	3,9	20,2	65,3	4,1	100,0

Tabell 31. Om du svarade ”Negativt” eller "Både positivt och negativt" på fråga 6a, upplever du att dina relationer till vänner och bekanta påverkas negativt än idag? - enligt bakgrundsfaktorer.

	Ja	Nej	Tar ej ställning	Totalt
Kön (N=721)				
Kvinnor	18,0	74,5	7,5	100,0
Män	22,9	70,4	6,7	100,0
Totalt	20,7	72,3	7,1	100,0
Ålderskategorier (N=720)				
16-24	9,5	87,3	3,2	100,0
25-34	12,7	78,9	8,5	100,0
35-49	21,6	70,7	7,8	100,0
50-64	27,7	66,5	5,9	100,0
65-	19,5	72,3	8,2	100,0
Totalt	20,6	72,4	7,1	100,0
Modersmål (N=720)				
Svenska	17,0	76,6	6,3	100,0
Finska	29,8	61,1	9,1	100,0
Totalt	20,6	72,4	7,1	100,0
Kommundel (N=720)				
Kvevlax med omnejd	13,8	81,2	5,1	100,0
Norra Korsholm	18,8	74,1	7,1	100,0
Solf med omnejd	12,9	75,9	11,2	100,0
Skärgården	25,8	70,1	4,1	100,0
Smedsby-Böle	29,0	66,3	4,7	100,0
Södra och östra Korsholm	18,8	67,2	14,1	100,0
Totalt	20,6	72,5	6,9	100,0
Utbildningsgrad (N=718)				
Låg	16,9	70,1	13,0	100,0
Medel	17,8	75,1	7,1	100,0
Hög	24,4	70,0	5,6	100,0
Totalt	20,5	72,4	7,1	100,0

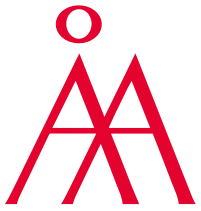

Åbo Akademi

abo.fi/samforsk

Samforsk Åbo | Fänriksgatan 3A | 20500 ÅBO | Samforsk Vasa | Strandgatan 2 | 65101 VASA